Školní vzdělávací program

KOMPAS PRO ŽIVOT
aneb i cesta je cíl

Gymnázium – osmileté, 7941K/81 (nižší stupeň)
Základní škola (druhý stupeň)

Vzdělávací institut INTEGRA BRNO –
gymnázium, základní škola, mateřská škola, s.r.o.
Rašelinová 11, 628 00 Brno

gymnázium
integra

KOMPAS PRO ŽIVOT aneb i cesta je cíl

Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia a druhý stupeň ZŠ

RVP ZV (Základní vzdělávání)

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název ŠVP	KOMPAS PRO ŽIVOT aneb i cesta je cíl Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia a druhý stupeň ZŠ, zpracovaný podle RVP-ZV		
Datum	1.9.2014	**Název RVP**	RVP ZV (Základní vzdělávání)
Verze	6.14	**Platnost**	od 1.9.2014
Platnost	od 1.9.2014		
Forma vzdělávání	denní		
Koordinátor	Mgr. Dana Pavlíková		

Název školy	Vzdělávací institut INTEGRA BRNO – gymnázium, základní škola a mateřská škola, s.r.o.
Adresa	628 00 Brno, Rašelinová 11
IČ	44991665
Kontakty	integra@integra.cz +420544211547
Ředitelka školy	Mgr. Darja Chládková
Zástupce ředitelky	Mgr. Ondřej Hýsek, Ph.D.
Telefon	+420544211547
Fax	+420544219494
E-mail	chladkova@integra.cz
Web	www.integra.cz
Zřizovatelé školy	Mgr. Darja Chládková, Mgr. Ondřej Hýsek, Ph.D.

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY ... 2
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY ... 5
2.1 VELIKOST ŠKOLY ... 5
2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY ... 6
2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU ... 8
2.4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ... 8
2.5 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY ... 15
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP ... 16
3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY ... 16
3.2 PROFIL ABSOLVENTA ... 18
3.3 ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ ... 19
3.4 ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY ... 19
3.5 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ... 19
3.6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI ... 21
3.7 ZABEZPEČENÍ VÝUKY MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH ... 22
3.8 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT ... 22
3.9 ZAČLENĚNÍ DOPRAVNÍ VÝCHOVY ... 28
3.10 ZAČLENĚNÍ OCHRANY ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ V ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH ... 32
4 UČEBNÍ PLÁN ... 35
5 UČEBNÍ OSNOVY ... 36
A JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE ... 37
1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA ... 37
2 CIZÍ JAZYK - ANGLIČTINA ... 51
3 NĚMECKÝ JAZYK ... 65
3* RUSKÝ JAZYK ... 72
3° ŠPANĚLSKÝ JAZYK ... 79
4 ANGLICKÁ KONVERZACE ... 86
5 NĚMECKÁ KONVERZACE ... 90
5* RUSKÁ KONVERZACE ... 92
5° ŠPANĚLSKÁ KONVERZACE ... 95
B MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE ... 97

6 MATEMATIKA 98
C INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE 108
7 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE 108
D ČLOVĚK A SPOLEČNOST 114
8 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 115
9 DĚJEPIS 126
E ČLOVĚK A PŘÍRODA 135
10 ZEMĚPIS 136
11 FYZIKA 146
12 CHEMIE 157
13 BIOLOGIE 164
F UMĚNÍ A KULTURA 175
15 HUDEBNÍ VÝCHOVA 176
16 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 184
G ČLOVĚK A ZDRAVÍ 196
17 TĚLESNÁ VÝCHOVA 196
18 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 207
H ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 212
19 PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU 213
20 VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ 219
21 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 223
CH PROJEKTY 229
6 AUTOEVALUACE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 238
6.1 HODNOCENÍ ŠKOLY 238
6.1.1 HLAVNÍ OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY 238
6.1.2 CÍLE A KRITÉRIA VLASTNÍHO HODNOCENÍ 238
6.1.3 NÁSTROJE VLASTNÍHO HODNOCENÍ 239
6.1.4 PŘEHLED KONKRÉTNÍCH NÁSTROJŮ VLASTNÍHO HODNOCENÍ 239
6.2 HODNOCENÍ ŽÁKŮ 242
6.2.2 KLASIFIKAČNÍ STUPNICE 243
6.2.2 KRITÉRIA PRO SLOVNÍ HODNOCENÍ 245
6.2.4 KRITÉRIA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ 247

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Slovo Integra se objevuje v názvu školy už v roce 1992, a má tak již značnou tradici. Naše instituce v sobě integruje gymnaziální, základní, předškolní i volnočasové vzdělávání. Název školy odkazuje i k integrování, tedy individuálnímu začleňování inteligentních, avšak různorodých žáků do menších studijních kolektivů, v nichž je jim zajištěn osobní přístup – každé dítě je přece výjimečné, jedinečné a zaslouží si maximální pozornost a péči. Slovo v sobě zahrnuje i moderní inkluzivní vzdělávání.

Vzdělávací institut INTEGRA BRNO v sobě zahrnuje nadstandardní mateřskou, základní i střední školu rodinného typu, kde mj. studují výjimečně nadaní žáci, vrcholoví sportovci i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Naši absolventi by měli být natolik duševně vyspělí, že si dokážou dobře zvolit svou další životní cestu, v naprosté většině pokračují ve studiu na univerzitách a vysokých školách. Všeobecné vzdělávání se zaměřením mj. na cizí jazyky, které podporuje i Ministerstvo školství ČR ve své Strategii 2020, umožňuje zároveň absolventům snadnou rekvalifikaci ve chvíli, kdy ji budou na neustále se vyvíjejícím trhu práce potřebovat. Naše škola tak aktuálně reaguje na celospolečenskou poptávku, jelikož podíl všeobecných oborů v ČR patří k nejnižším v Evropě.

Vzdělávací institut INTEGRA BRNO vznikl v tehdejším Československu v roce 1992 jako výsledek inovativního edukačního projektu založeného na humanistických myšlenkách. Zakladateli školy jsou Mgr. Hana Německá a PhDr. Václav Trojan, Ph.D., nynější vedoucí Centra školského managementu Univerzity Karlovy v Praze. Zřizovatelé školy, Mgr. Darja Chládková a Mgr. Ondřej Hýsek, Ph.D., od roku 2010 pokračují v myšlence rozvíjení prestižní moravské a evropské vzdělávací instituce.

Vzdělávací institut INTEGRA BRNO se postupně stal místem, jež je vyhledáváno žáky, rodiči i odborníky ze širokého okolí, neboť svojí jedinečností, seriózností a tradicí oslovuje a přitahuje.

Škola je součástí sítě škol přidružených k UNESCO, je fakultní školou Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. Naše instituce těží z dlouhodobé spolupráce s prestižními univerzitami, váží si dlouhodobé podpory institucí státní správy i samosprávy, je členem Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska. Aktivně využívá zdrojů z projektů ESF.

Vzájemná tolerance, respektování potřeb druhého člověka, úcta – to jsou zásady, které zcela přirozeně vyzařují z myšlenky individuální integrace, jež také umožnuje soužití a vzdělávání dětí s handicapem v kolektivu zdravých žáků.

2.1 VELIKOST ŠKOLY

Gymnázium INTEGRA BRNO, s.r.o. se nachází v klidném prostředí městské části Brno - Líšeň. Má dvě budovy, ve kterých jsou rozmístěny jednotlivé třídy. Školní budovy jsou obklopené velkou zahradou, v jedné části najdeme tzv. zelenou učebnu a botanickou zahradu, která byla vybudována s podporou ESF.

Jedna z budov školy je vybavena plošinou pro tělesně postižené na vozíku, vyřešili jsme tak jejich přepravu do prvního patra, kde je PC učebna, studovna, přírodovědná a chemická laboratoř.

Od počátku jsou ve škole vedeny dva typy studijního programu - čtyřleté a víceleté (všeobecné) gymnázium, které se dělí na nižší a vyšší stupeň s denní formou vzdělávání.

Schválená kapacita školy je 240 žáků. Třídní kolektivy jsou malé, do 20 žáků na nižším stupni, do dvaceti pěti na stupni vyšším.

Budovy jsou opatřeny novou povrchovou úpravou, nová jsou okna, podlahy ve třídách, na chodbě i v jídelně.

Do školy je dobrá dostupnost městskou hromadnou dopravou:

- rychlá tramvaj č. 8, autobusy č. 78, 151, 202, n98 (noční spoj) na zastávku Jírova (5 minut chůze od školy)
- autobusy č. 55, 82 (linka přednostně určená handicapovaným), n99 (noční spoj) na zastávku Rotreklova (přímo u školy)
- autobus č. 58 na zastávku Klicperova (5 minut chůze od školy)

2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY

Mezi nadstandardní vybavení gymnázia patří např. velká zahrada s botanickou výukovou plochou, amfiteátr, multifunkční a interaktivní učebny, PC učebna, studovna, chemická laboratoř a mnoho dalších efektivních prostor a moderních pomůcek pro kvalitní výuku. Jsme bezbariéroví – disponujeme plošinou pro vozíčkáře.

V prostorách školy je umístěna:

MULTIFUNKČNÍ UČEBNA slouží k výuce i k žákovským konferencím. Je vybavená počítačem, dataprojektorem, interaktivní tabulí a videem. V těchto prostorách probíhá běžná výuka, speciální semináře, konference, výstavy a spousta dalších zajímavých akcí. Je vybavena interaktivní tabulí, počítači, projektory apod. Odsunutím posuvné zdi se dá její prostor více než ztrojnásobit, což je využíváno i pro provozování některých sportovních aktivit. i vzdělávací aktivity pedagogických pracovníků.

CHEMICKÁ LABORATOŘ umožňuje praktické provádění základních chemických pokusů, je plně vybavená pomůckami i materiálem ke vědeckým pokusům pod vedením aprobovaného pedagoga.

UČEBNA INFORMATIKY byla v roce 2012 vybavena zcela novou moderní výpočetní technikou (20 počítači), připojením na internet, patřičným softwarovým vybavením, projekčním zařízením apod. Informatiku a výpočetní techniku vyučuje aprobovaný pedagog.

UČEBNA PŘÍRODNÍCH VĚD, která bude sloužit pro výuku biologie, fyziky, zeměpisu a dalších přírodovědných oborů. Učebna disponuje veškerým potřebným zázemím a technickým vybavením.

INTERAKTIVNÍ UČEBNA – v září 2012 byla otevřena nová interaktivní učebna s nejmodernější interaktivní tabulí a hlasovacím zařízením.

STUDOVNA je k dispozici žákům před začátkem výuky v čase 7:50 - 9:00, o volných hodinách a po výuce. Je v ní umístěna knihovna, žáci mají k dispozici Wi-Fi signál, PC s internetem apod.

- knihy a učebnice (některé sami vytváříme) půjčujeme žákům zdarma
- knihovna je bohatě zásobena literaturou domácích i zahraničních autorů
- próza, poezie, drama

- knižní fond průběžně doplňujeme
- v rámci projektu "Studenti čtou a píší noviny" získávají žáci denní tisk zdarma

UČEBNA VÝTVARNÉ VÝCHOVY je primárně určena k výuce výtvarné výchovy, je vybavena keramickou pecí, polohovatelnými stoly, projekční technikou apod. Sídlí zde Centrum volného času *Koníček*, které zaštiťuje různé umělecké kroužky (výtvarná dílna, malba a kresba, keramika, vitráže...) denně navštěvované jak žáky gymnázia, tak i zájemci zvenčí.

HUDEBNA je místnost speciálně vyhrazená pro výuku hudební výchovy, je plnohodnotně vybavena hudebními nástroji a velkoplošnou obrazovkou s domácím kinem.

BOTANICKÁ ZAHRADA S AMFITEÁTREM se nachází na pečlivě udržované ploše školní zahrady, slouží nejen k výukovým a sportovním aktivitám, ale rovněž k trávení volného času v krásné přírodě, pořádání zahradních slavností a dalších akcí školy.

PRACOVNY UČITELŮ A SBOROVNY jsou vybaveny vhodným nábytkem s možností uložení pomůcek. Každý učitel má svůj vlastní pracovní stůl. Pracovny i sborovny jsou doplněny počítači s možností připojení k internetu, ve sborovnách jsou kopírky. Školní knihovna pro žáky i pedagogy je kontinuálně doplňována krásnou i odbornou literaturou.

Vzájemné propojení počítačů vnitřní sítí umožňuje operativní výměnu informací a nepřetržitou možnost využívání internetových služeb, server připojen na internetovou síť optickým kabelem. Škola disponuje dvěma kvalitními velkokapacitními tiskárnami a kopírkami zapojenými do vnitřní sítě. Žáci i učitelé mohou kopírovat a tisknout pomocí magnetických karet.

O přestávkách i mimo vyučování mohou žáci využívat školní hřiště. V letních měsících zde probíhá i tělesná výchova.

TĚLOCVIČNA je ve škole pouze menší, výuka TV se proto odehrává v moderně vybavené tělocvičně Salesiánského střediska mládeže asi 10 minut od naší školy. V jejich prostorách je lezecká stěna, tělocvičné nářadí a náčiní.

V prostorách rehabilitace budovy Rašelinová 9 se nachází malá rehabilitační tělocvična s kobercovou úpravou, zde probíhá tělesná výchova žáků s tělesným postižením. Tělocvičny je využíváno i pro běžnou výuku či setkávání třídních kolektivů se školní psycholožkou.

Ošetření drobného úrazu i místo pro krátkodobý odpočinek v případě nevolnosti je zajištěno na rehabilitaci.

ŠKOLNÍ JÍDELNA se nachází v přízemí budovy Rašelinová 11. Žákům je zajištěno stravování ve školní jídelně, která vydává obědy připravené v oceňované "domácí kuchyni" Jídelny Masarova (možnost diet, i bezlepkové; objednání obědů na www.strava.cz). Žáci mohou v jídelně trávit i čas velké přestávky, kde posvačí nebo vypijí připravený čaj či nápoj. Rovněž mohou využít zde umístěné multifunkční zařízení (kopírka/tiskárna).

Každá školní budova má šatnu pro žáky tříd v budově umístěných. Šatny jsou vybaveny uzamykatelnými skříňkami vždy pro dvojici žáků.

Chodby v obou budovách nejsou příliš široké a pohyb těmito místy může být spojen s jistými riziky. O bezpečném chování a pohybu po nich i přilehlém schodišti jsou žáci poučení třídními učiteli vždy na začátku školního roku.

Zásady bezpečného chování ve škole i blízkém okolí jasně vymezuje školní řád.

Hygienické zařízení je v souladu se státními normami, odpovídá potřebám žáků i učitelů. Zvlášť je hygienické zázemí pro personál školní jídelny.

Při škole působí SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ CENTRUM, které slouží nejen žákům našeho gymnázia a jejich rodičům, ale i žákům ostatních škol, jejich rodičům a pedagogům. SPC nabízí plánovanou psychologickou péči, kterou zajišťuje psycholožka ve stanovených konzultačních hodinách, podle potřeby i jinak. Poradenskou a reedukační péči pro žáky školy, jejich rodiče a pedagogy zajišťuje speciální pedagog.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

- pedagogický sbor sestaven na základě trojkolového výběrového řízení
- vyváženost učitelského sboru – poměr žen a mužů přibližně 1:1, věkový průměr 38 let
- Pedagogický sbor má 17 členů, jsou v něm zastoupeni pedagogové mladí i s letitou praxí a velkými zkušenostmi.
- Pro pedagogy Gymnázia INTEGRA BRNO je typický osobní přístup k žákům a nadstandardní zájem o jejich úspěchy.
- Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem 563/2004 Sb., jednotliví členové sboru si vzdělání systematicky doplňují odbornými semináři a kurzy i dalším studiem. V rámci dalšího vzdělávání někteří učitelé absolvovali kurz kritického myšlení, týmové spolupráce, kurz první pomoci, ekologické výchovy aj.
- oblast výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů se dělí školní psycholožka a zástupce školy.
- Ve škole pracuje speciální pedagog, školní psycholožka, asistent pedagoga. Žákům se zdravotním postižením pomáhají osobní asistentky.

2.4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

EU peníze středním školám

"Šablony" pro Integru

Gymnázium INTEGRA BRNO s.r.o. úspěšně zažádalo o dotaci určenou ke zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách. Pod obecně známým názvem „EU peníze středním školám“ či jednoduše „šablony“, se skrývá mnoho možností, jak podpořit moderní vzdělávání našich žáků, vybavit učitele novými znalostmi a dovednostmi a začlenit do výuky nové informační technologie a práci s elektronickými materiály.

V následujících dvou letech s využitím dotace plánujeme vytvořit a ověřit zásobu nových učebních materiálů v elektronické podobě napříč předměty tak, aby se s nimi v rámci své výuky setkal každý žák. Díky těmto materiálům získá využití ICT v hodinách, především klasických počítačů, nový rozměr, který žáky obohatí nejen o nové znalosti, ale podpoří i jejich praktické využívání elektronických pomůcek pro studium.

Samotné informační a komunikační technologie v naší škole jsou oblastí, která nás poslední dobou trochu „pálí“. Rádi proto využijeme získané prostředky i na základní modernizaci vybavení tak, abychom žákům pro studium nabídli moderně vybavenou

počítačovou učebnu, kde již nikoho neomezuje kapacita techniky a každý se může soustředit jen na to, proč tu je – tedy dozvědět se nové informace, naučit se je zpracovávat a připravovat se na život a další studium v moderní společnosti.

A protože vzdělávání není nikdy dost ani pro ty, kteří si jej již nějakou dobu „užili“, máme připraveny prostředky i pro vzdělávání našich učitelů. Žáci se tak po prázdninách mohou těšit např. na nové pojetí vzdělávání ve finanční gramotnosti od odborně proškolených učitelů.

Učíme o Moravě

Obsahem projektu „Učíme o Moravě“ je inovativně vzdělávat žáky i jejich učitele nejen z Jihomoravského kraje o moravské zemi v souvislosti s integrací regionu do EU. Proto jsme vytvořili nové pomůcky, díky nimž aplikujeme moderní metody výuky na témata spjatá s Moravou: dějiny, filozofii, literaturu, kulturu, německý vliv atd. Tím mj. naplňujeme klíčové kompetence rámcového vzdělávacího programu. „Vlajkovou lodí“ našeho projektu je jedinečná učebnice moravských dějin včetně DVD, pracovních listů a metodiky. Všechny materiály jsou zdarma k dispozici na projektovém webu. Projekt jsme úspěšně ověřili na skupině více než tisíce žáku středních a základních škol z Jihomoravského kraje.

V rámci projektu pořádáme exkurze na Velkou Moravu, do dob moravského pravěku či po stopách Římanů na Moravě a v Dolních Rakousích, organizujeme adaptační projektové výuky v Moravském krasu, putujeme po stopách písemnictví na Moravě apod. Organizujeme každoroční jarní pedagogické konference na téma výuky moravských reálií, pořádáme také praktické žákovské workshopy.

Pevně věříme, že díky tomuto projektu bude mnoha občanům státu ČR i obyvatelům země Moravy přiblížena minulost, díky níž pochopí současnost naší krásné země v srdci Evropy a naše místo v ní. S (jižní) Moravou rovněž seznamujeme žáky a pedagogy partnerských škol Gymnázia INTEGRA BRNO z Moravy, Rakouska, Německa, Polska, Velké Británie či dokonce z Gruzie.

Vzdělávání řídících pracovníků ve školství

Informace o projektu

Gymnázium INTEGRA BRNO je dlouholetým partnerem Pedagogické fakulty KU v Praze, jmenovitě pracoviště Centrum školského managementu. Ve spolupráci s tímto pracovištěm organizuje kvalifikační studium pro ředitele základních a středních škol.

Na základě zkušeností z této spolupráce bylo identifikováno, že na rozdíl od ředitelů, neexistuje možnost dalšího manažerského vzdělávání pro učitele v 1. stupni řízení (vedoucí před. týmů, vedoucí učitelé, mistři apod.).

Proto vznikla myšlenka zorganizovat vzdělávání i pro tuto cílovou skupinu. Vzhledem k tomu, že se jedná o vzdělávání poměrně nákladné, uskutečnění této myšlenky bylo možné až na základě podpory, které tento projekt získal z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Po ukončení financování vzdělávacích aktivit z prostředků ESF a státního rozpočtu České republiky se v období udržitelnosti dále věnujeme podpoře středních řídících pracovníků na jejich cestě ke zlepšování klíčových dovedností. Pro finanční náročnost přípravy a

absolvování celého kurzu ve stávající podobě jsme dosavadní kurz rozdělili na tři samostatné kurzy, které umožní zájemcům o vzdělávání jednak přesněji zacílit na oblast, ve které pociťují potřebu zlepšit své dovednosti, přičemž rozdělení navíc umožní snížit náklady pro ty zájemce, kteří plánují absolvovat pouze dílčí část celého vzdělávání.

Tyto kurzy, obsahově vycházející z ověřeného kurzu probíhajícího ve dvou kolech mezi roky 2009 a 2011, jsou akreditovány MŠMT.

Podrobné informace o projektu lze získat na www.dvpp-integra.jex.cz

Cíle projektu

Umožnit pedagogickým pracovníkům, kteří se připravují na převzetí manažerské role, tento přechod co možná s nejmenším počtem problémů a chyb.

Obsahy kurzů

Kurz odborně metodický
Cílem je rozvoj odborně-metodických a manažerských schopností a dovedností účastníků.
Kurz se skládá ze 4 modulů:

- Osobnost vedoucího pracovníka
- VPT – role metodická
- ICT v řízení pedagogického procesu a řízení školy
- Školská legislativa

Všechny moduly obsahují jak prezenční, tak distanční aktivity s tím rozdílem, že u posledních dvou je část výuky vedena e-learningovými materiály, tedy obsahují větší podíl distančních aktivit.

Kurz manažerských dovedností

Cílem je rozvoj obecně pedagogických a zejména manažerských schopností a dovedností účastníků.

Kurz se skládá ze 3 modulů:

- Řízení pomocí cílů, řízení změny
- Projektové řízení, projektová výuka
- Sebeřízení a organizace času

Všechny moduly obsahují jak prezenční, tak distanční aktivity. Distanční aktivity slouží především k přípravě na seminární setkávání a následně ověření nabytých vědomostí.

Kurz „měkkých“ dovedností

Cílem je rozvoj manažerských schopností a dovedností účastníků, zejména části tzv. měkkých dovedností.

Kurz se skládá ze 3 modulů:

- Komunikační dovednosti
- Vyjednávání a argumentace, řešení konfliktů
- Motivace

Všechny moduly obsahují jak prezenční, tak distanční aktivity. Distanční aktivity slouží především k přípravě na seminární setkávání a následně ověření nabytých vědomostí.

Příroda v obrazech

Projekt ESF Příroda v obrazech – Propojení a implementace průřezových témat mediální a environmentální výchovy na Gymnáziu INTEGRA BRNO je realizován od 1. dubna 2009.

Stručná charakteristika projektu:

V průběhu 3 let, kdy bude projekt realizován, by žáci měli zlepšit své kompetence v získávání a následné mediální prezentaci výstupů z přírodovědných předmětů (ale nejen jich). Náplní projektu bude v návaznosti na existující školní zahradu ("Zelenou učebnu") rozšířit paletu výukových aktivit, které se zde odehrávají a poskytnout žákům prostředky k prezentaci výsledků i průběhů těchto aktivit prostřednictvím různých médií (video, fotografie, web atd.) Audiovizuální výsledky projektu vč. výukových postupů a praktických příkladů budou poskytnuty jako návod pro ostatní školy k výuce v přírodě, terénním praktikům apod.

Výstupy projektu budou postupně zveřejňovány na tomto webu, bude vytvořeno i výukové DVD, které shrne návody, jak pečovat o školní zahradu. Vznikne také poměrně široká paleta metodických materiálů a výukových listů pro různé předměty vč. jazyků pro práci v zahradě i mimo ni v přírodě.

Součástí projektových aktivit je i zapojení školy do programů Ekoškola a Globe.

Projektový tým tvoří:

- vedoucí projektu Mgr. Petr Hřebačka
- garant mediální výchovy Mgr. Petra Kovalová
- garant environmentální výchovy a vyučující předmětu Rok v zahradě Mgr. Jana Nešporová
- garant mezipředmětových vztahů Mgr. Dana Pavlíková
- Zařazení aktivit projektu do běžné výuky a praktické žákovské výstupy projektu řídí vyučující Mgr. Jana Nešporová (v předmětu Rok v zahradě) a Mgr. Lukáš Zámečník (ve fyzikálních prakticích).

Seznam výstupů:

1) metodické materiály (celkem 13)

a) Implementace environmentální výchovy do

- oblasti Člověk, příroda a zdraví
- oblasti Jazyk a jazyková komunikace
- oblasti Člověk, společnost, umění a kultura
- oblasti Člověk a svět práce
- matematiky a informatiky

b) Implementace mediální výchovy do

- humanitních předmětů (stáhnout)
- přírodovědných předmětů
- oblasti Jazyk a jazyková komunikace

c) Metodické příručky k novým předmětům

- Fyzikální praktikum
- Rok v zahradě

d) Metodické příručky k využívání Zelené učebny

- v přírodovědných předmětech
- v nepřírodovědných předmětech

e) Metodická příručka pro údržbu Zelené učebny a Botanické zahrady (stáhnout)

2) výukové materiály

- učební text k Fyzikálním praktikům
- sborníky projektových výuk
- Atlasy Integry
- podpůrný text pro zeměpis – Atmosféra
- pracovní listy pro výuku jazyků v Zelené učebně
- pomůcky pro výuku v Zelené učebně

CLIL

Anglická slovíčka a fráze v příštích letech proniknou do výuky všech předmětů na druhém stupni základních škol a nižším stupni víceletých gymnázií. Odborníci z Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity připravují testovací projekt, díky němuž se někteří školáci setkají s anglickými výrazy například i v matematice či zeměpisu. První sady slovních spojení začnou ověřovat učitelé na pilotních školách už od září, oznámila Masarykova univerzita v tiskové zprávě.

Projekt umožnila patnáctimilionová dotace z evropských fondů. Zapojí se do něj 130 učitelů a 2000 žáků z Jihomoravského, Karlovarského a Zlínského kraje. Kýženým výsledkem projektu je lepší znalost anglické terminologie ve všech vyučovaných předmětech. Navíc se podle autorů projektu upevní také každodenní obraty a fráze z hodin angličtiny.

"Podle našich představ například učitel matematiky doplní pokyn 'spočítej rovnici' jeho anglickým ekvivalentem," uvedla manažerka projektu Jitka Kazelleová. Od žáků nebudou učitelé v pilotních školách striktně vyžadovat reakci v cizím jazyce, ale porozumění pokynu či jednotlivým výrazům z oboru.

Doposud tým z pedagogické fakulty ve spolupráci s učiteli typoval vhodnou slovní zásobu z jednotlivých předmětů. „Již nyní máme nasbíráno kolem 20.000 slov a slovních spojení, které překládáme do angličtiny, děláme korektury. Poté je namlouvají rodilí mluvčí," popsala Kazelleová.

Pilotní ověřování potrvá do konce roku 2011. Výsledkem bude metodická příručka s DVD pro učitele a digitální knihovna se všemi zvukovými i textovými soubory se slovní zásobou. Všechny materiály tým z pedagogické fakulty zveřejní na internetu, aby se dostaly k co největšímu počtu učitelů.

Projekt škola za školou na Gymnáziu INTEGRA BRNO, s.r.o.

Do projektu Škola za školou jsme se zapojili od 1. 12. 2006. Po prostudování materiálů jsem si uvědomil, jak tento projekt může pozitivně ovlivnit studijní výsledky žáků.

Škola za školou nabízí studijní materiály pro přírodovědné i humanitní obory. Pro každý obor, lze v tomto projektu vybrat učebnici, ze které pedagog čerpá veškeré doplňující informace, tak aby žákovi doplnili vědomosti.

Na gymnáziu INTEGRA v současné době využívají v daném projektu studijní materiály téměř všechny děti. Před koncem školního roku 2006/2007 jsem uskutečnil průzkum u všech žáků. Asi tři čtvrtiny dětí má pozitivní názory na daný projekt. Pomáhá jím při studiu a především si ho chválí žáci, kteří jsou dlouhodobě nemocní, neboť jim pedagog může kdykoliv posílat přes internet domácí úkoly, materiály pro studium, a také je zde může zkoušet.

Pro žáky s handicapem daný projekt znamená snadný přístup k informacím ať už je to pro děti neslyšící, či děti s dětskou mozkovou obrnou, které mají specifické požadavky na výuku. Doma jim to jistě umožní zopakovat probíranou látku. Klidné domácí prostředí a snadné zatrhávání správných řešení jim umožní prohlubování jejich vědomostí. Mnohem lépe si procvičí oblast v různých oborech a vyhledávají zde doplňující cvičení, které upevní jejich znalosti v daném předmětu. Ovládání projektu je velmi snadné a příjemné.
Musím velmi poděkovat vedoucím daného projektu, že nám umožnili zakoupit notebooky, které jsou potřebné právě pro dlouhodobě nemocné nebo pro děti s handicapem. Notebooky byly přiděleny mezi žáky, kterým by handicap neumožnil nadprůměrné studijní výsledky.

To jim jistě umožňuje zlepšit své studijní návyky, daleko lépe se doma připravovat.
Co tedy dodat na závěr? Jde o úspěšný projekt, ve kterém budeme rádi pokračovat i v letošním školním roce, protože je oblíbený nejen mezi pedagogy, ale především i mezi žáky. Rád bych poděkoval Mgr. Haně Německé, která získala grant na tento projekt. Dále bych rád poděkoval Mgr. Lukáši Zámečníkovi, který zastává na škole funkci pedagogického asistenta.

Školní vzdělávací program KOMPAS PRO ŽIVOT aneb I CESTA ZNAMENÁ CÍL

ŠVP je sestaven pro žáky našeho gymnázia s cílem vytvořit takové podmínky vzdělávací cesty, které umožní rozvíjení všech klíčových kompetencí – kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské i pracovní.

Učíme naše žáky vybírat nejdůležitější informace z učebních a odborných textů, pracovat se slovníky, encyklopediemi, vedeme žáky ke zvolení vhodné strategie učení. Učíme je, aby uměli své poznatky využívat v praxi, dokázali pracovat nejen samostatně, ale i ve skupině, aby cítili zodpovědnost za své výsledky. Žáci jsou vedeni ke schopnosti a dovednosti identifikovat problém, nacházet cesty k jeho řešení. Učí se vhodně formulovat a vyjadřovat

své myšlenky, volit přiměřené komunikační prostředky, vyhodnocovat správně komunikační situace, učí se i naslouchat druhým a respektovat jejich názor, vhodně reagovat a zapojovat se do diskuze. Žáky vedeme k toleranci, respektu a prosociálnímu chování a jednání.

Program je v souladu s RVP ZV (rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání) a jeho obsah bude modifikován podle individuálních potřeb jednotlivých žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Zvolené výchovné a vzdělávací strategie vedou nejen k rozvíjení kompetencí, ale především k rozvíjení osobnostních a sociálních dovedností každého žáka. Při výuce klademe důraz na komunikaci, logické myšlení, schopnost učení se v souvislostech a schopnost využívat získaných znalostí a dovedností v praktickém životě. Žáky vedeme k uvědomění si celoživotního vzdělávání.

Při tvorbě i vlastní aplikaci ŠVP jsme kladli a stále klademe důraz na získávání schopností a dovedností uplatnit své znalosti a vědomosti v následném studiu na vysokých školách, při hledání povolání i při vytváření partnerských vztahů v budoucím praktickém životě.

Základní vzdělávání aplikované na nižším stupni gymnázia je rozděleno na vzdělávací oblasti:
- Jazyk a jazyková komunikace, Matematika – Informační a komunikační technologie, Člověk - společnost, umění a kultura, Člověk – příroda a zdraví, Člověk a svět práce. Do každé vzdělávací oblasti jsou přiřazeny vzdělávací obory (předměty).

Povinnou součástí školního vzdělávacího programu jsou tzv.průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova), která reagují na aktuální problémy současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání, pomáhají rozvíjet osobnost žáků v oblasti postojů a hodnot. Každé z uvedených průřezových témat je rozpracováno do tématických okruhů. Ty procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují propojení vzdělávacích obsahů a přispívají tak ke komplexnímu vzdělávání žáků. Některá průřezová témata se stala na naší škole samostatným předmětem, jiná jsou integrativní součástí vzdělávacího obsahu již zavedených vyučovacích předmětů.

Rámcový učební plán vycházející z RVP ZV určuje povinnou časovou dotaci, pro jednotlivé vzdělávací oblasti, je zpracován do učebního plánu a tím vzniká časová hodinová dotace pro jednotlivé vyučovací předměty

V současné době je ŠVP připraven pro žáky nižšího stupně gymnázia. S jeho přípravou, které předcházelo vzdělávání pedagogů, analýza školního prostředí (SWOT), jsme začali již ve školním roce 2005/2006. Máme za sebou první školní rok (2006/2007), kdy jsme si náš ŠVP mohli začít ověřovat v praxi – rok před zákonem daným termínem uvedení.
My, pedagogové, jsme připraveni k postupnému zpracovávání vzdělávacího programu pro vyšší stupeň gymnázia a pro žáky čtyřletého studijního programu.

Zelená učebna

Terénními úpravami, vybudováním altánu, amfiteátru a osázením ploch vybranými druhy rostlin vznikala postupně s vydatným přičiněním žáků i pedagogů školy Zelená učebna, která je současně výukovým prostorem, divadlem, zdrojem přírodního materiálu a ukázkou

různých typů umělého i přirozeného přírodního prostředí. Nachází se zde bylinková zahrádka, vřesoviště, hospodářská zahrádka pro ukázky pracovních činností, luční porost, skalka i geologická expozice z typických moravských hornin. Byly vysazeny ovocné stromy, několik hlav vinné révy a na přistínění amfiteátru elegantní jinan dvoulaločný. Celý projekt, který mimo jiné zkrášlil a obohatil okolí školy, bude sloužit k výuce nejen biologie a environmentální výchovy ale i ostatních předmětů, jako jsou jazyky, matematika nebo fyzika. Amfiteátr poskytne útočiště školnímu divadelnímu souboru a pěveckému sboru. Projekt vznikl díky finanční podpoře z Evropského sociálního fondu a Ministerstva školství a tělovýchovy, velkým dílem z vlastního rozpočtu Gymnázia INTEGRA BRNO. Děkujeme všem, kdo se na realizaci projektu Zelená učebna jakoukoliv pomocí podíleli a těšíme se na další spolupráci.

2.5 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Spolupráce s rodiči žáků je na dobré úrovni a neustále se rozvíjí. Rodiče školu navštěvují v době konání třídních schůzek dvakrát do roka (podzim - listopad, jaro - duben). Termíny jsou spojené s klasifikačním obdobím ve čtvrtletí. Rodiče mohou do školy i mimo stanovené termíny, vždy po předchozí domluvě s vyučujícími nebo vedením školy. Každý školní rok škola pořádá v prosinci a lednu Den otevřených dveří, kde zájemce o studium a jejich rodiče seznamujeme s výukou, výukovými plány, učebnicemi a pomůckami. Jako škola se účastníme Veletrhu středních škol na brněnském výstavišti.

Již tradiční záležitostí školy je vánoční vystoupení žáků na Náměstí Svobody, vánoční koncerty, ples spojený se slavnostním šerpováním maturantů a zahradní slavnost, kterou uzavíráme školní rok. Na všech těchto uvedených aktivitách se potkáváme s rodiči a vítáme jejich postřehy a nápady.

Kontakt s rodiči většinou probíhá v přátelském duchu v prostorách tříd školy nebo v multifunkční učebně.

V případě řešení problémů se žáky či při mimořádných událostech jsou rodiče pedagogem kontaktování telefonicky. Pomocí elektronické pošty se individuálně řeší běžné záležitosti (dotazy ze strany rodičů, omlouvání absencí, upozorňování na budoucí plánovanou absenci žáka ve škole apod.).

Omluvný list slouží jako dokument k zapisování omluvenek. Slouží samozřejmě i ke sdělování budoucích akcí pořádaných pro žáky, přičemž vždy pedagog kontroluje zpětnou vazbu od rodičů. Rodiče mohou kdykoliv požádat pedagoga o případnou individuální schůzku s vyučujícími.

- Na běžných třídních schůzkách jsou ze strany pedagoga zmiňovány informace:

  - klima třídy

  - zařazení žáků do třídního kolektivu a pracovních skupin

  - chování žáků

  - prospěch

  - pořádání akcí (projekty, exkurze ...)

- Dotazy ze strany rodičů se týkají:

  - chování jejich dětí

  - sportovních akcí

  - náplní individuálních reedukací a individuálních vzdělávacích plánů

  - poznámek k výuce v jednotlivých předmětech

Při škole pracuje ŠKOLSKÁ RADA, která má 3 členy.

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Brno a příslušnými speciálními pedagogickými centry (SPC pro žáky se sluchovým postižením, žáky se zrakovým postižením, žáky s poruchou autistického spektra. Spolupráce byla navázána i s Mensou ČR.

Škola získala díky pravidelnému využívání testových baterií pro testy žáků Zlatý certifikát společnosti Scio, obhájila mezinárodní certifikát IES.

Při škole působí STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU KONÍČEK, které nabízí dětem i dospělým kroužky keramiky a výtvarné výchovy.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Gymnázium INTEGRA BRNO má všeobecné zaměření. Školní vzdělávací program "KOMPAS PRO ŽIVOT aneb I CESTA JE CÍL" je sestaven pro žáky nižšího stupně gymnázia s cílem vytvoření takové vzdělávací cesty, aby umožňovala rozvoj všech klíčových kompetencí žáka.

Program je připraven tak, aby vytvořil rámec vzdělávání, který bude individuálně modifikován podle specifických a speciálních potřeb jednotlivých žáků, tedy i žáků mimořádně nadaných a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Nabídka vyučovacích předmětů na nižším stupni gymnázia se skládá z předmětů povinných a nepovinných.

V posledním ročníku vyššího stupně gymnázia je nabídka rozšířena o volitelné semináře, v nichž jsou zastoupeny všechny oblasti zájmů. Žákům je umožněno prohloubit si své znalosti v rámci předmaturitní přípravy.

Vzdělávací programy gymnázia jsou ukončeny maturitní zkouškou po čtyřech, popř. osmi letech studia.

Posláním Vzdělávacího institutu INTEGRA BRNO je

- provozovat nadstandardní mateřskou, základní a střední školu rodinného typu se všeobecným zaměřením
- provozovat speciálně pedagogické centrum, pomáhat handicapovaným i zdravým žákům a občanům i mimo rámec školy
- provozovat při škole centrum volného času, vytvářet příležitosti pro volnočasové aktivity dětí a mládeže ze školy i jejího okolí

- poskytovat žákům kvalitní vzdělání v menších studijních kolektivech s individuálním přístupem ke všem studujícím
- jako škola zařazená do prestižní sítě škol ASPnet UNESCO v rámci možností a schopností žáků a na základě požadavků rodičů vzdělávat a vychovávat žáky v duchu evropských kulturních a humanistických tradic, ze kterých vzešly všeobecné hodnoty nedotknutelných lidských práv, demokracie, svobody a právního státu, s cílem vytvořit a upevnit kompetence žáků
- umožnit kvalitní společné vzdělávání všem žákům včetně žáků výjimečných - mimořádně nadaných, vrcholových sportovců i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (individuální integrace)
- v souvislosti se zavedením školních vzdělávacích programů využívat moderní metody a formy výuky a budovat kvalitní pedagogický sbor ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně
- spoluvytvářet vzdělávací zařízení pro řídící pracovníky ve školství ve spolupráci s CŠM Univerzity Karlovy v Praze
- obecně propagovat myšlenku integrovaného života
- jako nositel titulu Škola přátelská k dětem s alergiemi a astmatem poskytovat vhodné podmínky vzdělávání těchto žáků
- pěstovat partnerské vztahy s jinými školami a organizacemi v rámci ČR i EU podobné filozofie a zaměření včetně VŠ

Výchovné, sociální a zájmové cíle

Cílem školy je rozvoj mravních hodnot a osobnostní žáků. Škola podporuje situace stimulující socializaci žáků (pravidla komunity, pravidla společenského života, tolerance atd.), dále solidaritu se slabými či oslabenými, vzájemnou toleranci mezi žáky, toleranci jiného názoru či vzhledu. Škola aktivně vystupuje proti jakémukoli chování, které má za následek pocit ohrožení, fyzické násilí, vulgární projevy, šikanování, posmívání. Ve škole je zřízena funkce školního psychologa a speciálního pedagoga. Jako školské zařízení gymnázia bylo zřízeno speciálně pedagogické centrum.

CHARAKTERISTIKA ŠVP OSMILETÉ VŠEOBECNÉ STUDIUM

- ŠVP je zpracován podle RVP ZV (nižší stupeň gymnázia) a RVP GV (vyšší stupeň gymnázia) a vyhovuje všem jejich požadavkům.
- V nižších ročnících vyššího stupně gymnázia je vzdělávací obsah ze všech vzdělávacích oblastí RVP GV rovnoměrně rozložen do vyučovacích předmětů
- je tak vypracován základ pro pozdější profilaci studia.
- Postupně je žákům dána možnost výrazně profilovat své studium podle svých studijních
- zájmů formou volitelných předmětů.
- Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy.
- Během studia je kladen důraz na výuku cizích jazyků.
- Prvním cizím jazykem je jazyk anglický.

- Další cizí jazyk je jazyk německý.
- Je zachována klasická nabídka předmětů – je však kladen velký důraz na provázanost učebních osnov ve všech předmětech.
- ŠVP KOMPAS PRO ŽIVOT aneb i cesta je cíl (gymnázium osmileté „všeobecné“) dále žákům poskytuje:

  - větší motivaci ke studiu díky možnosti pracovat s žáky v mladším věku

  - trvalejší a hlubší pracovní návyky

  - častější projektovou výuku, „školy v přírodě“

  - lepší znalost cizích jazyků díky dlouhodobější práci s žáky stejné úrovně

  - nabídku aktivit pro volný čas žáků

3.2 PROFIL ABSOLVENTA

Profil absolventa ŠVP gymnázium osmileté (všeobecné)

- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – vybaveni znalostmi, které převyšují požadavky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech, zejména v oblastech, jejichž rozšíření si zvolí formou volitelných předmětů pro druhý, třetí a čtvrtý ročník studia.
- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – připraveni úspěšně složit zkoušku potřebnou k postupu na vyšší gymnázium.
- Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP GV ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které výrazně převyšují požadavky RVP GV v oblastech, které si zvolí formou volitelných předmětů během studia. Jsou tak připraveni ke studiu na VŠ dle svého výběru. Díky bohatým možnostem profilace formou volitelných předmětů je tak žákům umožněna kvalitní příprava na jakýkoli typ vysoké školy. Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni jsou znalosti absolventů a řazeny do souvislostí mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi.
- Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse.
- Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni a pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií již na nižším stupni mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.
- Podrobnější informace lze nalézt v kapitole 3.5 Výchovné a vzdělávací strategie.
- Žáci mají možnost ke konci studia složit některou z mezinárodní uznávaných zkoušek z cizího jazyka.

3.3 ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

Zájemci o studium na Gymnáziu INTEGRA BRNO se na školu mohou hlásit v průběhu celého roku.

V přijímacím řízení budou přijati žáci po ukončení pátého, resp. devátého ročníku ZŠ také na základě vysvědčení za obě pololetí čtvrtého, resp. osmého ročníku a za první pololetí pátého, resp. devátého ročníku. Pokud přihlášku potvrdí škola, nemusí být přiložen opis vysvědčení. Potvrzení od lékaře nevyžadujeme.

Druhou a poslední součástí přijímacího řízení je **test studijních předpokladů + testy z českého jazyka a matematiky**, které absolvují všichni uchazeči o studium. Testy trvají dohromady dvě hodiny, uchazeč je vykoná v dopoledních hodinách a v **individuálně** vybraném termínu.

Zájemce o studium musí:

- podat přihlášku a splnit náležitosti vyhlášky
- doložit **průměr** z posledních tří klasifikačních období; hodnota kritéria je 50%
- úspěšně vykonat po individuální domluvě **test studijních předpokladů** (60 minut), **test z českého jazyka a matematiky** (2 x 30 minut); hodnota kritéria je 50%

3.4 ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY

Organizace maturitní zkoušky se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT.

Ve společné části maturitní zkoušky mohou žáci skládat všechny zkoušky vypsané MŠMT.

V profilové části maturitní zkoušky žáci skládají dvě zkoušky ze všeobecně vzdělávacích předmětů ústní formou a jednu zkoušku jako obhajobu závěrečné maturitní práce.

3.5 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie představují v očích pedagogů na Gymnáziu INTEGRA BRNO společně uplatňované výchovné a vzdělávací postupy, metody a formy práce, ale také aktivity nad rámec výuky, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Naším společným cílem je vytvořit základy pro celoživotní učení a orientaci v každodenním životě.

Vhodně vybíranými a volenými metodami a formami práce, jako jsou:

- výklad, vysvětlování, vyhledávání a třídění informací, práce s textem a pracovními listy
- pozorování, experimenty, vyhledávání a řešení problémů, využití metod kritického myšlení, využívání PC a digitální technologie, demonstrování,
- dialog, diskuze, komunitní kruh, referáty žáků
- frontální výuka, partnerská a skupinová práce, kooperativní výuka, projektová výuka

- samostatná práce, samostudium, aktivní učení
- procvičování pod dohledem učitele, tvořivé činnosti, využívání zkušeností žáků, prožitkové metody, praktická cvičení, relaxační techniky, metody vedoucí k objevování, vyvozování a hledání řešení, aj., utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence žáků

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žáci jsou schopni vyhledávat a třídit informace, které dokáží systematizovat a využívat nejen v procesu učení, ale i v praktickém životě.
- Osvojují si operace s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, které uvádí do souvislostí
- Upevňují si postupy zlepšující vlastní soustředění
- Učí se využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- Své učení si plánují

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Žáci jsou vedeni ke schopnosti obhajovat své myšlenky, názory a rozhodnutí Vnímají problémové situace, učí se na ně reagovat, využívají vlastního úsudku k jejich řešení
- Při řešení úloh uplatňují svou schopnost logického a kritického myšlení Uvědomují si odpovědnost za svá rozhodnutí, učí se vnímat důsledky svých činů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Žáci jsou vedeni k všestranné, výstižné, souvislé, kultivované a účinné komunikaci na formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- Využívají vhodných informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní komunikaci s okolním světem
- Zapojují se do diskuse, obhajují svůj názor, vhodně argumentují
- Rozlišují způsoby vhodné a nevhodné komunikace
- Klademe důraz na formulování a vyjadřování jejich myšlenek a názorů v logickém sledu
- Získané komunikativní dovedností využívají k vytváření vzájemných vztahů a ke spolupráci

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Žáci se učí orientovat v mezilidských vztazích, učí se oceňovat zkušeností druhých lidí, respektovat různá hlediska, čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají
- Respektují názory druhých i jejich práci
- Jsou vedeni k dovednosti umět si požádat o pomoc i pomáhat druhým
- Svým působením pomáhají vytvářet příjemnou atmosféru

- Ovládají své jednání a chování vedoucí k získání pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, učí se pozitivně hodnotit druhé

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Žáci jsou vedeni k respektování a ochraňování tradice, kulturního i historického dědictví
- Vnímají základní principy spojené se zákony a společenskými normami
- Rozvíjí svůj smysl pro kulturu a tvořivost
- Chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Žáci jsou vedeni k respektování pravidel stanovených školním řádem a k pochopení principů norem společnosti
- Poznávají, rozvíjejí a uplatňují své schopnosti spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi, učí se zaujímat životní postoje, plnit své povinnosti a závazky
- K pracovním činnostem přistupují z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a z hlediska ochrany životního prostředí

3.6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Na Gymnáziu INTEGRA BRNO jsou vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami různého typu a stupně formou individuální integrace. Jedním z úkolů v oblasti výchovných a vzdělávacích strategií je vytvoření podmínek pro edukaci tak, aby i žák se speciálními vzdělávacími potřebami získal rovnocenné vzdělání stejně jako žák běžné populace. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumíme žáka se zdravotním postižením (tělesné, zrakové, sluchové postižení, poruchy autistického spektra – PAS, specifické poruchy učení), žáka se zdravotním znevýhodněním (chronické onemocnění) a žáka se sociálním znevýhodněním (vycházíme ze školského zákona 561/2004 Sb. a z vyhlášky 73/2005). Součástí školy je školské poradenské pracoviště se školní psycholožkou a školní speciální pedagožkou. Při gymnáziu je Speciální pedagogické centrum. Školní psycholožka i speciální pedagožka se ve spolupráci s vyučujícími podílejí na vytváření podmínek pro edukaci (depistáž, diagnostika, vstupní i průběžné vyšetření, návrh intervenčního řešení, následná péče, atd.). Doporučení k integraci vypracovává psycholožka SPC.

Na začátku každého školního roku je ve spolupráci s třídním učitelem, vyučujícími a speciální pedagožkou vytvářen individuální vzdělávací plán (IVP). Jednotlivé IVP zohledňují diagnostikované zdravotní obtíže, případné častější absence žáků, reagují na aktuální stav SPU, což se projevuje ve stylu a organizaci výuky. IVP je považován za výchovně vzdělávací smlouvu mezi školou, žákem a rodiči žáka, vychází ze školního vzdělávacího programu a je zpracován podle učebního plánu příslušného ročníku.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (a nejen jim) je nabízena možnost individuálních konzultací v rámci každého předmětu podle potřeb žáka.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami můžeme nabídnout tyto předměty speciální pedagogické péče:

- jazykový seminář (pro žáky s SPU na nižším stupni gymnázia)
- individuální reedukační péči (pro žáky s SPU na nižším stupni gymnázia)
- logopedickou péči (pro žáky se sluchovým postižením)
- zdravotní tělesnou výchovu (pro žáky s VDT)
- individuální rehabilitaci (pro žáky s tělesným postižením jako náhrada TV)
- prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově postižených (ve spolupráci s SPC pro ZP)

Speciální pedagožka ve spolupráci s vyučujícím zajišťuje speciální pedagogickou péči ve vybraných hodinách zaměřenou především na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jde o tzv. posílenou výuku.

3.7 ZABEZPEČENÍ VÝUKY MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Gymnázium INTEGRA BRNO je připraveno vzdělávat i žáky mimořádně nadané, kteří disponují jedním nebo i několika druhy nadání.

Vzdělávání nadaných žáků vyžaduje od učitele náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, můžeme však těmto žákům nabídnout individuální přístup, náročnější úkoly a adekvátní způsoby jejich zpracování.

Období základní školní docházky, kterou nadaní žáci plní při studiu nižšího stupně gymnázia, je dostatečně dlouhé pro systematické sledování žáků, pro rozpoznání jejich nadání, pro vhodnou motivaci a uplatnění nadání těchto žáků v konkrétních činnostech. Při identifikaci mimořádného nadání uplatňujeme metody pedagogické, psychologické i laické. Jde především o pozorování žáka při školní práci, rozbor výsledků jeho práce, o vzájemnou spolupráci s jeho rodiči. Učitel má během výuky možnost všímat si specifických znaků mimořádného nadání a přiměřeně na ně reagovat.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kam patří i žáci mimořádně nadaní mohou mít výkyvy v chování. Je nutné jejich odchylky v chování taktně, ale důsledně usměrňovat a podporovat je v přirozeném rozvoji.

Žáci mimořádně nadaní jsou vzděláváni s podporou individuálních vzdělávacích plánů. Do této skupiny jsou zařazováni i žáci např. se sportovním nadáním.

3.8 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním nižšího i vyššího stupně gymnázia. Tematické okruhy jednotlivých průřezových témat vstupují ve výuce do mnoha činností.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA jsou v našem ŠVP především realizována v rámci vyučovacího předmětu Osobnost a zdraví člověka, vstupují do dalších předmětů a některé jsou pokryty projektem.

Průřezové téma VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA je integrováno do výuky vhodných předmětů, některé tematické okruhy (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování) jsou pokryty projektem.

Tematické okruhy průřezového tématu VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH jsou integrovány do výuky. Všechny tři tematické okruhy jsou také pokryty projektem. Průřezové téma MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA je se všemi svými tematickými okruhy integrována do výuky. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA a její tematické okruhy je taktéž integrována do výuky. Tematický okruh Vztah člověka k prostředí je pokryt projektem.

Tematické okruhy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA jsou realizovány samostatným předmětem, který je vyučován ve druhém ročníku nižšího stupně gymnázia. Mimo to jsou také integrována do výuky dalších předmětů. Tematický okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení je pokryt projektem.

Průřezová témata a jejich realizace má ve ŠVP své samostatné stránky.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA				
PRŮŘEZOVÉ TÉMA		**TÉMATICKÝ OKRUH**	**ZKRATKA**	**ZAŘAZENÍ DO VÝUKY**
PT 1	**OSOBNOSTNÍ A SOC. VÝCHOVA**	Rozvoj schopností poznávání	**OSV 1**	**1.1-1.10, 3.4, 3*.4, 3*.14, 3°.4 , 3°.14, 6.22, 6.25, 7.13,8.2, 9.1, 1.1,10.2, 11.1, 12.3, B, 15.17, 16.10, 16.13, 19.3, 21.1**
		Sebepoznání a sebepojetí	**OSV 2**	**1.14, 1.18, 1.28, 1.29, 1.38, 1.52, 1.55, 2.4, 2.15, 2.34, 244, 3.9, 3.18, 3*.12, 3*.13, 3°.12, 3°.13, 4.1, 4.9, 5.6, 5.7, 5*.6, 5*.7, 5°.6, 5°.7, 8.2,8.3, 8.4, 8.25, 8.29, 13.30, 13.34, 16.3, 16.7, 16.19, TV, 18.5, 18.7, 21.3**
		Seberegulace a sebeorganizace	**OSV 3**	**1.26, 1.30, 1.35, 2.26, 2.29, 2.42, 4.3, 4.4, 5.2, 5*.2, 5°.2, 7.7, 8.3, 8.5, 8.11, 8.14, 8.16, 8.29, 9.1, 10.1, 11.2, 16.13, TV, 18.3, 18.8, 21.4**
		Psychohygiena	**OSV 4**	**1.18, 1.29, 1.41, 1.57, 4.9, 8.2, 8.3, 8.29, 13.34, 15.10, 18.1, 21.3**
		Kreativita	**OSV 5**	**1.14,1.16, 1.17, 1.18, 1.25, 1.28, 1.29, 1.36, 1.39, 1.41, 1.50, 1.51, 1.52, 1.53, 1.55,**

				1.56, 1.57, 4.3, 6.8, 6.17, 6.18, 6.22, 6.25, 7.12, 7.14, 8.2, 8.10, 9.3,11.1, 12.2, 12.10, 12.19, 12.22, 15.5, 16.3, 16.10, 16.13, 16.18, 17.3, 17.6, 17.12, 17.15, 17.21, 17.24, 17.30, 17.33, 19.2, 20.3,20.4, 20.7, 21.5
		Poznávání lidí	**OSV 6**	**2.2, 2.4, 2.15, 2.34, 3.9, 3.10, 3.19, 3*.12, 3*.13, 3°.12, 3°.13, 4.1, 5.2, 8.4, 8.8, 8.13, 8.22, 8.27, 8.28, 9.7, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.8, 12.2, 13.30, 15.21, 18.3, 18.5, 18.7, 18.8, 21.9**
		Mezilidské vztahy	**OSV 7**	**1.13, 1.14, 1.18, 1.29, 1. 36, 1.39, 1.41, 1.50, 1.54, 1.57, 2.2, 2.4, 2. 25, 2.34, 4.1, 4.9, 6.12, 8.4, 8.5, 8.13, 8.15, 8.21, 8.22, 8.28, 9.7, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 11.22, 12.2, 12.19, 12.22, 13.30, 17.5, 17.6, 17.14, 17.15, 17.23, 17.24, 17.32, 17.33, 18. 3, 18.5, 18.7, 18. 8**
		Komunikace	**OSV 8**	**1.9, 1.18, 1.29, 1.41, 1.47, 1.53, 1.54, 1.57, 2.44, 2.46, 3.2, 3.8, 3.10, 3.12, 3*.1, 3*.2, 3*.8, 3*.10, 3°.1, 3°.2, 3°.8, 3°.10, 4.8, 4.5, 6.12, 7.10, 8.2, 8.4, 8.13, 8.14, 8.22, 8.29, 12.2, 13.34, 15.1, 15.16, 16.4, 16.7, 16.14, 16.19, 17.6, 17.15, 17.24, 17.33, 18.5, 19.1, 21.4**
		Kooperace a kompetice	**OSV 9**	**1.52, 1.54, 5.3, 5.5, 5*.3, 5*.5, 5°.3, 5°.9, 6.12, 8.2, 8.4, 8.11, 8.15, 10.1, 15.13, 15.14, 15.16, TV, 19.2, 21.1**
		Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	**OSV 10**	**1.18,1.29, 1.41, 1.57, 6.19, 7.13, 8.4, 8.11, 8.15, 8.25, 8.29, 13.21, 13.28, 13.29, 13.37, 16.3, 18.4, 21.1**

		Hodnoty, postoje a etika	**OSV 11**	**1.18, 1.29, 1.41, 1.57, 2.2, 2.25, 4.9, 6.12, 8.3, 8.4, 8.5, 8.7, 8.11, 8.13, 8.15, 8.18, 8.22, 8.28, 8.29, 9.7, 11.14, 11.22, 12.2, 12.19, 12.22, 13.28, 13.38, 13.39, 17.1, 17.10, 17.19, 17.28, VZ, 20.3, 21.4**
PT 2	**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**	Občanská společnost a škola	**VDO 1**	**1.54, 8.2, 21.2**
		Občan, občanská společnost a stát	**VDO2**	**1.18, 1.29, 1.41, 1.57, 7.13, 8.7, 8.8, 8.12, 8.13, 8.17, 8.19, 8.22, 9.8, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 13.39, 18.6, 18.8**
		Formy participace občanů v politickém životě	**VDO 3**	**8.12, 8.17, 8.19, 8.23, 9.8, 10.4, 13.21, 13.28, 13.29, 13.38, 13.39,**
		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	**VDO 4**	**1.54, 8.12, 8.17, 8.23, 9.3, 9.8, 10.4,**
PT 3	**VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**	Evropa a svět nás zajímá	**VMEGS 1**	**1.18, 1.29, 1.41, 1.57, 2.2, 2.23, 2.25, 2.34, 2.35, 2.36, 3.7, 3.15, 3.26, 4.2, 4.3, 4.7, 5.1, 5.2, 5.5, 5*.1, 5*.2, 5*.5, 3°.7, 3°.9, 3°.16, 3°.17, 5°.1, 5°.2, 5°.5, 8.9, 8.22, 8.24, 8.27, D, 10.5, 10.6, 10.7, 15.5, 15.19, 21.5**
		Objevujeme Evropu a svět	**VMEGS 2**	**1.18, 1.29, 1.41, 1.57, 2.2, 2.23, 2.25, 2.34, 2.35, 2.36, 3.15, 3.26, 3*.7, 3*.9, 3*.16, 3*.17, 4.2, 4.3, 4.7, 5.5, 5*.5, 3°.9, 3°.16, 3°.17, 5°.5, 8.7, 8.9, 8.24, D, 10.6, 10.8, 15.14, 15.23,**
		Jsme Evropané	**VMEGS 3**	**1.18, 1.29, 1.41, 1.57, 3*.9, 3*.16, 3*.17, 8.9, 8.24, D, 10.4, 10.6, 10.7, 10.8, 16.5, 16.8, 16.15, 16.20, 21.3**
PT 4	**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**	Kulturní diference	**MKV 1**	**1.18, 1.29, 1.41, 1.57, 2.23, 2.36, 4.2, 4.7, 8.7, 8.8, 8.13, 8.22, 8.27, 9.8, 10.6, 10.7, 15.21, 15.22, 15.24, 18.1**

		Lidské vztahy	**MKV 2**	**1.18, 1.29, 1.41, 1.57, 2.4, 2.25, 2.34, 4.1, 4.9, 8.7, 8.8, 8.13, 8.14, 8.15, 8.22, 8.27, 9.7, 9.8, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 13.36, 13.38, 13.39, 18.7, 21.6**
		Etnický původ	**MKV 3**	**8.7, 8.8, 8.13, 8.18, 8.22, 8.27, 9.4, 10.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.8, 13.30,**
		Multikulturalita	**MKV 4**	**1.34, 2.25, 2.35, 4.3, 7.14, 7.15, 8.22, 8.27, 9.8, 10.4, 10.5,**
		Princip sociálního smíru a solidarity	**MKV 5**	**8.13, 8.22, 8.28, 9.8, 13.39, 18.5**
PT 5	**ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	Ekosystémy	**EV 1**	**5.6, 5*.5, 5°.6, 8.10, 10.3, 10.4, 10.9, 11.14, 12.8, 13.3, 13.27, 13.29, 19.2**
		Základní podmínky života	**EV 2**	**10.3, 10.9, 11.2, 11.14, 11.15, 12.2, 12.15, 12.21, 12.22, 13.1, 13.3, 13.22, 18.4, 19.2**
		Lidské aktivity a problémy životního prostředí	**EV 3**	**8.10, 9.8, 10.4, 10.7, 10.9, 11.14, 12.15, 12.22, 13.21, 13.28, 13.29, 13.36, 13.37,13.38, 13.39, 18.9, 19.2, 21.7**
		Vztah člověka k prostředí	**EV 4**	**1.52, 1.54, 3.27, 3*.18, 8.4, 8.7, 8.10, 9.8, 10.9, 12.22, 13.22, 13.27, 13.28, 13.29, 13.36, 13.38, 13.39, 17.7, 17.16, 17.25, 17.34, 18.9, 19.2,**
PT 6	**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	**MEV 1**	**1.10, 1.34, 3.10, 4.5, 4.6, 12.22, 15.18**
		Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	**MEV 2**	**4.5, 4.6, 8.13, 21.8**
		Stavba mediálních sdělení	**MEV 3**	**7.7, 20.3, 20.4, 20.7**
		Vnímání autora mediálních sdělení	**MEV 4**	**7.13, 8.13, 13.38, 13.39, 15.4, 16.12, 16.17**

		Fungování a vliv médií ve společnosti	**MEV 5**	**8.23, 9.8, 13.38, 13.39, 15.10, 16.12, 16.17**
		Tvorba mediálního sdělení	**MEV 6**	**15.4, 20.7**
		Práce v realizačním týmu	**MEV 7**	**21.7**

Klíč zkratek a předmětů

č.	**Předmět**	**Zkratka**
1	Český jazyk a literatura	Č
2	Anglický jazyk	A
3 / 3* / 3°	2. cizí jazyk - německý / ruský / španělský	N / R / Š
4	Anglická konverzace	AK
5 / 5* / 5°	2. cizí jazyk konverzace - německá / ruská	NK / RK / ŠK
6	Matematika	M
7	Informační a komunikační technologie	IKT
8	Výchova k občanství / Základy společenských věd	VO / ZSV
9	Dějepis	D
10	Zeměpis	Z
11	Fyzika	F
12	Chemie	CH
13	Biologie	B
14	*Biologicko-chemické praktikum (vyšší stupeň gym.)*	*BCHP*
15	Hudební výchova	HV
16	Výtvarná výchova	VV
17	Tělesná výchova	TV
18	Výchova ke zdraví	VZ
19	Práce s laboratorní technikou	PLT
20	Využití digitálních technologií	VDT
21	Svět práce	SP

3.9 ZAČLENĚNÍ DOPRAVNÍ VÝCHOVY

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

začlenění učiva a výstupy na 2. stupni ZŠ 6. ročník

Ročník	Dílčí výstupy (RVP)	Učivo	Integrováno
6. ročník **- dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu zejména v roli chodce; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; zabývat se zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje reakce, vlastní agresivitu a reakce a chování ostatních**	Žák a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi b) chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy) c) dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání d) rozlišuje další dopravní značky a jejich význam e) posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu f) vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce	Chodec **I. Na chodníku** o Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku o Vztahy mezi účastníky silničního provozu **II. Chodec a cyklista na silnici** o Pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na silnici za snížené viditelnosti) o Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu **III. Volný čas a sportovní aktivity** o Volnočasové aktivity související se silničním provozem (vhodné lokality k uskutečnění takových aktivit; konkretizace podle lokality ZŠ a obce) **IV. Přecházení křižovatky** o Pravidla překonání ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie) o Vztahy mezi účastníky	VKO 8.3

		silničního provozu **V. Cesta dopravními prostředky** o Pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky (pravidla při jízdě autem, zádržné systémy, vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy) **VI. Dopravní značky** o Odpovídající značky pro jednotlivá témata	
7. ročník **- dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, zejména v roli cyklisty; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; rozvíjet zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje vlastní reakce a agresivitu i reakce na chování ostatních**	Žák a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí b) chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu c) odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích) d) poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích) e) rozlišuje další	Cyklista **I. Výbava jízdního kola a cyklisty** o Výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu) o Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu) **II. Bezpečná jízda** o Technika jízdy a její pravidla mimo silnici **III. Cyklista na silnici** o Pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) **IV. Cyklista na křižovatce** o Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky o Vztahy mezi účastníky silničního provozu o Křižovatka řízená	TV 17.18

	dopravní značky a jejich význam f) vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty	příslušníkem policie **V. Prázdniny** o Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování o Specifika lokality ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna **VI. Krizové situace** o Možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení; oprava jízdního kola) o Nejjednodušší základy poskytnutí první předlékařské pomoci **VII. Dopravní značky** o Odpovídající značky pro jednotlivá témata	
8. ročník **- pochopit pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, rizika a důležitost tématu; odhalit včas hrozící nebezpečí a odvodit bezpečné chování; zabývat se všemi účastníky silničního provozu a chovat se zodpovědně a ohleduplně; naučit se zvládat agresivitu svoji i ostatních; poznat další zásady první předlékařské pomoci; dokázat prakticky uplatňovat**	Žák a) vysvětlí souvislosti celkového chováním člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých b) aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě c) charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti d) vymezí propojení	Etika v silničním provozu **I. Chodec** o Role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu) o Přestupky chodců a ukázka legislativy **II. Cyklista** o Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu) o Přestupky cyklistů a ukázka legislativy	VZ 18.2

nejdůležitější prvky témat	mezi daným tématem a dalšími oblastmi života	**III. Dopravní značky** o Odpovídající značky pro jednotlivá témata	
9. ročník **- pochopit vztahy mezi účastníky silničního provozu, být zodpovědný za svoje chování, dokázat rychle a správně vyhodnotit situaci a vyvodit závěry; naučit se potlačit svoji agresivitu a zvládnout agresivitu ostatních; poznat zásady první předlékařské pomoci a seznámit se s legislativou v oboru silničního provozu; pochopit důležitost tématu, ovládat pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu i možná rizika; uplatňovat v praxi nejdůležitější prvky témat**	Žák a) používá své znalosti a dovednosti v praxi b) orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava c) interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu d) chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace e) analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování f) aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu g) aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti h) vyřeší testy “řidičský průkaz nanečisto	Na vlastní kůži **I. Chodec** o Zážitkové lekce, projekty a další aktivity **II. Cyklista** o Zážitkové lekce, projekty a další aktivity **III. Poskytnutí první předlékařské pomoci** o Spolupráce s odborníky o Návštěva centra záchranářů **IV. Můj první řidičák** o Zopakování a upevňování znalostí a dovedností o Znalostní testy, závěrečná zkouška	VZ 18.8

3.10 ZAČLENĚNÍ OCHRANY ČLOVĚKA ZA BĚŽNÝCH RIZIK A MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ V ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí v základních školách

Začlenění učiva a výstupy na 2. stupni ZŠ 6. ročník

Ročník	Dílčí výstupy (RVP)	Učivo	Integrováno
6. ročník **- rozvíjet u žáků schopnost adekvátně se chovat v případě vzniku mimořádné události a nařízené evakuace**	Žák a) charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci b) rozpozná varovný signál „Všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje na tento signál, zná a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu c) ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi; osvojené dovednosti a způsoby jednání aplikuje v simulovaných situacích hromadného ohrožení d) poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí	1. **Klasifikace mimořádných událostí** 2. **Varovný signál „Všeobecná výstraha“** 3. **Evakuace** 4. **Ukrytí, nouzové přežití** (pojmy ukrytí, nouzové přežití, humanitární pomoc) 5. **Péče o zdraví a poskytování první pomoci** 6. **Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému** 7. **Prevence úrazů a nemocí spojených s běžnými činnostmi (práce/hry s PC, používání chemických látek v domácnosti, používání elektrického nářadí a přístrojů v domácnosti)** 8. **Povodně a zátopové oblasti**	1-7 **VKO** 8.3 8 **Z** 10.1
7. ročník **- rozvíjet u žáků znalosti a**	Žák a) vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, popíše	1. **Požáry a jejich rizika** 2. **Ochrana před úrazem elektrickým proudem**	1-4 **VKO** 8.6

dovednosti potřebné pro prevenci požárů a pro adekvátní reagování v případě požáru	princip hoření a klasifikuje požáry podle tříd b) charakterizuje zásady protipožární prevence, v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné metody hašení požáru c) rozdělí hasicí přístroje vzhledem k třídám požáru a v případě potřeby je správně použije d) bezpečně opustí požárem ohrožený prostor a vyhledá bezpečí e) poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření f) aktivně předchází rizikům běžných úrazů, otrav, tonutí, popálenin, která hrozí v různém období, prostředí a při různých činnostech, včetně jejich příznaků, projevů a dopadů, poskytne první pomoc g) vhodně reaguje a jedná v případě ohrožení a nebezpečí, adekvátně pomůže sobě i blízkému v nouzi	**3. Péče o zdraví a poskytování první pomoci** **4. Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému**	
8. ročník **- rozvíjet u žáků schopnost rozpoznávat příčiny a projevy rizikového chování a rizikových činností, včetně**	Žák: a) uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě b) charakterizuje havárie a antropogenní události c) aktivně se v případě těchto mimořádných	1 **Integrovaný záchranný systém** 2 **Mimořádná událost a krizové řízení, krizová situace, krizový stav** 3 **Individuální ochrana** 4 **Improvizovaná ochrana**	1-7 **CH** 12.1 8 **VKO** 8.22 9-10 **VZ** 18.1, 18.2, 18.3

jejich možných dopadů na duševní a fyzické zdraví, a aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech na všech místech, kde se pohybuje	událostí chrání d) charakterizuje základní pravidla dekontaminace, jodové profylaxe e) rozpozná rizika fyzického a duševního násilí, jeho příznaky, projevy a dopady na vlastní osobu či jiné, předchází, rizikům, v případě nebezpečí adekvátně reaguje f) rozliší právní a protiprávní jednání nebo chování, které ohrožuje duševní a fyzické zdraví jeho osoby nebo druhých	5 **Havárie, antropogenní (viz základní pojmy) události** 6 **Havárie s únikem nebezpečných látek** 7 **Radiační havárie jaderných energetických zařízení** 8 **Terorismus, extremismus** 9 **Péče o zdraví a poskytování první pomoci** 10 **Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému**	
9. ročník **- cíl výuky v daném ročníku:** **rozvíjí u žáků schopnost aplikovat v praxi zásady bezpečného chování při mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na všech místech, kde se pohybuje a znát prevenci v péči o zdraví a umět poskytnout adekvátní**	Žák a) uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě b) charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy c) prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí d) prakticky zvládá základní způsoby přežití v přírodě, uplatňuje je v modelových situacích e) vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí riziko	**1. Základní charakteristika mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy** **2. Přežití v přírodě** **3. Prevence úrazů a nemocí souvisejících s prací, zásady bezpečného chování - návaznost na učivo osvojované v předchozích ročnících** **4. Péče o zdraví a poskytování první pomoci** **5. Prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí**	1-5 **VZ** 18.9 6 **AK**

pomoc v případě úrazu či násilí	násilí, není lhostejný a ví kde a jak zajistit pomoc g) chová se adekvátně v různých životních situacích tak, aby nedošlo k ohrožení fyzického i duševního zdraví h) rozpozná rizikové prostředí a činnosti a vyhýbá se jim	**namířeného proti sobě samému** **6. Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích**	

4 UČEBNÍ PLÁN

	Vzdělávací oblast	č.	Předmět	Zkratka	1	2	3	4	?
A	Jazyk a jazyková komunikace	1	Český jazyk a literatura	Č	5	5	5	5	20
		2	Anglický jazyk	A	4	4	4	4	16
		3 3* 3°	2. cizí jazyk – německý 2. cizí jazyk – ruský 2. cizí jazyk – španělský	N R Š	0	2	2	2	6
		4	Anglická konverzace	AK	0	0	0	1	1
		5 5* 5°	2. cizí jazyk – německá konverzace 2. cizí jazyk – ruská konverzace 2. cizí jazyk – španělská konverzace	NK RK ŠK	0	0	0	1	1
B	Matematika a její aplikace	6	Matematika	M	5	4	5	5	19
C	Informační a komunikační technologie	7	Informační a komunikační technologie	IKT	1	1	1	0	3
D	Člověk a společnost	8	Výchova k občanství	VO	1	1	1	0	3
		9	Dějepis	D	2	2	2	2	8
E	Člověk a příroda	10	Zeměpis	Z	2	2	1	1	6
		11	Fyzika	F	2	2	1	1	6
		12	Chemie	CH	0	0	2	2	4
		13	Biologie	B	2	2	1	1	6

		14	*Biologicko-chemické praktikum*	*BCHP*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
F	**Umění a kultura**	15	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	4
		16	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	6
G	**Člověk a zdraví**	17	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8
		18	Výchova ke zdraví	VZ	0	0	1	1	2
H	**Člověk a svět práce**	19	Práce s laboratorní technikou	PLT	0	0	1	0	1
		20	Využití digitálních technologií	VDT	0	0	0	1	1
		21	Svět práce	SP	0	0	0	1	1
HODINOVÁ DOTACE					**29**	**30**	**31**	**32**	**122**
Nepovinné předměty (Reedukace z českého jazyka; Výtvarná dílna; Keramická dílna; Dramatický kroužek)					*8*	*8*	*8*	*8*	**32**

1) Třída se v jedné hodině týdně ve IV. ročníku věnuje pouze rýsování podle učebnice Design a konstruování

5 UČEBNÍ OSNOVY

	Vzdělávací oblast	č.	Předmět	Zkratka
A	**Jazyk a jazyková komunikace**	1	Český jazyk a literatura	Č
		2	Anglický jazyk	A
		3 3* 3º	2. cizí jazyk německý / ruský / španělský	N / R /Š
		4	Anglická konverzace	AK
		5 5* 5º	2. cizí jazyk konverzace německá / ruská / španělská	NK/RK/ŠK
B	**Matematika a její aplikace**	6	Matematika	M
C	**Informační a komunikační technologie**	7	Informační a komunikační technologie	IKT
D	**Člověk a společnost**	8	Výchova k občanství / Základy společenských věd	VO / ZSV
		9	Dějepis	D

E	**Člověk a příroda**	10	Zeměpis	Z
		11	Fyzika	F
		12	Chemie	CH
		13	Biologie	B
		14	*Biologicko-chemické praktikum (vyšší gymnázium)*	*BCHP*
F	**Umění a kultura**	15	Hudební výchova	HV
		16	Výtvarná výchova	VV
G	**Člověk a zdraví**	17	Tělesná výchova	TV
		18	Výchova ke zdraví	VZ
H	**Člověk a svět práce**	19	Práce s laboratorní technikou	PLT
		20	Využití digitálních technologií	VDT
		21	Svět práce	SP

A JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

CHARAKTERISTIKA OBLASTI

Vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE zaujímá ve výchovně vzdělávacím procesu velmi významné místo. Vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně chápat jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a aktivně prosazovat získané znalosti a dovednosti.

Tato oblast je realizována ve vzdělávacích oborech ČESKÝ JAZYK a LITERATURA, ANGLICKÝ JAZYK a NĚMECKÝ JAZYK.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti při zvolení vhodných výchovně vzdělávacích strategií vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Cílové zaměření vzdělávání vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace:

Žák chápe jazyk jako důležitý činitel národního společenství a jako nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání, rozvíjí svůj pozitivní vztah k mateřskému jazyku, vnímá jazyk jako prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb a ke sdělování názorů.

Znalost jazyka a zvládnutí běžných pravidel komunikace žákovi umožňuje samostatné získávání informací a práci s textem, vede ho k získávání sebedůvěry při prezentaci a vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Cílem jazykového vzdělávání je utváření pozitivního vztahu k literatuře a k dalším druhům umění i rozvoj čtenářské gramotnosti.

1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK a LITERATURA je komplexní, je zastoupen ve třech složkách:

ČESKÝ JAZYK - mluvnice, ČESKÝ JAZYK – slohová výchova a ČESKÝ JAZYK - literatura.

V mluvnici si žáci postupně osvojují spisovnou podobu mluveného i psaného jazyka, která slouží k přesnému a srozumitelnému vyjadřování. Ve slohové výchově vnímají a učí se chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně psát a hovořit. Učí se také analyzovat výstavbu textu.

V literatuře žáci vnímají rozličné umělecké literární texty, rozpoznávají výstavbu díla a jeho zařazení k literárnímu druhu či žánru. Vyjadřují vlastní názor na dílo, tvoří si čtenářské návyky, čímž si rozvíjejí čtenářskou gramotnost. Chápou literaturu jako jednu z oblastí umění, která obohatí jejich život.

Ve výuce se výrazně projevují souvislosti s průřezovými tématy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, MEDIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA a MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (konkrétní tematické okruhy jsou uvedeny pod učebním plánem předmětu). Okrajově se objevuje také průřezové téma ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA a VÝCHOVA V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH.

Předmět ČESKÝ JAZYK je propojen s předměty DĚJEPIS, VÝCHOVA K OBČANSTVÍ a VÝTVARNÁ VÝCHOVA, okrajově i s předmětem ANGLICKÝ a NĚMECKÝ JAZYK.

Předmět je realizován většinou jako vyučovací hodina, v rámci výuky jsou využívány krátkodobé projekty – např. Noc s knihou, Toulky Brnem, … (více v oblasti projekty). Výuka je rozložena do všech čtyř ročníků nižšího stupně gymnázia, je dotována 5 vyučovacími hodinami týdně, využíváme tedy 1 hodinu z disponibilní dotace.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vzdělávání v předmětu ČESKÝ JAZYK směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že žáka vede k:

- vnímání a pochopení různých jazykových sdělení
- čtení s porozuměním
- kultivovanému psaní a mluvení, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- výstižnému formulování a sdělování vlastních myšlenek
- vystižení uměleckých záměrů autora a formulování vlastního názoru o přečteném díle
- získávání a rozvíjení čtenářských návyků
- rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění

Ve výuce předmětu ČESKÝ JAZYK jsou využívány takové výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují rozvíjet klíčové kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ:

- je kladen důraz na vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení jejich efektivní využívání v procesu učení i v praktickém životě
- žák si osvojuje operace s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

- ve výuce jsou vybírány a využívány metody práce vycházející z kritického myšlení
- vedeme žáky ke schopnosti obhajovat své myšlenky a svá rozhodnutí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

- vedeme žáky k všestranné, výstižné, souvislé, kultivované a účinné komunikaci
- klademe důraz na formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- žák se učí porozumět různým typům textů a záznamů, o kterých dále přemýšlí a reaguje na ně
- žák využívá vhodných informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní komunikaci s okolním světem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

- žáky vedeme ke schopnosti diskutovat v malé skupině i k debatě celé třídy
- učí se oceňovat zkušeností druhých lidí, respektovat různá hlediska, čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

- učitel i žáci respektují individuální rozdíly a názory druhých lidí
- žáci jsou vedeni k empatickému chování
- respektujeme a ochraňujeme tradice, kulturní i historické dědictví
- u žáků rozvíjíme smysl pro kulturu a tvořivost

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet a uplatňovat své schopnosti spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi
- vedeme je k účinnému využívání různých materiálů a vybavení a k dodržování vymezených pravidel
- žáky vedeme k plnění povinností a závazků

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
5	5	5	5

Roč	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová**

.				**témata a mezipředmětové vztahy**
1	1.1. Práce s jazykovými příručkami	- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	①Pravidla českého pravopisu ②Slovník spisovné češtiny a další slovníky ③Stručná mluvnice česká	①②③OSV 1
	1.2. Podstatná jména	- vyhledá v textu podstatná jména - určí mluvnické kategorie u podstatných jmen - rozpozná podstatná jména hromadná, látková, pomnožná, konkrétní, abstraktní a vlastní - tvoří spisovné tvary podstatných jmen	①mluvnické kategorie substantiv ②skloňování substantiv ③druhy podstatných jmen	①②③OSV 1
	1.3. Přídavná jména	- vyhledá v textu přídavná jména - určí mluvnické kategorie u přídavných jmen - rozpozná přídavná jména měkká, tvrdá a přivlastňovací - tvoří spisovné tvary přídavných jmen - správně stupňuje přídavná jména	①mluvnické kategorie adjektiv ②skloňování adjektiv ③druhy adjektiv	①②③OSV 1
	1.4. Zájmena	- chápe funkci zájmen v textu - určí mluvnické kategorie u zájmen - rozpozná druhy zájmen	①mluvnické kategorie zájmen ②skloňování zájmen ③druhy zájmen	①②③OSV 1

		- tvoří spisovné tvary zájmen		
	1.5. Číslovky	- vyhledá v textu číslovky - rozpozná druhy číslovek - tvoří spisovné tvary číslovek	①druhy číslovek ②skloňování číslovek	①②③OSV 1
	1.6. Slovesa	- vyhledá v textu slovesa - určí mluvnické kategorie u sloves - rozpozná složené slovesné tvary - tvoří spisovné tvary přídavných jmen	①mluvnické kategorie sloves ②časování sloves ③určité a neurčité slovesné tvary ④slovesné tvary jednoduché a složené	①②③④OSV 1
	1.7. Větné členy	- určí základní a rozvíjející větné členy - rozumí vztahům mezi větnými členy - dokáže graficky znázornit větu jednoduchou	①větné členy základní ②větné členy rozvíjející ③vztahy mezi větnými členy ④grafické znázornění věty jednoduché	①②③④OSV 1 AJ, NJ – větné členy v české, anglické, německé větě
	1.8. Souvětí	- vysvětlí rozdíl mezi větou hlavní a vedlejší - určí druh vedlejší věty - pozná poměr mezi větami hlavními - umí používat interpunkci v souvětí - vypracuje komplexní větný rozbor	①věta hlavní, věta vedlejší ②vztahy mezi větami v souvětí ③grafické znázornění souvětí ④interpunkce v souvětí	①②③④OSV 1 AJ, NJ – skládání vět v souvětí, spojovací výrazy a vztahy mezi větami
	1.9 Zvuková stránka jazyka	- správně třídí hlásky - při čtení textu uplatňuje zásady spisovné výslovnosti	①hlásky ②výslovnost ③zvuková stránka slova a větších celků	①②③OSV 1 OSV 8 AJ, NJ – hlásky a jejich výslovnost, přízvuk, intonace

	1.10 Rozvrstvení národního jazyka	- orientuje se v rozvrstvení národního jazyka - dokáže posoudit příznakovou / bezpříznakovost jazykových jevů	①spisovná čeština ②hovorová čeština ③nespisovné útvary jazyka	①②③ OSV 1 ①②MEV 1
	1.11 Úvod k výuce stylistiky	- chápe pojem stylistika	- stylistika	
	1.12 Jednoduché tiskopisy	- vyplní poštovní poukázka, doručovací lístek	- poštovní poukázka	
	1.13 Jednoduché komunikační a informační žánry	- dokáže vytvořit jednoduché komunikační a informační žánry	①vzkaz, SMS, inzerát ②objednávka ③zpráva a oznámení	①OSV 7
	1.14 Dopis	- napíše osobní a úřední dopis - uvědomuje si stylistické odlišnosti obou typů dopisu	①osobní dopis ②úřední dopis	①②OSV 2 ①②OSV 5 ①②OSV 7
	1.15 Výpisky z textu a jejich použití	- vyhledá v textu důležité informace - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	- výpisky, výtah	
	1.16 Popis	- vytvoří jednotlivé typy popisu	①popis budovy a místnosti ②popis postavy	①②③④⑤OSV 5

			③popis předmětu ④popis krajiny ⑤popis pracovního postupu	
	1.17 Vypravování	- napíše vypravování - pracuje s různými typy vypravěčů - využívá v textu přímou a nepřímou řeč	①vypravování ②typy vypravěčů ③přímá a nepřímá řeč	①OSV 5
	1.18 Tvořivé činnosti s literárním textem a způsoby interpretace literárních děl (pohádky, báje, pověsti, biblické příběhy)	- uceleně reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - přednese vhodný literární text - volně reprodukuje přečtený text - zaznamená a reprodukuje hlavní myšlenky - podílí se na dramatizaci textu - vytvoří vlastní výtvarný doprovod k literárnímu textu	①ilustrace textu ②reprodukce textu ③dramatizace textu ④písemná reflexe ⑤přednes ⑥porovnání s filmovým zpracováním	①②③④⑤OSV 2 ①②③⑤OSV 4 ①②③④⑤OSV 5 ③OSV 7 ③⑤OSV 10 ④⑥OSV 11 ③OSV 8 ④VDO 2 ④VMEGS 1 ④VMEGS 2 ④VMEGS 3 ④MKV1 ④MKV2 VV – ilustrace uměleckého textu D – báje, pověsti, biblické příběhy VO - multikulturalita

	1.19 Literární druhy a žánry	- rozlišuje základní literární druhy a žánry	- poezie, próza, drama - žánry lyrické, epické, dramatické	
	1.20 Základy literární teorie a historie	- chápe základní literárněvědné pojmy - rozliší literaturu uměleckou od věcné	- jazyk literárního díla – rým, rytmus, verš - literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	
	1.21 Pravopis	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- opakování pravopisu	
2	1.22 Slovní zásoba a tvoření slov	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov - chápe pojmy homonyma a synonyma	- význam slova, - homonyma, - synonyma, - obohacování slovní zásoby, - způsoby tvoření slov	
	1.23 Slovní druhy	- rozliší slova ohebná a neohebná - v textu určí slovní druhy - správně časuje a skloňuje ohebné slovní druhy	- slovní druhy ohebné a neohebné	
	1.24 Skladba	- určí druhy vět podle postoje mluvčího - vysvětlí rozdíl mezi větou dvoučlennou a větou jednočlennou - graficky znázorní větu jednoduchou a souvětí	- druhy vět podle postoje mluvčího - věty jednočlenné a dvojčlenné - opakování větných členů - větně členy v přístavkovém vztahu	

		- pozná druhy vedlejších vět - pozná přístavkový vztah	- druhy vedlejších vět	
	1.25 Popis	- popíše pracovní postup - napíše líčení a charakteristiku	①popis pracovního postupu ② líčení ③charakteristika	①②③OSV 5
	1.26 Výtah	- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	①výtah	①OSV 3
	1.27 Útvary administrativního stylu	- napíše žádost, pozvánku a strukturovaný životopis (volí vhodné jazykové prostředky)	- žádost - pozvánka - strukturovaný životopis	
	1.28 Vypravování (povídka)	- pokusí se napsat povídku	①povídka	①OSV 2 ①OSV 5
	1.29 Tvořivé činnosti s literárním textem a způsoby interpretace literárních a jiných děl (mýty, bajky, hravá	- uceleně reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - přednese vhodný literární text - volně reprodukuje přečtený text - zaznamená a reprodukuje hlavní myšlenky	②reprodukce textu ②dramatizace textu ③písemná reflexe ④přednes ⑤porovnání s filmovým zpracováním	②③④OSV 2 ②④OSV 4 ②④OSV 5 ②OSV 7 ②④OSV 10 ②OSV 11 ②④OSV 8 ③VDO 2 ②③⑤VMEGS 1 ②③⑤VMEGS 2

	poezie, fikce a utopie)	- podílí se na dramatizaci textu		②③⑤VMEGS 3 ③⑤MKV1 ③⑤MKV2 D – mýty Řecka aj. VO – multikulturalita, fikce a utopie - varování
3	1.30 Pravopis	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	①opakování pravopisu	①OSV 3
	1.31 Slovní zásoba	-popíše různé způsoby tvoření slov - dokáže v jazykových příručkách vyhledat původ přejatých slov - správně skloňuje a vyslovuje slova přejatá	- tvoření slov - slova přejatá	
	1.32 Slovesný vid, rod, třída	- u sloves určí slovesný rod a vid - přiřadí slovesa ke správné třídě	- vid - slovesný rod - třída	
	1.33 Skladba	- popíše významové poměry mezi větami - určí souvětí podřadné a souřadné - graficky znázorní složitější souvětí - v textu vyhledá prostředky textové návaznosti	- významové poměry mezi větami - souvětí souřadné a podřadné - složitější souvětí - stavba věty a textu	
	1.34	- vysvětlí teorii	①skupiny jazyků	①②③④MKV 4

	Obecné poučení o jazyce	příbuznosti jazyků - popíše klasifikaci slovanských jazyků - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - chápe jazyk jako nástroj sloužící k dosahování komunikačních cílů	②slovanské jazyky ③útvary českého jazyka ④jazyk a komunikace	④MEV 1 VO - multikulturalita
	1.35 Výtah	-využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	①výtah	①OSV 3
	1.36 Charakteristika	- vytvoří charakteristiku	①charakteristika vnitřní a vnější	①OSV 5 ①OSV 7
	1.37 Útvary odborného stylu	- napíše výklad a referát - utvoří si k dané problematice základní teze	- výklad - referát - teze	
	1.38 Líčení	- v líčení vhodně využívá obrazné prostředky - napíše líčení	① líčení	①OSV 2
	1.39 Úvaha	-napíše úvahu na dané téma	① úvaha	①OSV 5 ①OSV 7
	1.40 Funkční styly a slohové postupy	- charakterizuje funkční styly - v textu rozpozná jednotlivé slohové postupy - při psaní textu vhodně	- funkční styly - slohové postupy	

		zvolí slohový postup		
	1.41 Tvořivé činnosti s literárním textem a způsoby interpretace literárních a jiných děl (cestopisy, literatura se středověkou tematikou, literatura s rysy romantismu, druhá světová válka)	- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení a názory na umělecké dílo - přednese vhodný literární text - volně reprodukuje přečtený text - zaznamená a reprodukuje hlavní myšlenky - podílí se na dramatizaci textu - porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	①reprodukce textu ②dramatizace textu ③písemná reflexe ④přednes ⑤porovnání s filmovým zpracováním	②④OSV 4 ②④OSV 5 ②OSV 7 ②④OSV 10 ②OSV 11 ②④OSV 8 ③VDO 2 ②③⑤VMEGS 1 ②③⑤VMEGS 2 ②③⑤VMEGS 3 ③⑤MKV1 ③⑤MKV2 D – středověk, období romantismu, II.WW
	1.42 Struktura literárního díla	-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- námět a téma díla - literární hrdina - kompozice literárního příběhu	
4	1.43 Pravopis	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- opakování pravopisu	
	1.44 Slovní zásoba	- charakterizuje způsoby tvoření slov - popíše rozvrstvení slovní zásoby - vybírá vhodná slova pro daný komunikační cíl	- tvoření slov - rozvrstvení slovní zásoby	

	1.45 Tvarosloví	- utvoří přechodník minulý a přítomný - ovládá správné skloňování a časování	- přechodník minulý a přítomný - opakování tvarosloví	
	1.46 Skladba	- utvoří mluvnický zápor - pracuje s přímou a nepřímou řečí - odhalí odchylky od pravidelné větné stavby - chápe významotvornou funkci pořádku slov	- mluvnický zápor - řeč přímá a nepřímá - odchylky od pravidelné větné stavby - pořádek slov	
	1.47 Zvuková stránka jazyka	- určí hlavní a vedlejší přízvuk - chápe pojem melodie	① přízvuk ②melodie	①②OSV 8 AJ, NJ – přízvuk, melodie jednotlivých jazyků
	1.48 Obecné výklady o jazyce	- charakterizuje vývoj českého jazyka - vyjmenuje a charakterizuje jazykovědné disciplíny - chápe pojem jazyková kultura	- vývoj jazyka - útvary českého jazyka - jazykověda a její disciplíny - jazyková kultura	
	1.49 Výklad	- napíše výklad -využívá odbornou literaturu	- výklad	
	1.50 Popis, charakteristika	- napíše popis a charakteristiku	①popis ②charakteristika	①②OSV 5 ①②OSV 7
	1.51 Vypravování	-napíše vypravování	①vypravování	①OSV 5
	1.52 Úvaha	-napíše úvahu	①úvaha	①OSV 2 ①OSV 5 ①OSV 9

				①EV 4
	1.53 Proslov	-připraví si a vhodně přednese proslov	①proslov	①OSV 5 ①OSV 8
	1.54 Diskuse	- zapojí se do diskuse - argumentuje - zná zásady diskuse - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera hovoru	①diskuse ②objektivní a subjektivní sdělení ③komunikační záměr	①OSV 7 ①OSV 8 ①OSV 9 ①VDO 1 ①VDO 2 ①VDO 4 ①EV 4
	1.55 Fejeton	-napíše fejeton	①fejeton	①OSV 2 ①OSV 5
	1.56 Funkční styly a slohové postupy	- charakterizuje funkční styly - v textu rozpozná jednotlivé slohové postupy - při psaní textu vhodně zvolí slohový postup	①funkční styly ②slohové postupy	①②OSV 5
	1.57 Tvořivé činnosti s literárním textem a způsoby interpretace literárních a jiných děl (literatura renesance, baroka, klasicismu, realismus, moderna, avantgarda, literatura	- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení a názory na umělecké dílo - přednese vhodný literární text	①reprodukce textu ②dramatizace textu ③písemná reflexe ④přednes ⑤porovnání s filmovým zpracováním ⑥interpretace textu	②④OSV 4 ②④⑥OSV 5 ②OSV 7 ②④OSV 10 ②OSV 11 ②④⑥OSV 8 ③VDO 2 ②③⑤VMEGS 1 ②③⑤VMEGS 2 ②③⑤VMEGS 3 ③⑤MKV1 ③⑤MKV2 D – renesance, baroko, klasicismus,

	20. století)	- volně reprodukuje přečtený text - zaznamená a reprodukuje hlavní myšlenky - podílí se na dramatizaci textu - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		literatura 20. století
	1.58 Literární druhy a žánry	- vysvětlí podstatu jednotlivých literárních druhů a žánrů	- poezie, próza, drama - žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času	
	1.59 Obrazná pojmenování a zvukové prostředky poezie	- charakterizuje báseň z hlediska rýmu, rytmu a verše - určí konkrétní obrazná pojmenování	-vybrané tropy a figury - rým, rytmus, verš	

2 CIZÍ JAZYK - ANGLIČTINA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Obsah vzdělávacího oboru ANGLICKÝ JAZYK přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblasti zprostředkované mateřským jazykem.

Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, přispívá k rozvoji znalostí žáků, je důležité pro další studium i budoucí pracovní uplatnění.

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyku vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který stanovuje a popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka.

Výuka navazuje na znalosti, vědomosti a zkušenosti, které žáci získávají na prvním stupni základní školy. Rozvíjí receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti.

Ve výuce se výrazně projevují souvislosti s průřezovými tématy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, MEDIÁLNÍ VÝCHOVA, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA. Konkrétní tematické okruhy jsou uvedeny pod učebním plánem předmětu).

Okrajově se objevuje také průřezové téma ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA a VÝCHOVA V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH.

Předmět ANGLICKÝ JAZYK je propojen s předměty ČESKÝ JAZYK, ZEMĚPIS, BIOLOGIE, DĚJEPIS a VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.

Předmět je realizován většinou jako vyučovací hodina, v rámci výuky jsou využívány krátkodobé projekty.

Výuka je rozložena do všech čtyř ročníků užšího stupně gymnázia, je dotována 3 vyučovacími hodiny týdně, nevyužíváme tedy v tomto případě žádnou hodinu z disponibilní dotace.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vzdělávání v předmětu ANGLICKÝ JAZYK směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že žáka vede k:

- vnímání a pochopení různých jazykových sdělení

- čtení s porozuměním

- kultivovanému psaní a mluvení, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti

- výstižnému formulování a sdělování vlastních myšlenek

Ve výuce předmětu ANGLICKÝ JAZYK jsou využívány takové výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují rozvíjet klíčové kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ:

- je kladen důraz na vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení jejich efektivní využívání
- v procesu učení i v praktickém životě
- žák si osvojuje operace s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

- ve výuce jsou vybírány a využívány metody práce vycházející z kritického myšlení
- vedeme žáky ke schopnosti obhajovat své myšlenky a svá rozhodnutí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

- vedeme žáky k všestranné, výstižné, souvislé, kultivované a účinné komunikaci
- klademe důraz na formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu
- žák se učí porozumět různým typům textů a záznamů, o kterých dále přemýšlí a reaguje na ně
- žák využívá vhodných informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní komunikaci

- s okolním světem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

- žáky vedeme ke schopnosti diskutovat v malé skupině i k debatě celé třídy
- učí se oceňovat zkušeností druhých lidí, respektovat různá hlediska, čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

- učitel i žáci respektují individuální rozdíly a názory druhých lidí
- žáci jsou vedeni k empatickému chování
- respektujeme a ochraňujeme tradice, kulturní i historické dědictví
- u žáků rozvíjíme smysl pro kulturu a tvořivost

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet a uplatňovat své schopnosti spolu s osvojenými vědomostmi
- a dovednostmi
- vedeme je k účinnému využívání různých materiálů a vybavení a k dodržování vymezených pravidel
- žáky vedeme k plnění povinností a závazků

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
4	4	4	4

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezi předmětové vztahy**
1.	2.1 Sloveso „to be“	-žák dokáže zformulovat kladnou větu, zápornou větu a otázku s užitím slovesa „to be“ -umí sloveso vyčasovat v různých osobách	- sloveso být v kladné a záporné větě, v otázce	
	2.2 Země a národnosti	-žák umí anglicky pojmenovat hlavní státy Evropy a světa -dokáže pojmenovat, jaké národnosti v daných státech jsou a jakým se tam mluví	①země, jejich národnosti a jazyk	①OSV6 ①OSV7 ①OSV11 ①VMEGS1 ①VMEGS2

		jazykem		Z- země světa
	2.3 Dny v týdnu, měsíce, číslovky 1-100	-žák zvládá vyjmenovat dny v týdnu, měsíce a číslovky od 0-100	-dny v týdnu -měsíce -číslovky 1-100	
	2.4 Rodina	-žák zvládne vyjmenovat základní rodinné členy, pohovořit o vztazích mezi nimi	-①členové rodiny a jejich vzájemné vztahy	①OSV2 ①OSV6 ①OSV7 ①MKV2 VO/ZSV – rodina a její funkce
	2.5 Přítomný čas prostý	- žák umí vytvořit kladnou, zápornou větu a otázku v přítomném čase prostém -zná typická slova, která se s tímto časem pojí -dovede hovořit o svém dni/koníčcích pomocí přítomného času	- kladná a záporná věta, otázka v přítomném čase - příslovce častosti - popis každodenní činnosti a svých koníčků	
	2.6 Přítomný čas průběhový	- žák umí vytvořit kladnou, zápornou větu a otázku v přítomném průběhovém čase -zná typická slovíčka, která se s tímto časem pojí -dokáže popsat činnost, která probíhá právě teď, popsat obrázek - chápe rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým	-kladná a záporná věta, otázka v průběhovém čase -popis obrázku -popis činnosti, která probíhá právě teď	
	2.7 Škola, školní předměty	-žák dokáže vyjmenovat školní předměty a popsat svůj školní den	-školní předměty	

	2.8 Určování času	- žák zná slovní zásobu týkající se času -dokáže říct, kolik je hodin -zná různé způsoby, jak říci, kolik je hodin	- slovní zásoba k tématu Říkání času	VO/ZSV- cyklus přírody VO/ZSV - čas kalendář
	2.9 Počasí, příroda a roční období	-žák zná slovní zásobu týkající se různého počasí - žák dokáže popsat přírodu kolem sebe -dokáže popsat jednotlivá roční období a mluvit o jeho zvláštnostech	- slovní zásoba k tématu Počasí, příroda a roční období	
	2.10 Sport	- žák zná slovní zásobu týkající se sportu -dokáže hovořit o svém oblíbeném sportu a vést jednoduchý dialog na téma sport	- slovní zásoba k tématu Sport	
	2.11 Jídlo a pití	-žák zná slovní zásobu týkající se běžného jídla a pití -dokáže hovořit o svých stravovacích návycích	- slovní zásoba k tématu Jídlo a pití	
	2.12 Příslovce	-žák ví, jak vytvořit příslovce z přídavného jména a umí je použít ve větě	-přídavná jména a příslovce	
	2.13 Členy	-žák zná neurčité členy a ví, kdy je použít -ovládá použití „some and any“	-neurčité členy a/an -some x any	
	2.14 Minulý čas prostý	-žák umí vytvořit kladnou, zápornou větu a otázku v minulém čase -zná pravidelná i nepravidelná slovesa	-kladná a záporná věta, otázka v minulém čase -typické výrazy pro minulý čas	

		-umí popsat svůj zážitek v minulosti -zná typické výrazy, které se používají při tvorbě minulého času		
	2.15 Vzhled	-žák zná slovní zásobu týkající se vzhledu a umí popsat, jak vypadá	①slovní zásoba Vzhled	①OSV2 ①OSV6
	2.16 Přídavná jména	-žák zná 2. a 3. stupeň přídavných jmen, dokáže jej použít ve větě	-2. a 3. stupeň přídavných jmen	
	2.17 Domov	-žák zná slovní zásobu týkající se domova -dovede vyjmenovat jednotlivé místnosti, popsat svoje bydlení	-slovní zásoba Domov	
	2.18 Sémantika, fonologie, porozumění textu, grafická stránka jazyka a práce se slovníkem	-žák je seznámen se základními fonologickými znaky - žák dokáže vnímat rozdíly ve výslovnosti konsonant a vokálů na úrovni jeho jazykových znalostí - Žák umí pracovat se slovníkem -žák dokáže porozumět písmennému textu a adekvátně na něj reagovat	abeceda fonetická transkripce zvuková podoba slova a její zvláštnosti	
2.	2.19 Přítomný čas prostý	- žák umí vytvořit kladnou, zápornou větu a otázku v přítomném čase prostém -zná typická slova, která se s tímto časem pojí -dovede hovořit o svém dni/koníčcích pomocí přítomného času	- kladná a záporná věta, otázka v přítomném čase - příslovce častosti - popis každodenní činnosti a svých	

	2.20 Přítomný čas průběhový	- žák umí vytvořit kladnou, zápornou větu a otázku v přítomném průběhovém čase -zná typická slovíčka, která se s tímto časem pojí -dokáže popsat činnost, která probíhá právě teď, popsat obrázek - chápe rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým	kladná -a záporná věta, otázka v průběhovém čase -popis obrázku -popis činnosti, která probíhá právě teď	
	2.21 Minulý čas prostý	-žák umí vytvořit kladnou, zápornou větu a otázku v minulém čase -zná pravidelná i nepravidelná slovesa -umí popsat svůj zážitek v minulosti -zná typické výrazy, které se používají při tvorbě minulého času	-kladná a záporná věta, otázka v minulém čase -typické výrazy pro minulý čas	
	2.22 Modální sloveso „must“ a „have to“	-žák umí použít modální sloveso must a mustn´t -dokáže hovořit o tom, co musí, nesmí a nemusí dělat -chápe rozdíl mezi must a have to, a dokáže tyto slovesa správně používat	-must a mustn´t -have to a don´t have to	
	2.23 Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	-žák chápe rozdíl mezi počitatelnými a nepočitatelnými podstatnými jmény -dokáže je správně použít ve větách	-počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	
	2.24 Členy Vyjádření	-žák zná určité a neurčité členy a ví, kdy je použít -dokáže vyjádřit kvantitu	-the, a, an, -some x any -how much x how many	

	kvantity	pomocí some, any, a litle, a few -dokáže používat otázku How much x How many a chápe rozdíl v používání	-a little x a few	
	2.25 Jídlo a pití	- žák zná pokročilejší slovní zásobu týkající se jídla a pití -dokáže hovořit o svých stravovacích návycích -zná typická jídla v anglicky mluvících zemích a dokáže hovořit o rozdílech ve stravovacích návycích	-slovní zásoba Jídlo a pití ①typická jídla v anglicky mluvících zemích	①VMEGS1 ①VMEGS2 ①MKV1 VZ – zdravý životní styl
	2.26 Přídavná jména	-žák zná 2. a 3. stupeň přídavných jmen, dokáže je použít ve větě -zvládá vytvořit nepravidelná přídavná jména	-2. a 3. stupeň přídavných jmen -nepravidelná přídavná jména	
	2.27 Svět	-žáci znají některé anglicky mluvící země a jsou schopni mluvit/psát o jejich řekách, pohořích, městech atd.	①základní charakteristika vybraných anglicky mluvících zemí	①OSV7 ①OSV11 ①VMEGS1 ①VMEGS2 ①MKV2 ①MKV4 Z- Evropská Unie
	2.28 Budoucí čas	-žák umí vytvořit kladnou a zápornou větu a otázku v budoucím čase pomocí vazby „going to“ -dokáže hovořit o své blízké i daleké budoucnosti	- kladná, záporná věta a otázka v budoucím čase pomocí vazby „going to“ ①vlastní budoucnost	①OSV3
	2.29 Sémantika, fonologie, porozumění	-žák je seznámen se základními fonologickými znaky - žák dokáže vnímat	- složitější hlásky a hláskové skupiny	

	textu, grafická stránka jazyka a práce se slovníkem	rozdíly ve výslovnosti konsonant a vokálů na úrovni jeho jazykových znalostí - Žák umí pracovat se slovníkem -žák dokáže porozumět písemnému textu a adekvátně na něj reagovat		
	2.30 Čas minulý prostý	- Žák umí minulý čas prostý u pravidelných i některých nepravidelných sloves - Žák umí hovořit/psát o svém životě a o tom, co se jim kdy stalo - Žák umí představit sebe či jiné osoby	- Past simple - Positive, negative, question, short answer	
3.	2.31 Otázky s like, slovesné vzorce	- Žák se naučí rozlišovat mezi oběma významy slova Like, zafixuje si otázky fráze	- Otázky s „like“	
	2.32 Budoucí časy	- Žák je schopen vyjádřit budoucnost pomocí daných gramatických struktur - Žák umí hovořit/psát o své budoucnosti a o tom, jak si svou budoucnost představují - žák dokáže hovořit o svém budoucí povolání a zná a je schopen vyjmenovat i jiná běžná povolání	①Future forms, vlastní budoucnost	①OSV3
	2.33 Čas minulý	- Žák ovládá minulý čas průběhový	- Past continuous – positive, negative,	

	průběhový	- Žák je schopen rozlišit použití minulého času prostého od minulého času průběhového	question, short answer, use Past simple vs. past continous	
	2.34 Členy	- Žák zná použití určitého a neurčitého členu	- Definite and indefinite articles	
	2.35 Předpřítomný čas	- Žák umí předpřítomný čas a chápou rozdíl mezi časem předpřítomným a časem minulým prostým	- Present perfect – positive, negative, question, short answer, use	
	2.36 Modální slovesa	- Žák je schopen vhodně použít sloveso should/ shouldn´t chtějí-li někomu poradit - Žák umí vhodně použít sloveso must, mustn´t a don´t have to	- Modal verbs	
	2.37 Rodina a problémy ve společnosti	- Žák zná slovní zásobu týkající se členů rodiny a umí svou rodinu představit - Žák ví, jak vypadá typická rodina v některých anglicky mluvících zemích -žák dokáže pohovořit o typických problémech ve společnosti	①Slovní zásoba k tématu My family ②společenské problémy	①OSV2 ①OSV6 ①OSV7 ②VMEGS1 ②VMEGS2 ②MKV2 VO/ZSV – rodina a její funkce
	2.38 Cestování	- Žák zná slovní zásobu týkající se různých druhů dopravy - Žák je seznámen se způsoby dopravy v některých anglicky mluvících zemích	①Slovní zásoba k tématu Travelling	①OSV6 ①MEGS1 ①VMEGS2 ①MKV4

	2.39 Bydlení	- Žák umí popsat části města - Žák zná některá města v anglicky mluvících zemích - Žák umí slovní zásobu týkající se částí domů a různých druhů domů	①Slovní zásoba k tématu Housing	①VMEGS1 ①VMEGS2 ①MKV1 VO-ZSV – domov, míso kde žijeme
	2.40 Fonetika	- Žák dokáže rozeznat a použít jednotlivé druhy intonace - Žák dokáže použít správně větný přízvuk - Žák pracuje se složitějšími fonetickými jevy a strukturami	- Intonace, přízvuk,	
	2.41 Sémantika, fonologie, porozumění textu, grafická stránka jazyka a práce se slovníkem	- žák - Žák dokáže rozeznat a použít jednotlivé druhy intonace - Žák dokáže použít správně větný přízvuk - Žák pracuje se složitějšími fonetickými jevy a strukturami - Žák umí pracovat se slovníkem -žák dokáže porozumět písemnému textu a adekvátně na něj reagovat	- Intonace, přízvuk,	
4.	2.42 Přítomný, minulý a předpřítomný čas prostý	- Žák dokáže rozlišit používání přítomného času prostého a průběhového ve všech typech vět včetně krátké odpovědi - Žák zvládá vytvořit předpřítomný čas prostý	- Přítomný čas průběhový (kladná, záporná, tázací věta, krátká odpověď) - Přítomný čas prostý (kladná, záporná, tázací věta, krátká odpověď) - Užití času minulého	

		s pravidelnými i nepravidelnými slovesy ve všech typech vět - Žák umí rozlišit použití předložek for a since - Žák si uvědomuje rozdíl mezi použitím přítomného a předpřítomného času prostého - Žák si ujasní situace, ve kterých použije předpřítomný čas prostý a ve kterých čas minulý prostý - Žák umí vytvořit jak čas minulý prostý, tak průběhový a dokáže oba dva správně použít s časovými údaji v minulosti, uvědomuje si rozdíl mezi těmito časy - Žák na základě znalosti obou minulých časů zvládne popsat, co se stalo v minulosti	prostého (kladná, záporná, tázací věta, krátká odpověď) - Užití času minulého průběhového (kladná, záporná, tázací věta, krátká odpověď) - Časové údaje v minulosti - Předpřítomný čas prostý (kladná, záporná, tázací věta, krátká odpověď) - Třetí tvary nepravidelných sloves - Použití předložek FOR a SINCE - Rozlišení použití času předpřítomného prostého a přítomného prostého - Rozlišení používání předpřítomného času prostého od minulého času prostého	
	2.43 Slovesa netvořící průběhovou formu	- Žák si uvědomuje použití sloves pouze v prostém čase	- Slovesa WANT, KNOW, UNDERSTAND, NEED a jiná	
	2.44 Stupňování přídavných jmen	- Žák dokáže správně vytvořit komparativ a superlativ přídavných jmen	- 2. stupeň přídavných jmen, 3. stupeň přídavných jmen	
	2.45 spojky	- Žák umí aktivně použít tyto spojky: so, because, although, but	- Linking words	
	2.46	- Žák umí vyjádřit za	- Future forms, future	①OSV3

	Budoucí čas	použití správného budoucího času budoucí plány, přání, sliby, nabídky, rozhodnutí a predikci	arrangements ①Vlastní budoucnost	
	2.47 Školní instrukce	- Žák rozumí základní konverzaci, se kterou se mohou setkat v běžné vyučovací hodině a škole jako takové - žák porozumí informacím v pomalém, jednoduchém poslechu, ve zřetelné promluvě a konverzaci na témata z minulých let - Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- Slovní zásoba k tématu Clasroom langure	
	2.48 Holidays	- Žák umí pohovořit o svých prázdninových zážitcích, např. příběh či událost - žák porozumí informacím v pomalém, jednoduchém poslechu, ve zřetelné promluvě a konverzaci na témata z minulých let - Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	①Slovní zásoba k tématu Holidays	Smazáno toto !!!!! ⊕~~OSV2~~ ⊕~~OSV8~~
	2.49 Clothes	- Žák umí popsat oblečení, které nosí v různých ročních obdobích a komunikovat na téma módy	-Slovní zásoba k tématu Clothes	

		- žák porozumí informacím v pomalém, jednoduchém poslechu, ve zřetelné promluvě a konverzaci na témata z minulých let - Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		
	2.50 Tematické rozšíření v návaznosti na předchozí ročníky (např. rodina, kamarádi, volnočasové aktivity)	- žák porozumí informacím v pomalém, jednoduchém poslechu, ve zřetelné promluvě a konverzaci na témata z minulých let - Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - žák píše jednoduché texty vztahující se k daným tématům	- rozšíření slovní zásoby k daným tématům z předchozích ročníků	
	2.51 Frázová slovesa	- Žák si osvojí slovní zásobu některých frázových sloves, jsou schopni daná slovesa sami užívat	- Phrasal verbs	
	2.52 Sémantika, fonologie, porozumění textu, grafická stránka jazyka a práce se slovníkem	- Žák umí pracovat se slovníkem -žák dokáže porozumět písemnému (autentickému) textu, např. dopisu, formuláři, vyhledat v něm konkrétní informace a adekvátně na ně reagovat ústní i písemnou formou		

	2.53 Fonetika	- Žák dokáže vnímat rozdílnost ve výslovnosti anglických hlásek - Žák umí správně vyslovovat slovesa a přídavná jména zakončena slabikou –ed - Žák umí vyslovit a vytvořit stažené tvary - Žák vnímá rozdílnost slovního přízvuku	- Výslovnost samohlásek - Ed koncovky - Stažené tvary - Slovní přízvuk	

3 NĚMECKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Výuka německého jazyka bude zaměřena na zvládnutí všech dovedností, mluveného i písemného projevu, na základě poslechu, četby, psaní a konverzačních aktivit, na úrovni A1 a A2 Evropského referenčního rámce. Bude zaměřena i na rozšíření a upevnění slovní zásoby spolu s gramatickými jevy a na shrnutí a systematizaci veškerých dosažených poznatků.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- frontální výuka
- skupinové vyučování
- kooperativní vyučování
- individuální práce
- projektové vyučování
- exkurze
- práce s překladovými a výkladovými slovníky

OČEKÁVANÉ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI

Žák má dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání. Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci tematických okruhů: rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Všeobecně žák ovládá dobře gramatiku, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Žák používá širokou škálu jazykových funkcí a jejich rámci reaguje. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu.

POUŽÍVANÉ UČEBNICE:

Prima 1.,2.,3.díl (nakladatelství Fraus), Zeitschriften Spitze

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník

0	2	2	2

Roč.	Téma	Výstupy	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
2.	3.1. Úvod do studia německého jazyka	- dokáže stručně hovořit o německy mluvících zemích	Německy mluvící země a jejich hlavní města	
	3.2. Německá abeceda, správná výslovnost	- umí německou abecedu - rozumí její odlišnosti od abecedy české správně používá pravidla naučené výslovnosti - žák umí pozdravit - žák vyjmenuje dny v týdnu - žák umí číslovky a barvy - žák je schopen reprodukovat některé německé jazykolamy	①Výslovnost jednotlivých hlásek německé abecedy ②Odlišnosti ve výslovnosti (čj x nj) ③Větná melodie, slovní a větný akcent ④Dlouhé a krátké samohlásky ü, ö, ä, koncové r, e ⑤Pozdravy ⑥Dny v týdnu ⑦Barvy, jména ⑧Jazykolamy	⑤OSV8
	3.3. Podstatná jména, přídavná jména	- rozpozná člen určitý a neurčitý, umí ho použít ve větě - umí rozlišit 1. a 4. pád podstatných jmen a dovede přiřadit správný tvar členu určitého, neurčitého - žák rozpozná tvar jednotného a množného čísla probraných podstatných jmen a umí ho použít ve větě	Člen podstatných jmen (určitý, neurčitý) 1. a 4. pád podstatných jmen se členem neurčitým, a určitým Množné číslo některých podstatných jmen Užití přídavného jména v přísudku	AJ

		- ovládá základní přídavná jména a dovede je užít ve větě		
	3.4. Zájmena, číslovky, předložky	- umí rozlišit jednotlivá zájmena ve větě, aktivně je používá v mluveném a psaném projevu - ovládá číslovky a umí je aktivně použít - vyjádří časové souvislosti v německém jazyce - umí vyjádřit vlastnický vztah - umí jednoduše popsat polohu předmětů, použít časová určení ve větě	①Osobní zájmena ②Tázací zájmena ③Vybraná přivlastňovací zájmena④Osvojení číslovek do 100 000 ⑤Užití číslovek v příkladech ⑥Určování času ⑦Přivlastňování – užití předložky VON ⑧Místní určení – předložky, příslovečná určení místa ⑨Časová určení – předložky	①②③④OSV1 ČJ
	3.5. Slovesa	- používá přítomný čas probraných pravidelných sloves a některých nepravidelných - umí vyjádřit prosbu a přání	Pravidelná slovesa Časování pravidelných a některých nepravidelných sloves v přítomném čase	
	3.6. Slovosled v německé větě	- používá jednoduchou větu oznamovací a tázací - umí reagovat na položenou otázku - umí sestavit zápornou větu	Věta oznamovací a tázací Zápor v němčině Použití záporu NICHT	
	3.7. Úvod do reálií německy mluvících zemí	- umí vyjmenovat německy mluvící země, některá města - zorientuje se na mapě	①Názvy německy mluvících zemí, hlavní města (v českém i v německém jazyce) ②Orientace na mapě ③Základní údaje k německy mluvícím zemím	①③VMEGS1 Z

	3.8. Moje rodina, škola	- umí pojmenovat členy rodiny - vyjmenuje školní pomůcky, vybavení třídy - žák porozumí krátkému textu, umí ho správně přečíst - žák umí užít osvojenou slovní zásobu ve větě - porozumí základním informacím krátkého poslechu	①Slovní zásoba k tématu rodina - členové rodiny ②Slovní zásoba k tématu škola - rozvrh, předměty, školní pomůcky	①②OSV8
	3.9. Záliby a koníčky	- umí vést krátký rozhovor se spolužáky na téma "volný čas" - porozumí krátkému textu, umí ho správně přečíst, zodpoví otázky k textu - umí užít osvojenou slovní zásobu ve větě	①Slovní zásoba k tématu záliby, koníčky	①OSV2, ①OSV6
	3.10. Zvířata	- povede ve třídě interwiev na téma mé nejoblíbenější zvíře - porozumí krátkému textu na toto téma a umí ho správně přečíst a přeložit- práce s textem	①Slovní zásoba k tématu zvířata ②Mé nejoblíbenější zvíře -projekt	① OSV8, MEV1 B
3.	3.11. Podstatná a přídavná jména	- umí vytvořit množné číslo podstatného jména pomocí slovníku - přeloží probraná přídavná jména - žák umí použít částici zu ve spojení s příd. jménem	Množné číslo některých podstatných jmen Lexikální význam přídavných jmen Zesílení významu s "zu"	
	3.12. Výslovnost	- správně vyslovuje německé diftongy a probírané samohlásky a souhlásky	①Diftongy: ei, au, eu ②Výslovnost: b/p, g/k, d/t ③Dlouhé a, u	①②③④OSV8

			④Výslovnost v, z	
	3.13. Zájmena, číslovky, předložky	- rozlišuje jednotlivá probraná zájmena a umí je přiřadit k podstatnému jménu dle rodu - žák použije číslovky k vyjádření počtu a ceny - umí použít vybrané předložky v některých časových a místních určeních	Přivlastňovací a tázací zájmena (rozšíření znalostí) Vybrané předložky se 3.p, se 4.p Základní číslovky do milionu	
	3.14. Slovesa	- používá v písemném i ústním projevu přítomný čas probraných sloves - umí vytvořit rozkazovací způsob	Přítomný čas pravidelných sloves Přítomný čas některých sloves se změnou kmenové samohlásky Přítomný čas sloves s odlučitelnou předponou a některých modálních sloves Imperativ	
	3.15. Reálie německy mluvících zemí	- prezentuje nové poznatky o německy mluvících zemích - porozumí přiměřeně náročnému textu o něm. mluvících zemích a vybere z něj klíčové informace	①Seznámení s dalšími informacemi o německy mluvících zemích	①VMEGS1, ①VMEGS2 Z
	3.16. Bydlení	- umí pojmenovat vybrané části bytu a domu - popíše svůj pokoj - porozumí základním informacím z poslechu a dokáže je reprodukovat ve větách	Slovní zásoba k tématu bydlení a její případné rozšíření	
	3.17.	- ovládá základní frazeologické obraty	Slovní zásoba k tématu nakupování a její	

	Nakupování , cestování	při nakupování - formuluje jednoduché věty o cestování - umí říct, odkud pochází, dokáže vyplnit přihlašovací formulář při ubytování	případné rozšíření Slovní zásoba k tématu cestování a její případné rozšíření	
	3.18. Části těla, zdravotní problémy	- dokáže vyjádřit bolest - pojmenuje základní části těla	①Slovní zásoba k tématu části těla a nemoci	①OSV2
	3.19. Oblečení	- umí pojmenovat jednotlivé části svého oblečení - popíše vzhled a oblečení kamaráda -popis	①Slovní zásoba k tématu oblečení	①OSV6
	3.20. Volný čas	- vede rozhovor o volnočasových aktivitách - hovoří o tom, jak tráví volný čas - napíše text k tématu volný čas dle osnovy	Slovní zásoba k tématu volný čas	
4.	3.21. Podstatná a přídavná jména	- k podstatnému jménu přiřadí správný tvar členu v 1. a 4. pádě - umí určit člen u probíraných složených slov	Postavení přídavného jména v přísudku Jednotné a množné číslo podstatných jmen Slova složená	
	3.22. Výslovnost	- správně vysloví hlásku CH - správně vysloví uvedené hlásky a Předpony -rozumí základním pokynů učitele ve výuce	Ich-laut, Ach-laut Výslovnost: ng, l , r, h Výslovnost sloves s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami	
	3.23. Zájmena, číslovky,	- rozlišuje jednotlivá zájmena a umí je použít ve větě	Zájmeno KEIN Přivlastňovací zájmena	

	předložky	- umí vytvořit příslušná přivlastňovací zájmena a přiřadit jejich správný tvar k podstatnému jménu - umí k podstatnému jménu přiřadit správný tvar zájmena kein v 1. a 4. pádě	Tázací zájmena Číslovky základní 1-1000 Předložky v časových údajích Předložky se 3.p a 4.p	
	3.24. Slovosled	- umí vytvořit zjišťovací a doplňovací otázku - umí vytvořit zápornou větu pomocí nicht - umí vytvořit souvětí se spojkou proto - umí a aktivně používá souvětí se spojkami protože a že	Zjišťovací a doplňovací otázky Zápor pomocí NICHT Spojka deshalb Podřadicí spojky weil, dass	
	3.25. Slovesa	- časuje a používá probraná modální a pomocná slovesa v přítomném čase a préteritu - umí vytvořit a používá vybraná slovesa v perfektu	Vybraná modální slovesa v préteritu Vybraná pravidelná a nepravidelná slovesa v perfektu	
	3.26. Reálie německy mluvících zemí	- zná německé názvy některých zemí EU, umí jim přiřadit hlavní města a některé pamětihodnosti - zná německé názvy některých jazyků - rozumí a reaguje na otázky učitele k danému tématu	①Některé země EU ②Města ③Pamětihodnosti ④ Jazyky	①②③VMEGS1, ①②③VMEGS2 Z

	3.27. Orientace ve městě, moje město	- dokáže vysvětlit cestu podle plánu města - popíše svoji cestu do školy - představí vybrané brněnské památky	①Slovní zásoba k tématu orientace ve městě a v domě ②Cesta do školy ③Pamětihodnosti města Brna	③EV4
	3.28. Prázdniny, cestování,	- hovoří o plánech na prázdniny - popíše svoji prázdninovou cestu - zeptá se kamaráda na jeho plány na prázdniny	Slovní zásoba k tématu prázdniny a cestování	
	3.29. Povolání, plány do budoucna	- popíše vybraná povolání - vede rozhovor na téma povolání, -aktivně reaguje na otázky učitele - nastíní své plány do budoucna	Slovní zásoba k tématu povolání a plány do budoucna	

3* RUSKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Výuka německého jazyka bude zaměřena na zvládnutí všech dovedností, mluveného i písemného projevu, na základě poslechu, četby, psaní a konverzačních aktivit, na úrovni A1 Evropského referenčního rámce. Bude zaměřena i na rozšíření a upevnění slovní zásoby spolu s gramatickými jevy a na shrnutí a systematizaci veškerých dosažených poznatků.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- frontální výuka
- skupinové vyučování
- kooperativní vyučování
- individuální práce
- projektové vyučování
- exkurze
- práce s překladovými a výkladovými slovníky

OČEKÁVANÉ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI

Žák má dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání. Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci tematických okruhů: rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Všeobecně žák ovládá dobře gramatiku, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Žák používá širokou škálu jazykových funkcí a jejich rámci reaguje. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního funkčního stylu.

POUŽÍVANÉ UČEBNICE:

Raduga po novomy 1.,2.,3.díl (nakladatelství Fraus),

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	2	2	2

Roč.	**Témata**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
2.	3*.1. Úvod do studia	Porozumění a poslech: -rozumí jednoduchým pokynům a větám Čtení: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova; - čte foneticky správně jednoduchý text; - využívá abecední slovník v učebnici. Mluvení: - adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty; - používá slovní zásobu z okruhů rodina, povolání, reálie. Psaní: - osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka.	Předazbukové období: - seznámení se zvukovou stránkou jazyka; - výcvik v poslechu jednoduchých textů. Azbukové období: - grafická podoba jazyka, tvary písmen a pořadí azbuky; - gramatické kategorie podstatná jména, jednoduché slovesné časy, otázka a zápor; - slovní zásoba; - komunikační situace (pozdrav, představení se, poděkování, rozloučení se).	⑤OSV8 AJ ČJ
	3*.2.	- umí azbuku	①Výslovnost jednotlivých	⑤OSV8

	Azbuka, správná výslovnost	- rozumí její odlišnosti od abecedy české - správně používá pravidla naučené výslovnosti - žák umí pozdravit - žák vyjmenuje dny v týdnu - žák umí číslovky a barvy použít ve větě	hlásek azbuky ②Odlišnosti ve výslovnosti ③Větná melodie, slovní a větný akcent ⑤Pozdravy ⑥Dny v týdnu ⑦Barvy, jména	
	3*.3. Podstatná jména, přídavná jména	- umí rozlišit 1. a 4. pád podstatných - žák rozpozná tvar jednotného a množného čísla probraných podstatných jmen a umí ho použít ve větě - ovládá základní přídavná jména a dovede je užít ve větě	1. pád podstatných jmen 7. pád podstatných jmen Množné číslo některých podstatných jmen	AJ
	3*.4. Zájmena, číslovky, předložky	- umí rozlišit jednotlivá zájmena ve větě, aktivně je používá v mluveném a psaném projevu - ovládá číslovky a umí je aktivně použít - umí vyjádřit vlastnický vztah	①Osobní zájmena ②Tázací zájmena ③Vybraná přivlastňovací zájmena ④Osvojení číslovek do 100 000 ⑤Užití číslovek v příkladech ⑦Přivlastňování	①②③④OSV1 ČJ
	3*.5. Slovesa	- používá přítomný čas probraných sloves - umí vyjádřit prosbu a přání	Časování vybraných sloves v přítomném čase	
	3*.6. Slovosled ve větě	- používá jednoduchou větu oznamovací a tázací - umí reagovat na položenou otázku - umí sestavit zápornou větu	Věta oznamovací a tázací Použití záporu	
	3*.7.	- prezentuje základní informace o Ruské	①Název a základní údaje k RF	① VMEGS1

	Úvod do reálií zemí	federaci - zorientuje se na mapě	②Orientace na mapě	Z
	3*.8. Moje rodina Povolání	- umí pojmenovat členy rodiny - vyjmenuje různá povolání, představí je - žák porozumí krátkému textu, umí ho správně přečíst - žák umí užít osvojenou slovní zásobu ve větě - porozumí základním informacím krátkého poslechu	①Slovní zásoba k tématu rodina - členové rodiny ②Slovní zásoba k tématu povolání	①②OSV8
3.	3*9. Reálie	- v jednoduchém dialogu Či v krátkém sdělení informativního charakteru formuluje věty -na základě přečteného textu rozliší pravdivost a nepravdivost výroků, -odpoví na obsahové otázky a sám je formuluje -porozumí přiměřeně náročnému textu Rusku a vybere z něj klíčové informace Produktivní řečové dovednosti - mluví v jednoduchých větách o probíraných tématech - napíše jednoduchý osobní dopis	· základní geografické údaje, symboly, folklor, lidové tradice Ruska · Ruská federace – mapa · rodinné oslavy a zvyklosti, ruský folklor · zásady stolování · základní komunikace v rodině měsíce · telefonování Řečové situace · základní komunikace ve škole, třídě, rodině · vyjádření omluvy, poděkování, blahopřání, přání,	①VMEGS1, ①VMEGS2 Z

		- vyplní osobní formulář a dotazník - získává informace o jiných lidech ústní formou - snaží se mluvit gramaticky správně	překvapení, radosti · vyjadřování časových údajů, data, · otázky a odpovědi na domluvení si schůzky · popis osoby · vyplňování dotazníku · dotazy a odpovědi týkající se místa bydliště, orientace ve městě · popis oblíbeného místa · oslovení neznámé osoby	
	3*.10 Zvuková a grafická stránka jazyka	- odlišuje českou a ruskou výslovnost jednotlivých hlásek - abecední slovník využívá ke kontrole pravopisu - používá dvojjazyčný slovník - čte srozumitelně se správnou artikulací	· intonace otázek · vyslovování tvrdých a měkkých souhlásek · čtení předložek se slovy začínajícími na samohlásku výslovnost a pravopis · záporná částice u sloves - výslovnost zvratných částic · intonace věty tázací, oznamovací · přízvuk u řadových číslovek · pohyblivý přízvuk u sloves · intonace věty rozkazovací · intonace vět tázacích bez tázacího slovesa, s tázacím slovesem · poslech s porozuměním	OSV8
	3*.11 Mluvnice-Slovesa	- používá v písemném i ústním projevu přítomný čas probraných sloves	· časování sloves · zájmena osobní, tázací - číslovky základní, řadové	

	Podstatná a přídavná jména Zájmena, číslovky, předložky	- používá číslovky základní, řadové - umí vytvořit rozkazovací způsob -zná a používá vybrané spojky časové - vytvoří vykání	· praktické užívání tvarů 1.,2.,3. pádu podstatných jmen · vyjadřování roků -spojky časové · přídavná jména -tvary zvratných sloves · vyjádření vykání · odlišné vazby od češtiny -tvary jednotného a množného čísla podstatných jmen	
	3*.12 Volný čas	- umí vést krátký rozhovor se spolužáky na téma "volný čas" - porozumí krátkému textu, umí ho správně přečíst, zodpoví otázky k textu - umí užít osvojenou slovní zásobu ve větě	①Slovní zásoba k tématu volný čas, záliby, koníčky	①OSV2, ①OSV6
	3.*13 Moje třída	-umí popsat třídu a říct, kdo co ve třídě dělá zná názvy vyučovacích předmětů umí říct, co má v penálu	① Slovní zásoba k tématu třída, rozvrh hodin, vyučovací předměty, pomůcky	①OSV2, ①OSV6
4.	3.*14. Podstatná a přídavná jména Číslovky Slovesa Zájmena	- **Porozumění a poslech** • Učí se poslouchat mluvenou ruštinu v porovnání s češtinou • Uvědomuje si odlišnou výslovnost ruských hlásek a jinou intonaci • Zvyká si na pohyblivý ruský přízvuk • Pochopí smysl jednoduchého dialogu a	skloňování podstatných jmen v množném čísle nesklonná podstatná jména skloňování přídavných jmen tvrdých skloňování osobních zájmen - číslovky základní a řadové slovesa chtít, znát, rozumět, jet, moci	OSV1 ČJ

		textu • Rozumí audio nahrávce jednoduchého adaptovaného textu • Rozumí instrukcím učitele týkajícím se výuky **Čtení** • čte nahlas, plynule a správně jednoduchý text s označenými přízvuky • Rozumí obsahu a smyslu textu • Dokáže v textu vyhledat požadovanou informaci • Umí zodpovědět a položit otázku k textu **Mluvení** • Dokáže mluvit v jednoduchých větách • Zodpoví otázku ke známému textu/situaci • Zapojí se do jednoduchého rozhovoru na probrané téma • Dokáže reprodukovat jednoduchý text **Psaní** • Postupně zvládne psaní tiskací i psací azbuky • Napíše jednoduchý diktát • Zvládá pravopis v rámci probrané gramatiky • Napíše krátký text na zadané probrané téma	□□□časování sloves □□□zvratná slovesa □□□vyjádření potřeby □□□vyjádření povinnosti	
	3.*15.	- použije různou intonaci	- intonace různých druhů	

	Výslovnost	u různých druhů otázek - rozlišuje výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek -rozumí základním pokynů učitele ve výuce	otázek -výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek	
	3.*16. Svátky	dokáže pohovořit o rozdílném způsobu slavení vánoc a Nového roku umí popřát ústně i písemně k Vánocům a Novému roku umí napsat adresu do Ruska dokáže napsat krátký dopis	- tradice oslav Vánoc a Nového roku u nás a v Rusku	VMEGS1,VMEGS2
	3*.17. Evropa a my	- zná názvy některých evropských zemí - umí jim přiřadit hlavní města a ukázat na mapě - vyjmenuje některé pamětihodnosti - rozumí a reaguje na otázky učitele k danému tématu	①Některé země EU ②Města ③Pamětihodnosti ④ Jazyky	①②③VMEGS1, ①②③VMEGS2 Z
	3*.18. Orientace ve městě, moje město	- dokáže vysvětlit cestu podle plánu města - popíše svoji cestu do školy - představí vybrané brněnské památky	①Slovní zásoba k tématu orientace ve městě a v domě ②Cesta do školy ③Pamětihodnosti města Brna	③EV4
	3*.19. Obchody, nakupování	- ovládá základní obraty při nakupování -hovoří o jednotlivých obchodech	Slovní zásoba k tématu obchody, nakupování, jídlo	

3° ŠPANĚLSKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Výuka španělského jazyka bude zaměřena na zvládnutí všech dovedností, mluveného i písemného projevu, na základě poslechu, četby, psaní a konverzačních aktivit, na úrovni A1 Evropského referenčního rámce. Bude zaměřena na upevnění slovní zásoby spolu s gramatickými jevy a na shrnutí a systematizaci veškerých dosažených poznatků.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- frontální výuka
- skupinové vyučování
- kooperativní vyučování
- individuální práce
- projektové vyučování
- práce se slovníky

OČEKÁVANÉ SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI

Žák má dostačující vyjadřovací prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání. Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci tematických okruhů: rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Všeobecně žák ovládá dobře gramatiku, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky.

POUŽÍVANÉ UČEBNICE:

Aventura 1. díl, (Klett nakladatelství s r. o.)

Obrázkový španělsko-český slovník (Fraus)

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	2	2	2

Roč.	**Témata**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
2.	3°.1. Úvod do studia	Porozumění a poslech: -rozumí jednoduchým pokynům a větám Čtení: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova; - čte foneticky správně jednoduchý text;	Fonetika: - samohlásky - dvojhlásky a trojhlásky - souhlásky - přízvuk - rytmické celky - intonace Pravopis	⑤OSV8 AJ ČJ

		- využívá abecední slovník v učebnici. Mluvení: - adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty; - používá slovní zásobu z okruhů rodina, povolání, reálie. Psaní: - osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka.	- porovnání zvukové a písemné podoby jazyka Gramatika - podstatná jména - zápor ve větě - tázací zájmena qué, quién, de dónde, cómo - určitý a neurčitý člen - rod a číslo podstatných jmen - neosobní slovesný tvar hay - sloves tener a ver - časování pravidelných sloves v přítomném čase - tázací zájmena cuánto a por qué - vazba para s infinitivem - slovesa estar, ir, hacer a decir - slovesa se změnou kmenové samohlásky (e-ie, o-ue) - zvratná slovesa - sloveso ser, estar, hay - spojky y, o, pero, por eso - přídavná jména bueno, malo - přechylování podstatných jmen určujících povolání - tázací zájmeno cuál - nepravidelná slovesa conocer, traducir - přivlastňovací zájmena nesamostatná - příslovce muy, bastante, un	

			poco, nada - stupňování přídavných jmen - slovní zásoba; - komunikační situace - pozdravy a loučení - představení se - souhlas a nesouhlas - libost, nelibost - názor, stanovisko - žádost o informaci	
	3°.2. Španělská výslovnost	- umí španělskou abecedu - rozumí její odlišnosti od abecedy české - správně používá pravidla naučené výslovnosti - žák umí pozdravit - žák vyjmenuje dny v týdnu - žák umí číslovky a barvy použít ve větě	①Výslovnost jednotlivých hlásek ②Odlišnosti ve výslovnosti ③Intonace a přízvuk ⑤Pozdravy ⑥Dny v týdnu ⑦Barvy, jména	⑤OSV8
	3°.3. Podstatná jména, přídavná jména	- žák umí vytvořit ženský rod - množné číslo podstatných a přídavných jmen - umí je použít ve větě		AJ
	3°.4. Zájmena, číslovky, předložky	- umí rozlišit jednotlivá zájmena ve větě, aktivně je používá v mluveném a psaném projevu - ovládá číslovky a umí je aktivně použít - umí vyjádřit vlastnický vztah	①Osobní zájmena ②Tázací zájmena ③Přivlastňovací zájmena ④Osvojení číslovek do 100 ⑤Užití číslovek v příkladech	①②③④OSV1 ČJ
	3°.5. Slovesa	- používá přítomný čas probraných sloves - umí vyjádřit prosbu a	Časování vybraných sloves v přítomném čase	

		přání		
	3°.6. Slovosled ve větě	- používá jednoduchou větu oznamovací a tázací - umí reagovat na položenou otázku - umí sestavit zápornou větu	Věta oznamovací a tázací Použití záporu	
	3°.7. Úvod do reálií zemí	- prezentuje základní informace o Španělsku - zorientuje se na mapě	①Název a základní údaje ke Španělsku ②Orientace na mapě	① VMEGS1 Z
	3°.8. Moje rodina Povolání	- umí pojmenovat členy rodiny - vyjmenuje různá povolání, představí je - žák porozumí krátkému textu, umí ho správně přečíst - žák umí užít osvojenou slovní zásobu ve větě - porozumí základním informacím krátkého poslechu	①Slovní zásoba k tématu rodina - členové rodiny ②Slovní zásoba k tématu povolání	①②OSV8
3.	3°.9. Reálie	- v jednoduchém dialogu či v krátkém sdělení informativního charakteru formuluje věty -na základě přečteného textu rozliší pravdivost a nepravdivost výroků, -odpoví na obsahové otázky a sám je formuluje	· základní geografické údaje, symboly, · Španělsko - mapa · základní komunikace v rodině měsíce -předměty ve třídě - barvy - prázdniny - každodenní život - volný čas - počasí, roční období	①VMEGS1, ①VMEGS2 Z

		Produktivní řečové dovednosti - mluví v jednoduchých větách o probíraných tématech - vyplní osobní formulář - získává informace o jiných lidech ústní formou - snaží se mluvit gramaticky správně	- rodina a její společenské vztahy - vzhled a vlastnosti osob - španělské autonomní oblasti - klima ve Španělsku	
	3°.10 Zvuková a grafická stránka jazyka	- odlišuje českou a španělskou výslovnost jednotlivých hlásek - abecední slovník využívá ke kontrole pravopisu - používá dvojjazyčný slovník - čte srozumitelně se správnou artikulací	· intonace otázek výslovnost a pravopis · záporná částice u sloves · intonace věty tázací, oznamovací · poslech s porozuměním	OSV8
	3°.11 Mluvnice- Slovesa Podstatná a přídavná jména Zájmena, číslovky, předložky	- používá v písemném i ústním projevu přítomný čas probraných sloves - používá číslovky základní - vytvoří vykání	· časování sloves · zájmena osobní, tázací · přídavná jména -tvary zvratných sloves · vyjádření vykání · odlišné vazby od češtiny -tvary jednotného a množného čísla podstatných jmen	
	3°.12 Volný čas	- umí vést krátký rozhovor se spolužáky na téma "volný čas" - porozumí krátkému textu, umí ho správně přečíst, zodpoví otázky k	①Slovní zásoba k tématu volný čas, záliby, koníčky	①OSV2, ①OSV6

		textu - umí užít osvojenou slovní zásobu ve větě		
	3°.13 Moje třída	-umí popsat třídu a říct, kdo co ve třídě dělá zná názvy vyučovacích předmětů	① Slovní zásoba k tématu třída, rozvrh hodin, vyučovací předměty, pomůcky	①OSV2, ①OSV6
4.	3°.14. Podstatná a přídavná jména Číslovky Slovesa Zájmena	- **Porozumění a poslech** • Učí se poslouchat mluvenou španělštinu v porovnání s češtinou • Uvědomuje si odlišnou výslovnost španělských hlásek a jinou intonaci • Pochopí smysl jednoduchého dialogu a textu • Rozumí audio nahrávce jednoduchého adaptovaného textu • Rozumí instrukcím učitele týkajícím se výuky **Čtení** • čte nahlas, plynule a správně jednoduchý text • Rozumí obsahu a smyslu textu • Dokáže v textu vyhledat požadovanou informaci • Umí zodpovědět a položit otázku k textu **Mluvení** • Dokáže mluvit v jednoduchých větách • Zodpoví otázku ke známému textu/situaci • Zapojí se do jednoduchého rozhovoru na probrané téma	- číslovky základní slovesa chtít, rozumět, jet, moci časování sloves zvratná slovesa vyjádření potřeby vyjádření povinnosti	OSV1 ČJ

		• Dokáže reprodukovat jednoduchý text **Psaní** • Napíše jednoduchý diktát • Zvládá pravopis v rámci *probrané gramatiky* • *Napíše krátký text na zadané probrané téma*		
	3°.15. Výslovnost	- použije správnou intonaci v otázce - správně vyslovuje španělské samohlásky a souhlásky -rozumí základním pokynů učitele ve výuce		
	3°.16. Svátky	umí popřát ústně i písemně k Vánocům a Novému roku dokáže napsat krátký dopis		VMEGS1,VMEGS2
	3°.17. Evropa a my	- zná názvy některých evropských zemí - umí jim přiřadit hlavní města a ukázat na mapě - rozumí a reaguje na otázky učitele k danému tématu	①Některé země EU ②Města ③Pamětihodnosti ④ Jazyky	①②③VMEGS1, ①②③VMEGS2 Z

4 ANGLICKÁ KONVERZACE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět ANGLICKÁ KONVERZACE doplňuje výuku anglického jazyka. Je dotována 1 vyučovací hodinou týdně, je využita disponibilní dotace.

Mezi vybranými tématy najdeme:

- Rodina a bydlení
- Dovolená, volný čas
- Cestování
- Nakupování, oblečení

- Jídlo

- City

Z výukových metod je volena převážně dialogová nebo skupinová komunikace a práce s textem. ANGLICKÁ KONCERZACE integruje následné tematické okruhy všech průřezových témat.

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	0	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezi předmětové vztahy**
4.	4.1 RODINA	- žák dokáže pospat jednotlivé členy své rodiny - žák dokáže pohovořit o ideálních vztazích v rodině, či o nesnázích rodinného života ve společnosti - žák dokáže vyjmenovat důležité události v rodinném životě	① Slovní zásoba k tématu Rodina ② vzdálená/ blízká rodina ③ vztahy v rodině ④ rodinné události	③OSV 2 ③OSV 6 ③④OSV 7 ④MKV 2 VO/ZSV – rodina a její funkce
	4.2 BYDLENÍ	- žák dokáže pospat místnosti domu a jeho vybavení - žák dokáže porovnat způsob bydlení v ČR s anglicky mluvícími zeměmi - žák dokáže popsat domácí práce -žák dokáže popsat svůj domov	① Slovní zásoba k tématu Bydlení ② způsob bydlení v anglicky mluvících zemí ③ Můj domov	②VMEGS 1 ②VMEGS 2 ②MKV 1 Z- Evropská Unie Z- Obyvatelstvo a sídla VO-ZSV – domov, míso kde žijeme
	4.3 PRÁZDNINY a SVÁTKY DENNÍ RUTINA	- žák je schopen napsat i povyprávět o svých plánech na prázdniny a zvládnout rozhovor v cestovní kanceláři (zařídit si ubytování,	① Plánování (dovolená, cestování, ubytování, ...) ② Zvládnutí rozhovoru v cestovní agentuře ③ denní rutina	①OSV 3 ①OSV 5 ② VMEGS 1 ①② VMEGS 2

		dopravu, stravu, platbu, ujasnit si nesrovnalosti, atd.) -žák dokáže popsat, jak tráví svůj volný čas o prázdninách Žák dokáže popsat, jak o prázdninách cestuje		①② MKV 4
	4.4 POBYT VE MĚSTĚ A V PŘÍRODĚ , DENNÍ RUTINA	- Žák dokáže popsat průběh svého dne - žák dokáže pohovořit o své cestě do školy - žák dokáže pospat a pohovořit o rozdílech mezi městem a přírodou - žák dokáže popsat jednotlivé budovy a služby ve městě a způsob dopravy	① památky	① OSV3
	4.5 NAKUPOVÁNÍ, MÓDA	- žák dokáže pojmenovat různé typy obchodů a obchodních řetězců. - žák umí popovídat o módě, co se nosí, typické oblečení pro muže a ženy, části oblečení, párové oblečení - žák zvládne rozhovor v obchodě jako zákazník i prodavač (velikosti, ceny, přesvědčování, odmítnutí)	① typy obchodů ② komunikační situace: nákup v obchodu ③ funkce módy a její role v životě lidí	③OSV 8 ③MEV 1 ③MEV2
	4.6 FINANCE, REKLAMA	- žák zná známá obchodní centra, ví v jakých zemích /městech jsou a dokáže je popsat - žák umí hovořit o výhodách nevýhodách nákupu přes internet	① nákupní centra ②reklama	②MEV 1 ②MEV2 VO/ZSV Média

		- žák dokáže pohovořit o obchodní reklamě		
	4.7 JÍDLO A PITÍ	- žák se umí vyjádřit o zdravé a nezdravé stravě, - žák je schopen popsat jídelníček svého dne - žák zná stravovací zvyky v anglický mluvících zemí a dokáže popsat české stravovací návyky - žák dokáže pohovořit o svých stravovacích návycích	① britské, americké a české stravovací zvyky ② druhy jídel a nápojů ③ názvy chodů	① VMEGS 1 ① VMEGS 2 ① MKV 1 VZ – zdravý životní styl
	4.8 POBYT V RESTAURACI	- žák zvládá základní konverzaci v hotelu	① pobyt v restauraci	① OSV 8
	4.9 POCITY A NÁLADY	- žák dokáže vyjádřit své pocity a popsat pocity druhých - žák dokáže pohovořit o tom, co ho dělá spokojeným a co jo znepokojuje	① libost, nelibost	①OSV 2 ①OSV 4 ①OSV 7 ①OSV11 ①MKV 2 VO-ZSV – jednání s lidmi na veřejnosti a v soukromí
	4.10 KULTURA	- žák ovládá slovní zásobu a umí hovořit o kulturních tématech -žák umí popsat jeho osobní zájem o kulturu	- koncerty a festivaly - divadlo - kino	
	4.11 MODERNÍ TECHNOLOGIE A MÉDIA	-žák dokáže vyjmenovat druhy medií a pohovořit o jejich výhodách a nevýhodách a jejich vlivu	① mediální komunikace (Internet, televizní stanice, rádiové programy, typy novinových výtisků)	① MKV 1 ① MKV 2

5 NĚMECKÁ KONVERZACE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět NĚMECKÁ KONCERZACE doplňuje výuku německého jazyka. Je dotována 1 vyučovací hodinou týdně, je využita z disponibilní dotace.

Mezi vybranými tématy najdeme:

- Rodina a bydlení
- Volný čas
- Cestování
- Nakupování
- Jídlo, návštěva restaurace
- Móda a oblečení
- Bydlení

Z výukových metod je volena převážně dialogová nebo skupinová komunikace a práce s textem. NĚMECKÁ KONCERZACE integruje následné tematické okruhy průřezových témat.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy:

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy:

Ekosystémy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy:

Objevujeme Evropu a svět

Evropa a svět nás zajímá

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	0	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**

4	5.1. Familie, Familienmitglieder, Zustand, meine Verwandtschaft	- žák umí pojmenovat rodinné příslušníky - umí vyprávět o své rodině, jejich povoláních a koníčcích	①Rodina, rodinní příslušníci ②Povolání jednotlivých členů rodiny ③Aktivity spojené s volným časem	①VMEGS1 VO -rodina
	5.2. Freizeit,meine Hobbys, mein Alltag. Welche Hobbys hast du?	- dovede vyprávět o svém volném čase - dovede pohovořit o běžných denních činnostech - pojmenuje činnosti spojené se školou - pohovoří o činnostech spojených s volným časem	①Činnosti běžného dne ②Aktivity vázané na školu ③Aktivity vázané na volný čas	① ③OSV3 ①VMEGS1
	5.3. Einkäufe, Geschäfte	- pojmenuje jednotlivé druhy zboží, obchody - vede proces v obchodě - vyjmenuje základní služby - popíše libovolný obchodní dům	①Obchody a zboží v nich ②Základní pravidla spojená s nakupováním ③Služby	②OSV9
	5.4. Reisen, mein Traumurlaub	- žák dokáže vyprávět o tom, jak a čím se cestuje o možnostech ubytování a stravování - hovoří o významu cestování - popíše svoji návštěvu určité země	Cestování, cestovní prostředky Dovolená - vysněná dovolená Možnosti ubytování a stravování	Z – země EU
	5.5. Essen, Im Restaurant	- pojmenuje jednotlivá jídla - zvládne si objednat jídlo a pití v restauraci - předvede dialog	①Návštěva restaurace ②Orientace v jídelníčku, objednávání jídla a pití ③Postupy spojené s pobytem v restauraci	③OSV9 ④VMEGS1 ④VMGES2

		vztahující se na pobyt v restauraci - orientuje se v jídelním lístku - charakterizuje speciality české a německé kuchyně	④Charakteristika německé a české kuchyně	
	5.6. Wohnen	- pojmenuje základní možnosti bydlení - srovná klady a zápory bydlení na vesnici a ve městě - vypráví o tom, kde bydlí - popíše svůj pokoj	①Možnosti bydlení ②Činnosti v domácnosti ③Život na venkově a ve městě	③ ② OSV2 ③ EV1 Z, VO – venkov x město
	5.7. Mode und Kleidung	- pojmenuje jednotlivé části oblečení - hovoří o tom, co si obléká při různých příležitostech - popíše svůj styl oblékání doplňky, které můžeme nosit	①Oblečení ②Situace při nákupu oblečení ③Pravidla spojená s oblékáním ④Módní doplňky	③OSV2

5* RUSKÁ KONVERZACE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět RUSKÁ KONCERZACE doplňuje výuku ruského jazyka. Je dotována 1 vyučovací hodinou týdně, je využita z disponibilní dotace.

Mezi vybranými tématy najdeme:

- Rodina a bydlení
- Volný čas
- Cestování
- Nakupování
- Jídlo, návštěva restaurace
- Móda a oblečení
- Bydlení

Z výukových metod je volena převážně dialogová nebo skupinová komunikace a práce s textem. RUSKÁ KONCERZACE integruje následné tematické okruhy průřezových témat.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy:

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy:

Ekosystémy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy:

Objevujeme Evropu a svět

Evropa a svět nás zajímá

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	0	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy OSV8, OSV9**
4	5*.1. Rodina, příbuzenské vztahy, rodinné svátky	- žák umí pojmenovat rodinné příslušníky - umí vyprávět o své rodině, jejich povoláních a koníčcích	①Rodina, rodinní příslušníci ②Povolání jednotlivých členů rodiny ③Aktivity spojené s volným časem	①VMEGS1 VO -rodina
	5*.2. Volný čas, mé koníčky, můj všední den	- dovede vyprávět o svém volném čase - dovede pohovořit o běžných denních činnostech - pojmenuje činnosti spojené se školou - pohovoří o činnostech spojených s volným	①Činnosti běžného dne ②Aktivity vázané na školu ③Aktivity vázané na volný čas	① ③OSV3 ①VMEGS1

		časem		
	5*.3. Nákupy, obchody	- pojmenuje jednotlivé druhy zboží, obchody - vede proces v obchodě - vyjmenuje základní služby - popíše libovolný obchodní dům	①Obchody a zboží v nich ②Základní pravidla spojená s nakupováním ③Služby	②OSV9
	5*.4. Cestování, má dovolená snů	- žák dokáže vyprávět o tom, jak a čím se cestuje o možnostech ubytování a stravování - hovoří o významu cestování - popíše svoji návštěvu určité země	Cestování, cestovní prostředky Dovolená - vysněná dovolená Možnosti ubytování a stravování	Z – země EU
	5*.5. Jídlo, v restauraci	- pojmenuje jednotlivá jídla - zvládne si objednat jídlo a pití v restauraci - předvede dialog vztahující se na situaci v restauraci - orientuje se v jídelním lístku - charakterizuje speciality české a ruské kuchyně	①Návštěva restaurace ②Orientace v jídelníčku, objednávání jídla a pití ③Postupy spojené s pobytem v restauraci ④Charakteristika ruské a české kuchyně	③OSV9 ④VMEGS1 ④VMGES2
	5*.6. Bydlení	- pojmenuje základní možnosti bydlení - srovná klady a zápory bydlení na vesnici - a ve městě - vypráví o tom, kde bydlí - popíše svůj pokoj	①Možnosti bydlení ②Činnosti v domácnosti ③Život na venkově a ve městě	③ ② OSV2 ③ EV1 Z, VO – venkov x město

	5*.7. Oblečení a móda	- pojmenuje jednotlivé části oblečení - hovoří o to, co si obléká při různých příležitostech - popíše svůj styl oblékání doplňky, které můžeme nosit	①Oblečení ②Situace při nákupu oblečení ③Pravidla spojená s oblékáním ④Módní doplňky	③OSV2

5° ŠPANĚLSKÁ KONVERZACE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět Španělská konverzace doplňuje výuku španělského jazyka. Je dotována 1 vyučovací hodinou týdně, je využita z disponibilní dotace.

Mezi vybranými tématy najdeme:

- Rodina a bydlení
- Volný čas
- Cestování
- Nakupování
- Jídlo, návštěva restaurace
- Móda a oblečení
- Bydlení

Z výukových metod je volena převážně dialogová nebo skupinová komunikace a práce s textem. ŠPANĚLSKÁ KONCERZACE integruje následné tematické okruhy průřezových témat.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy:

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Kooperace a kompetice

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy:

Ekosystémy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy:

Objevujeme Evropu a svět

Evropa a svět nás zajímá

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	0	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy OSV8, OSV9**
4	5°.1. Rodina, příbuzenské vztahy, rodinné svátky	- žák umí pojmenovat rodinné příslušníky - umí vyprávět o své rodině, jejich povoláních a koníčcích	①Rodina, rodinní příslušníci ②Povolání jednotlivých členů rodiny ③Aktivity spojené s volným časem	①VMEGS1 VO -rodina
	5°.2. Volný čas, mé koníčky, můj všední den	- dovede vyprávět o svém volném čase - dovede pohovořit o běžných denních činnostech - pojmenuje činnosti spojené se školou - pohovoří o činnostech spojených s volným časem	①Činnosti běžného dne ②Aktivity vázané na školu ③Aktivity vázané na volný čas	① ③OSV3 ①VMEGS1
	5°.3. Nákupy, obchody	- pojmenuje jednotlivé druhy zboží, obchody - vede dialog v obchodě - vyjmenuje základní služby - popíše libovolný obchodní dům	①Obchody a zboží v nich ②Základní pravidla spojená s nakupováním ③Služby	②OSV9
	5°.4. Cestování, má dovolená snů	- žák dokáže vyprávět o tom, jak a čím se cestuje o možnostech ubytování a stravování - hovoří o významu cestování	Cestování, cestovní prostředky Dovolená - vysněná dovolená Možnosti ubytování a stravování	Z – země EU

		- popíše svoji návštěvu určité země		
	5°.5. Jídlo, v restauraci	- pojmenuje jednotlivá jídla - zvládne si objednat jídlo a pití v restauraci - předvede dialog vztahující se na situaci v restauraci - orientuje se v jídelním lístku - charakterizuj speciality španělské a české kuchyně	①Návštěva restaurace ②Orientace v jídelníčku, objednávání jídla a pití ③Postupy spojené s pobytem v restauraci ④Charakteristika španělské a české kuchyně	③OSV9 ④VMEGS1 ④VMGES2
	5°.6. Bydlení	- pojmenuje základní možnosti bydlení - srovná klady a zápory bydlení na vesnici - a ve městě - vypráví o tom, kde bydlí - popíše svůj pokoj	①Možnosti bydlení ②Činnosti v domácnosti ③Život na venkově a ve městě	③ ② OSV2 ③ EV1 Z, VO – venkov x město
	5°.7. Oblečení a móda	- pojmenuje jednotlivé části oblečení - hovoří o tom, co si obléká při různých příležitostech - popíše svůj styl oblékání, doplňky, které můžeme nosit	①Oblečení ②Situace při nákupu oblečení ③Pravidla spojená s oblékáním ④Módní doplňky	③OSV2

B MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

CHARAKTERISTIKA OBLASTI

Vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE je na nižším stupni gymnázia založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Pro svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru je rozdělen na čtyři tematické okruhy, které se prolínají celým základním vzděláváním.

Na nižší stupeň gymnázia nastupují žáci se získanými a osvojenými znalostmi z matematiky 1. stupně základní školy. Ve studijním programu nižšího stupně gymnázia si pak tyto znalosti a vědomosti ještě více prohlubují, nacházejí mezi nimi vzájemné souvislosti a své znalosti proměňují v dovednosti.

Na Gymnáziu INTEGRA BRNO proběhl projekt ESF PŘÍRODA V OBRAZECH – propojení a implementace průřezových témat mediální a environmentální výchovy. Jeho prostřednictvím by si žáci měli zlepšit své kompetence v získávání a následné mediální prezentaci výstupů přírodovědných předmětů (a nejen jich).

6 MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Matematika patří k nejnáročnějším z přírodních věd, poněvadž vyžaduje schopnost logického a exaktního myšlení, přesnost a soustředění. Matematika rozvíjí především myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci.

Žáci:

- ovládají propojení matematické operace s reálnou situací
- pracují s číselnými údaji
- analyzují z tabulek, diagramů a grafů

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme diskuzi, vyhledávání informací v učebnicích a na internetu, výklad, matematické hry, zařazujeme samostatnou praktickou činnost.

V tematickém okruhu ČÍSLO A PROMĚNNÁ si žáci osvojují aritmetické operace v těchto složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací).

Učí se získávat číselné údaje, seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Všemi tematickými okruhy by měly prolínat aplikační úlohy a problémy, k jejichž řešení je nutné uplatnit logické myšlení. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Motivací pro žáky může být i pocit, že úspěšné vyřešení čehokoliv nepochopitelného a na první pohled nepřekonatelně obtížného, přináší potěšení, užitek i úspěch.

Předmět MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE je propojen s předměty FYZIKA a INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Ve výuce používáme takové výchovné a vzdělávací strategie, které pomáhají žákům rozvíjet klíčové kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ:

- žáci postupně využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- osvojují si pojmy, terminologii, algoritmy, symboliku, a způsoby jejich užití
- učí se chápat nutnost používání předložených postupů
- ovládají propojení matematické operace s reálnou situací
- pracují s číselnými údaji
- analyzují z tabulek, diagramů a grafů

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme diskuzi, vyhledávání informací v učebnicích a na internetu, výklad, matematické hry, zařazujeme samostatnou praktickou činnost.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žáci:

- vnímají problémové situace v souvislosti s matematikou
- při řešení aplikačních úloh uplatňují logické myšlení
- řeší polohové a metrické problémy a úlohy
- pracují s jednotkami míry, váhy, objemu
- graficky zpracovávají zadané úlohy

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme vyhledávání souvislostí v literatuře, samostatnou činnost, výklad, diskuzi a praktická cvičení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- žáky vedeme k výstižnému a souvislému vyjadřování
- podporujeme u žáků dovednost obhajovat svůj názor a schopnost argumentovat
- umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme výklad, popis, diskuzi, vyhledávání informací na internetu a v literatuře.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- vytváříme podmínky pro vzájemnou spolupráci ve skupině
- žáky vedeme k dovednosti umět si požádat o pomoc i pomáhat druhým

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme diskuzi a výklad

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- žáci při práci dodržují nastavená pravidla, plní své povinnosti
- využívají bezpečně a účinně nástroje a materiály

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme výklad a diskuzi

Na Gymnáziu INTEGRA BRNO probíhá projekt ESF PŘÍRODA V OBRAZECH - propojení a implementace průřezových témat mediální a environmentální výchovy. Jeho prostřednictvím by si žáci měli zlepšit své kompetence v získávání a následné mediální prezentaci výstupů přírodovědných předmětů (a nejen jich).

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
5	4	5	5

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
1	6.1. Přirozená čísla	- umí číst a zapisovat přirozená čísla - porovnává přirozená čísla - dokáže zobrazit na číselné ose desetinné číslo - umí provádět operace s přirozenými čísly pamětně i početně, zaokrouhlovat	- Čtení a zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - Zobrazení na číselné ose - Operace s přirozenými čísly	
	6.2. Desetinná čísla	- žák dokáže přečíst desetinná čísla - umí tato čísla zapsat	- operace s desetinnými čísly - Převody jednotek	

		- je schopen porovnávat desetinná čísla - umí provádět operace s desetinnými čísly - ovládá princip zaokrouhlování - dokáže aplikovat své poznatky o desetinných číslech na převodech jednotek		
	6.3. Celá čísla	- dokáže uvést, kde se s celými čísly setkáme - umí přečíst celé číslo a zapsat ho - celé číslo dokáže znázornit na číselné ose - v oboru celých čísel dokáže pracovat	- pojem celé číslo - operace s celými čísly - číselná osa	
	6.4. Záporná desetinná čísla	- žák využije znalosti o desetinných číslech - ovládá operace se zápornými desetinnými čísly	- operace s e zápornými des. čísly	
	6.5. Dělitelnost	- dokáže rozlišit pojem číslo a číslice - umí dělit číslo dvojciferným či trojciferným číslem - zná pravidla pro dělitelnost	- násobek, dělitel - znaky dělitelnosti	
	6.6. Prvočíslo a číslo složené	- umí rozlišit prvočíslo a číslo složené - rozlišuje násobek a dělitel	- násobek, dělitel - prvočíslo - číslo složené	
	6.7. Společný dělitel, čísla soudělná a nesoudělná, společný násobek	- umí rozložit čísla na součin prvočísel - dokáže vysvětlit rozdíl čísel soudělných a nesoudělných - umí určit společný	- rozklad čísla na součin prvočísel - soudělná a nesoudělná čísla - největší společný dělitel	

		násobek	- nejmenší společný násobek	
	6.8. Shodnost v rovině	- chápe pojem shodnost - zná princip pro zobrazení osové souměrnosti - rozumí pojmu vzor, obraz, samodružný bod, samodružný útvar - umí sestrojit rovinný útvar - umí všechny operace s úhly - zná principy zobrazování ve středové souměrnosti - dokáže sestrojit jednoduchý rovinný útvar - umí vysvětlit, kde se se středovou souměrností setkáme v běžném životě	1) osově souměrné útvary, osová souměrnost, obrazy útvarů v osové souměrnosti úhly 2) Středově souměrné útvary, středová souměrnost, obrazy útvarů ve středové souměrnosti	OSV 5/1)2)
	6.9 Úhel	- rozumí pojmu úhel - umí narýsovat úhel dané velikosti, změřit úhel - umí provádět operace s úhly početně i graficky - umí použít některé vlastnosti dvojic úhlů při řešení úloh	- práce s rýsovacími pomůckami - převod stupňů a minut - počítání s úhly	
	6.10 Tělesa	- umí nakreslit tělesovou síť - umí vypočítat povrch a objem kvádru a krychle	- Kvádr, krychle, jehlan, válec, koule	
2	6.11 Zlomek	- Chápe pojem zlomku - Žák umí zapsat racionální číslo různými způsoby - Zná principy sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel zapsaných různými způsoby - Umí pracovat se složeným zlomkem	- Zlomek jako část celku - Velikost zlomku - Rozšiřování zlomku - Operace zlomků se stejným a různým jmenovatelem - Složený zlomek - Převod zlomku na	

		- Převádí zlomek na desetinné číslo	des. číslo	
	6.12 Procenta	- Chápe pojem procento, základ a procentovou část - Umí určit tyto pojmy v základních úlohách	1) Základ 2) Procentová část - Projekt Rychlost fenomén doby	OSV 7/1)2) OSV 8/1)2) OSV 9/1)2) OSV 11/1)2)
	6.13 Trojúhelníky	- Rozlišuje základní typy trojúhelníků podle velikosti úhlů a stran. - Rozlišuje úhel přímý, tupoúhlý, pravoúhlý. - Umí definovat pojmy: těžnice, výšky, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná. - Dokáže sestrojit těžnici, výšku, střední příčku, kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou. - Zná specifické vlastnosti trojúhelníku rovnostranného a rovnoramenného a umí jich užít v konstrukcích.	- Obvod a obsah trojúhelníku - Trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý - Úhel trojúhelníku – vnitřní a vnější - Střední příčky - Těžnice a výšky trojúhelníku - Kružnice opsaná a vepsaná - Osově souměrné trojúhelníky - Rovnostranný trojúhelník	
	6.14 Čtyřúhelníky	- Určuje typy čtyřúhelníků podle velikosti stran a vnitřních úhlů - Zná základní vlastnosti jednotlivých skupin čtyřúhelníků - Zná základní vzorce pro výpočet obvodu a obsahu daných čtyřúhelníků	- Různoběžníky - Lichoběžníky - Čtverce - Obdélníky - Kosočtverce - Kosodélníky	
	6.15 Druhá mocnina a odmocnina	- Chápe pojem druhá a třetí mocnina a odmocnina čísla. - Ovládá základní pravidla pro počítání mocnin a odmocnin. - Rozumí principu Pythagorovy věty a umí ji	- Mocnina - Operace s mocninami - Mocniny v geometrii - Pythagorova věta	

		užít v základních úlohách		
	6.16 Výrazy	- Ovládá pojmy člen, koeficient členu a stupeň členu - Zná princip sčítání, odčítání, násobení a v jednodušších případech i dělení mnohočlenů	- Výrazy s proměnnými - Mnohočlen - Operace s výrazy	
	6.17 Kružnice a kruh	- Chápe pojem kružnice, kruh, kruhový oblouk, kruhovou výseč a úseč, mezikruží. - Umí určit vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic. - Umí sestrojit Thaletovu kružnici a užít ji k jednoduchým konstrukcím. - Zná vzorce pro výpočet délky kružnice a obsahu kruhu.	1) Kružnice a přímka 2) Dvě kružnice 3) Části kružnice 4) Thaletova kružnice 5) Délka kružnice 6) Obsah kruhu 7) Obsah kruhové výseče	OSV 5/1)4)6)7)
3	6.18 Kruh, kružnice, válec	- chápe pojem kružnice, kruh, kruhový oblouk, kruhovou výseč a úseč, mezikruží - umí určit vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic - umí sestrojit Thaletovu kružnici a užít ji k jednoduchým konstrukcím - zná vzorce pro výpočet délky kružnice a obsahu kruhu, chápe pojem délka kružnice - dokáže nakreslit síť válce - řeší slovní úlohy na dané téma	1) Kružnice a přímka 2) Dvě kružnice 3) Části kružnice 4) Thaletova kružnice 5) Délka kružnice 6) Obsah kruhu 7) Obsah kruhové výseče 8) Válec, síť válce 9) Obsah a objem válce	OSV 5/1)3)4)6)7)8)9)

	6.19 Rovnice	- žák umí řešit rovnice - chápe význam zkoušky - umí vyřešit problém vhodnou metodou - dokáže řešit slovní úlohy z běžného života (slovní úlohy o pohybu)	1) Rovnost 2) Ekvivalentní úpravy 3) Slovní úlohy o pohybu řešené pomocí rovnic 4) Vyjádření neznámé ze vzorce	OSV 10/3)
	6.20 Nerovnice	- využije informace o řešení rovnic - zná pojem interval - dokáže interval zakreslit - umí přečíst matematické symboly - umí řešit složitější úlohy	- Nerovnost - Intervaly - Nerovnice a jejich řešení	
	6.21 Úměrnosti	-zná pojem poměr a postupný poměr -umí využít poměr při výpočtech -rozlišuje, zda v dané úloze jde o přímou či nepřímou úměru -využívá trojčlenku -chápe měřítko mapy	- Poměr - Postupný poměr - Závislost veličin - Přímá a nepřímá úměrnost - Trojčlenka - Měřítko - Diagramy	
	6.22 Geometrické konstrukce	-načrtne danou situaci a zvolí odpovídající postup -Umí sestrojit ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý úhel -Umí sestrojit osu úhlu -Umí poučku o Thaletově kružnici -Rozezná druhy trojúhelníků -Pro sestrojení trojúhelníku dokáže použít Thaletovu kružnici -Umí sestrojit čtyřúhelníky	1) Základní konstrukce 2) Množiny bodů daných vlastností 3) Konstrukční úlohy 4) Konstrukce trojúhelníků 5) Konstrukce čtyřúhelníků 6) Posunutí	OSV1/3)4)5)6) OSV 5/2)3)4)5)6)

		-Umí aplikovat posunutí na různé geometrické úlohy		
	6.23 Výrazy	-chápe pojem mocnina -rozumí pojmu mnohočlen -použije vzorec pro druhou mocninu dvojčlenu -rozlišuje pojmy výraz a lomený výraz -provádí početní operace s lomenými výrazy – sčítání, odčítání, násobení a dělení	- Mnohočleny - Dělení mnohočlenů - Umocňování mnohočlenů - Rozklad na součin	
4	6.24 Výrazy	- Rozlišuje pojmy výraz a lomený výraz - provádí početní operace s lomenými výrazy – sčítání, odčítání, násobení a dělení	- Lomený výraz - Podmínky - Operace s lomenými výrazy - Složený výraz	
	6.25 Rovnice	- Rozumí pojmu rovnice, kořen rovnice - Umí ověřit, zda dané číslo je v daném oboru kořenem rovnice - Umí najít řešení lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - Umí správně postupovat při řešení rovnice s neznámou ve jmenovateli - Umí řešit soustavu dvou rovnic o dvou neznámých - metodou sčítací a dosazovací - Zná vztahy pro výpočet kořenů kvadratické rovnice a užívá je při jejím řešení	1) Rovnice s neznámou ve jmenovateli 2) Kvadratická rovnice 3) Slovní úlohy 4) Rovnice s více neznámými	OSV 1/3) OSV 5/3)
	6.25 Slovní úlohy	- Umí používat lineární rovnici při řešení slovních úloh	- Slovní úlohy o společné práci - Slovní úlohy o	

			směsích	
	6.26 Funkce	- Chápe definici funkce. - Rozumí pojmům definiční obor, obor hodnot funkce a umí je určit z grafu a z tabulky. - Pracuje s funkcí zadanou tabulkou, grafem, předpisem. - Umí načrtnout i sestrojit grafy daných funkcí. - Umí rozhodnout o definičním oboru a oboru hodnot.	- Funkce jako matematický pojem - Přímá úměrnost - Lineární funkce - Absolutní hodnota - Kvadratická funkce - Nepřímá úměrnost - Grafické řešení rovnic	
	6.27 Podobnost a funkce úhlu	- Pozná podobné útvary. -Aktivně ovládá věty o podobnosti o trojúhelnících. - Umí užít podobnosti trojúhelníků při dělení úsečky v daném poměru a na n shodných dílů.	- Podobnost útvarů - Podobné trojúhelníky - Užití podobnosti	
	6.28 Goniometrie	- Chápe definici funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens ostrého úhlu. - Umí určit hodnoty goniometrických funkcí k daným úhlům a naopak. - Zná základní vztahy mezi gon. funkcemi. - Umí využít gon. funkce při řešení pravoúhlého trojúhelníku.	- Sinus ostrého úhlu - Kosinus ostrého úhlu - Tangens a kotangens ostrého úhlu - Vztahy mezi funkcemi úhlu - Řešení úloh o trojúhelníku	
	6.29 Stereometrie	- Umí popsat a načrtnout jednotlivá tělesa. - Dokáže sestrojit síť jehlanu i jeho model. - Umí použít vzorec pro výpočet povrchu a objemu jehlanu i kužele při řešení úloh.	- Kruh, kružnice, válec - Kužel, jehlan, komolý kužel a jehlan, koule	

		- Při řešeních jednoduchých úloh užije k výpočtu i Pythagorovu větu. - Intuitivně chápe pojem koule a kulová plocha. - Umí použít vzorec pro výpočet povrchu a objemu koule při řešení úloh.		

C INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

CHARAKTERISTIKA OBLASTI

Vzdělávací oblast INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE žákům umožňuje dosáhnout základní úrovně počítačové gramotnosti - získat a rozvíjet základní dovednosti při práci s počítačem, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a své znalosti využívat v praktickém životě i pro dalším vzdělávání.

Zvládnutí výpočetní techniky umožňuje vstoupit do světa moderních informačních technologií, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje běžné způsoby výuky.

Vzdělávání v této oblast utváří a rozvíjí klíčové kompetence tím, že žáky vede k:

- využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací včetně jejich vzniku, přenosu, zpracování, vyhledávání a využití
- využívání kritického a logického myšlení
- porovnávání informací získaných z většího množství zdrojů
- zvýšení efektivity učení a lepší organizaci práce
- zaujetí odpovědného etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu
- k respektování autorských práv

Vzdělávací oblast je zastoupena předmětem INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.

Na Gymnáziu INTEGRA BRNO proběhl projekt ESF PŘÍRODA V OBRAZECH - propojení a implementace průřezových témat mediální a environmentální výchovy. Jeho prostřednictvím by si žáci měli zlepšit své kompetence v získávání a následné mediální prezentaci výstupů přírodovědných předmětů (a nejen jich).

7 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Studium informatiky a výpočetní techniky se na nižším gymnáziu ubírá cestou spíše uživatelskou. Žáci jsou seznámeni s počítačem jako prostředkem pro usnadnění rozsáhlých a opakujících se úkonů, komunikaci, vyhledávání a sběr informací a zobrazování multimediálního obsahu. Žáci se s pomocí počítačů učí především vytvářet nové dokumenty, což je v současné době rozmachu elektronického zpracování dat a informací nejvhodnější způsob prezentace získaných informací a dovedností.

Výuka od počátku nepočítá se znalostmi žáků a provází je od samotných počátků zacházení s počítači, nicméně relativně brzy se zaměřuje na samostatný tvůrčí projev, nejdříve na dokumenty v kancelářských aplikacích, které jsou dnes standardem pro komunikaci oficiální i soukromou, dále je kladen veliký důraz na tvorbu a design internetových stránek, kdy jsou žáci vedeni k objevu a zkoumání dnešního nejmocnějšího nástroje hromadné komunikace, internetu.

Celá výuka probíhá prakticky, každý žák má k dispozici svůj počítač a může tak znalosti, které získá z výkladu, okamžitě prakticky zkoušet, čímž si je ihned upevňuje. Žáci mají k dispozici i učební materiálny, které mohou využívat pro výuku i svou vlastní přípravu.

Předmět INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE je realizován: v primě, sekundě a tercii. Stanovená časová dotace odpovídá zvolenému cíli, kdy se žák nejdříve s počítačem seznamuje, objevuje jeho možnosti a zvyká si na způsob práce s ním a až poté se stává tím, který počítač ovládne a místo pouhého užívání programového vybavení začne tvořit vlastní projekty.

Předmět INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE prostupuje do všech oblastí základního vzdělávání, tento předmět má úzké propojení i s průřezovými tématy, především s OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVOU a MEDIÁLNÍ.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Ve výuce používáme takové výchovné a vzdělávací strategie, které pomáhají žákům rozvíjet klíčové kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ:

- žáci postupně využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- osvojují si pojmy, terminologii, výpočetní techniku a způsoby jejího užití k efektivnějšímu přístupu k informacím a zpracováním probíraného učiva
- učí se chápat nutnost používání předložených postupů
- ovládají propojení informací z virtuálního světa s reálnou situací
- analyzují informace z internetových zdrojů

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme diskuzi, vyhledávání informací v učebnicích a na internetu, výklad, matematické hry, zařazujeme samostatnou praktickou činnost.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žáci:

- vnímají problémové situace v souvislosti s IT
- při řešení aplikačních úloh uplatňují logické myšlení

- pracují kriticky s informacemi
- úlohy zpracovávají komplexně a v souvislostech

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme vyhledávání souvislostí v literatuře, samostatnou činnost, výklad, diskuzi a praktická cvičení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- žáky vedeme k výstižnému a souvislému vyjadřování
- podporujeme u žáků dovednost obhajovat svůj názor a schopnost argumentovat
- žák dokáže prezentovat výsledky své práce před spolužáky
- umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme výklad, brainstorming, diskuzi, vyhledávání informací na internetu.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- vytváříme podmínky pro vzájemnou spolupráci ve skupině
- žáky vedeme k dovednosti umět si požádat o pomoc i pomáhat druhým

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme diskuzi a výklad

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- žáci při práci dodržují nastavená pravidla, plní své povinnosti
- využívají bezpečně a účinně internetové zdroje
- chovají se šetrně k technickému i programovému vybavení PC

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
1	1	1	0

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
1	7.1 Historie počítačů	- Zná základní pojmy z výpočetní techniky - ví, kdy byl přibližně sestrojen první počítač - ovládá PC.	① První počítač ② hardware a software ③ ovládací prvky počítače ④ úvod do operačních systémů.	D – historie počítačů DT – hardware a software
	7.2 Práce na PC,	- Zná příslušné pojmy - umí organizovat data na disku	① Systém souborů ② soubory a složky ③ nastavení plochy	AJ – odborné pojmy z oblasti IT (browser, desktop, files, …)

	Internet	- umí nastavit plochu, spořič - chápe základní princip fungování Internetu - umí vyhledávat informace.	④ spořič obrazovky a pozadí ⑤ internetový prohlížeč IE ⑥ vyhledávání na internetu.	
	7.3 Windows	- Umí používat program průzkumník - dokáže základní operace s daty na discích.	① Průzkumník OS Windows ② organizace dat ③ schránka, klávesové zkratky (Ctrl+C, Ctrl+V,…)	
	7.4 Word 2010	- Umí vysvětlit, jaký je rozdíl mezi textem a dokumentem - zná základní typy dokumentů - umí pracovat s texty – úprava písma, barva písma, podtržení atd. - umí vytvořit základní matematické výrazy: symboly, znaky, zlomky - umí vytvořit tabulku a upravovat ji - umí používat znaky, stínování, barvy - umí formátovat texty - umí používat grafiku - zná základní typografické zásady při vytváření dokumentu.	① Prostředí textového editoru MS Word ② základní funkce Word ③ formátování textu ④ práce s dokumenty Word ⑤ matematické operace, symboly a znaky ⑥ vlastnosti písma ⑦ základní typografické zásady.	ČJ – základní typografická pravidla M – matematické operace
	7.5 Powerpoint 2010	- Rozlišuje typy prezentací - umí vytvářet snímkové prezentace - umí používat multimediální prvky - dokáže přednést svoji prezentaci.	① Základní typy prezentací ② snímkové prezentace ③ multimediální prvky v prezentaci ④ přednes prezentace	ČJ – přednes prezentace VV – tvorba prezentací DT – multimediální prvky

	7.6 Excel 2010	- Zná rozdíl mezi MS Word a MS Excel - umí zde sčítat čísla pomocí buňky - dokáže sestrojit graf.	① Princip tabulkového editoru ② formát buňky ③ matematické operace s buňkami ④ sestrojení grafu.	M – matematické operace, graf
2	7.7 Word 2010	- Zná základní pravidla pro úpravu textu - umí nastavit záhlaví a zápatí - umí vytvořit poznámkový aparát k textu - zná základní typografické zásady pro práci s obrázky - zná základní zásady sazby odborných publikací, časopisů a knih - umí vytvořit kompletní podklad pro tisk publikace o více stranách - chápe základní pravidla uvádění citací.	① Základní typografické zásady ② záhlaví a zápatí ③ poznámky pod čarou, odkazy ④ ilustrace a popisky ⑤ základní zásady sazby odborných publikací ⑥ citace, bibliografie	⑤ OSV3 ①③⑤⑥ MEV3 ČJ – typografické zásady, citace, bibliografie, projekt časopis VV - ilustrace
	7.8 Excel 2010	- Umí upravit tabulku dle grafického návrhu - dokáže naformátovat buňky - umí provádět s buňkami matematické operace - umí statisticky zpracovat dodaná data.	① Grafická úprava tabulky ② formátování buněk ③ základní statistické funkce ④ matematické funkce ⑤ grafické výstupy ⑥ statistická data. ⑦ Kontingenční tabulky	M – matematické funkce, statistická data
	7.9 Tabulkový procesor	- Chápe pojem databáze - umí navrhnout a vytvořit jednoduchou databázi a dále s ní pracovat.	① Úvod do problematiky databází ② jednoduchá databáze.	SP – databáze

	7.10 PowerPoint 2010	- Umí prezentovat výsledky projektu.	①PowerPointová prezentace závěrečného projektu	① OSV8 VV - Prezentace
3	7.11 Počítačová grafika	- Chápe základní pojmy počítačové grafiky - zná rozdíl mezi vektorovou a rastrovou grafikou - pozná, kdy který typ zvolit.	① Základní termíny počítačové grafiky ② rastrová grafika ③ vektorová grafika.	DT – pojmy z počítačové grafiky
	7.12 Zoner Callisto	- Chápe pojem procento, základ a procentovou část - umí určit tyto pojmy v základních úlohách.	① Pracovní plocha ② panel nástrojů aplikace Zoner Callisto ③ základní tvary ④ křivky ⑤ práce s textem ⑥ rastrové obrázky	③④⑤ OSV5 VV – malování a design na PC
	7.13 Internet „necenzurované médium“ Informace a legislativa	- Dokáže odhadnout věrohodnost prohlížených stránek - zná a přijme za své základní legislativní normy - Umí kriticky hodnotit nalezené informace - osvojí si základy etického přístupu k informacím.	① Internet jako necenzurovaný zdroj ② kritický přístup k obsahu internetu ③ základní legislativní normy ochrany osobních údajů.	① ② OSV1 ② OSV10 ③ VDO2 ② MEV1 ① MEV4
	7.14 HTML	- Umí vytvořit velmi jednoduchou www stránku - umí nastavit různé typy písma a vložit obrázek - umí vytvořit stránku s odkazy na jiné URL a hierarchickou strukturu vlastních www stránek.	① Úvod do jazyka ② základní struktura ③ formátování textu ④ vkládání obrázků ⑤ tabulky ⑥ odkazy ⑦ úrovně.	③④⑤⑥⑦ OSV5 ① MKV4
	7.15 CSS	- Žák porozumí užití kaskádových stylů a umí	① Úvod do CSS ② pochopení principu	① MKV4

		je vložit do HTML kódu stránky.	použití pozicování.	

D ČLOVĚK A SPOLEČNOST

CHARAKTERISTIKA OBLASTI

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST v základním vzdělávání umožňuje žákům získat znalosti a dovednosti, které jsou důležité pro jejich aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Žáci jsou seznamováni s historickými a sociálními aspekty života lidí s dopadem na rozmanitost, proměnlivost a vzájemné souvislosti. Na nižším stupni gymnázia je zastoupena předměty DĚJEPIS a VÝCHOVA K OBČANSTVÍ. Svým obsahem navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané na 1. stupni základní školy.

Do vzdělávací oblasti jsou zahrnuta i průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA a MEDIÁLNÍ VÝCHOVA, která jsou na nižším stupni realizována jako samostatné předměty.

DĚJEPIS a VÝCHOVA K OBČANSTVÍ seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Důraz je kladen na utváření pozitivních občanských postojů, je podporováno přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická společnost. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci a respektování lidských práv, výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí, stejně jako prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů.

Pro formování postojů je důležité aktivní využívání poznatků o společnosti a vzájemných vztazích. Žáci se ve výuce učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávání v oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Žáky vede k rozvíjení zájmu o současnost i minulost vlastního národa, k poznávání společenských jevů, dějů a změn, k vyhledávání jejich souvislostí. Důraz je kladen mimo jiné na pozitivní vytváření hodnotového systému, na rozlišování mýtů a skutečnosti, na utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí. Žáci jsou vedeni k úctě k vlastnímu národu, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i společenství.

Obsah vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST se promítá do jiných vzdělávacích oblastí i do celého života školy, má úzkou vazbu s předmětem ZEMĚPIS a se všemi průřezovými tématy, především s OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVOU, VÝCHOVOU DEMOKRATICKÉHO OBČANA, VÝCHOVOU K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH a s MULTIKULTURNÍ VÝCHOVOU.

Tematické okruhy uvedených průřezových témat se prolínají s obsahem předmětů DĚJEPIS A VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.

Na Gymnáziu INTEGRA BRNO proběhl projekt ESF PŘÍRODA V OBRAZECH - propojení a implementace průřezových témat mediální a environmentální výchovy. Jeho prostřednictvím by si žáci měli zlepšit své kompetence v získávání a následné mediální prezentaci výstupů přírodovědných předmětů (a nejen jich).

8 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vzdělávání v tomto oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že žáka vede k:

- orientaci ve společenských skutečnostech
- začleňování do sociálních struktur
- sebepoznání, pochopení a regulaci vlastního jednání
- pochopení jednání ostatních, k toleranci a vnímavosti
- postupnému aktivnímu zapojování do občanského života
- schopnosti prezentovat svůj názor či rozhodnutí kultivovanou formou, odůvodnit ho a obhájit
- odpovědnosti za plnění svých povinností, za své chování a jednání
- schopnosti nést důsledky svého chování a jednání

Vzdělávací obor Výchova k občanství je propojen s předměty ČESKÝ JAZYK, DĚJEPIS, VÝCHOVA KE ZDRAVÍ a VÝTVARNÁ VÝCHOVA. Ve výuce se výrazně projevují souvislosti s průřezovým tématem OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA a MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH, MEDIÁLNÍ VÝCHOVA a ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA.

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ je realizována ve všech ročnících nižšího stupně gymnázia. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE. Ve výuce předmětu Výchova k občanství jsou využívány příslušné výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují rozvíjet klíčové kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ:

- Žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení se je učí efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě
- Operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

- Problémové situace vyžadující řešení vedou k využívání kritického myšlení
- Žáci jsou vedeni k obhajování svých myšlenek a rozhodnutí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

- Podporujeme formulování a vyjadřování myšlenek a názorů žáků v logickém sledu
- Důraz klademe na výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování
- Žáky vedeme k porozumění různým typům textů a záznamů, o kterých dále přemýšlí a reaguje na ně
- Využíváme vhodných informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní komunikaci

- s okolním světem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

- Přispívání k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy je jednou z priorit kvalitních mezilidských vztahů
- Za podstatnou klademe schopnost oceňování zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek, čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
1	1	1	0

Roč.	**Téma**	**Výstupy - žák**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
1	8.1. Člověk v rytmu času	- vysvětlí pojem čas, umí ho stručně charakterizovat - vnímá rozdíly v různých typech kalendářů, ví, k čemu slouží - vyjmenuje podstatné rozdíly jednotlivých ročních období - ví, kdy a proč nastává rovnodennost, slunovrat, přestupný rok - umí vyhledat a vysvětlit známé pranostiky - vnímá Vánoce i Velikonoce jako čas pohody - uvědomuje si základní významné dny a svátky - využije lidových tradic, názvy měsíců i pranostik pro přípravu referátů	- kalendář – co to je, kde se vzal, rozdíly v jednotlivých typech (druzích) kalendářů - roční období, slunovrat, rovnodennost, přestupný rok (kdy a proč) - biorytmus - původ v názvu měsíců, dnů v týdnu - pranostiky - vánoční období, velikonoční čas - významné dny a státní svátky -tradice a lidové zvyky (vesnice, město)	Z – kalendáře, slunovrat, rovnodennost
	8.2. Škola a	- má základní přehled o systému českého	① srovnání školy v minulosti a nyní	⑧ OSV1 ③ OSV2

	já	školství - ví, proč je pro nás důležitá škola a vzdělávání - je veden k hrdosti ke škole, kde sám studuje - umí srovnat školu minulosti a současnosti - vnímá rozdíly v možnostech - vzdělávání jedince - umí využívat výhody svého učebního stylu - ví, podle čeho se škola řídí (legislativa)	② povinná školní docházka, trivium ③ INTEGRA – škola, kde studuji ④ typy škol, vzdělávací proces ⑤ škola u nás a v zahraničí ⑥ školská legislativa (stručně) ⑦ školní pravidla a jejich dodržování ⑧ techniky efektivního učení	⑧ OSV4 ⑧ OSV5 ⑦ OSV8 ⑦ OSV9 ③ VDO1
	8.3. Denní režim, životní styl	- respektuje nastavená pravidla života ve škole, snaží se je dodržovat - učí se organizovat čas ve škole i ve svém volnu - chápe důležitost aktivního i pasivního odpočinku - přemýšlí nad zdravým životním stylem	① rozvrh hodin, domácí příprava, volný čas, aktivní i pasivní odpočinek ② umění se učit, techniky učení ③ rozvíjení poznávacích procesů ④ rozdíl mezi „musím“ a „chci“	①④ OSV2 ①③④ OSV3 ① OSV4 ④ OSV11
	8.4. Rodina, rodinný život	- ví, co je rodina, jakou plní funkci - chápe svá práva a povinnosti i práva a povinnosti jednotlivých členů - je schopen sestavit stručný rodokmen (lidé v rodině a jejich povolání) - porozumí vztahům mezi rodinnými členy - seznámí se s termíny	① co je to rodina, její funkce ② jednotliví členové, jejich role ③ moje práva a povinnosti ④ rodokmen (genealogie), příbuzenské vztahy, soužití mezi generacemi ⑤ manželství, partnerský život, dítě v rodině, střídavá péče, náhradní rodinná péče (DD, adopce, pěstounství)	③⑦ OSV2 ①④⑤⑥ OSV6 ①②⑤⑦ OSV7 ⑦ OSV8 ②⑤⑦ OSV9 ⑦ OSV10 ③ OSV11 ⑥ EV4

		„rodinné násilí, týrané dítě“ - učí se vnímat pozitivní hodnocení i kritiku ze strany rodičů, učí se na ni reagovat - zná ustálené zvyky vlastní rodiny - má představu, jak by měla vypadat spokojená rodina, jaké si stanoví a hlídá zásady	⑥ rodinné násilí, týrané dítě, vlčí dítě ⑦ chvála a kritika ze strany rodičů, ustálené zvyky ve vaší rodině, sourozenecké vztahy, zásady pro spokojený život v rodině ⑧ ekonomické činnosti rodiny	
	8.5. Domov	- porozumí, co pro nás může znamenat domov (i jeho ztráta) - vyjmenuje, čím může ostatní potěšit, čím zklamat - rozumí pojmu „citové pouto k domovu“	① hodnoty tvořící domov ② osobní vnímání domova ③ osobní přínos ostatním členům rodiny ④ domov je tam, kde … ⑤ lidé bez domova ⑥ domovské právo ⑦ životní prostředí, jeho kvalita	②③④ OSV3 ③ OSV7 ①③ OSV11
	8.6. Obec, region, moje město	- seznámí se s historií i současností regionu, kde žije, studuje - porozumí základním pojmům vztahujícím se k fungování obce /městské části/města - pracuje s regionálním tiskem - vysvětlí znak obce/městské části - orientuje se v pojmech souvisejícich s řízením státu	- Líšeň – historie a současnost - představitelé obce – MČ – starosta, zastupitelstvo - regionální tisk, místní folklór, významná místa, památky, rodáci, kronika obce, region, v němž bydlíš, znak městské části - historické památky Prahy, důležité úřady a instituce sídlící v našem hlavním městě - státní správa, samospráva, katastrální úřad -řízení státu (legislativa, exekutiva, jurisdikce)	

	8.7. Naše vlast	- má povědomí o základních milnících české historie, ví, s kým naše republika sousedí - seznámí se s některými krajovými zvyklostmi a tradicemi - je veden k hrdosti k vlasti i k mateřskému jazyku - váží si krásy, přírody, dbá o čisté životní prostředí - vyjmenuje naše slavné předky, vnímá zástupce z oblasti umění - pozná a umí charakterizovat naše státní symboly - učí se porozumět kulturním odlišnostem národnostních menšin	① krátce z historie, naši sousedé ② krajové zvyklosti ③ národní hrdost, mateřský jazyk ④ krása, přírodní bohatství, umění ⑤ státní symboly ⑥ národnostní menšiny žijící v ČR	⑥③ OSV11 ①③⑤⑥ VDO2 ① VMEGS2 ⑥ MKV1 ④⑥ MKV2 ⑥ MKV3 ④ EV4 D – krátce z historie Č – mateřský jazyk
2	8.8. Občanství, národnost	- žák zná podmínky získání občanství ČR, práva a povinnosti občana státu - žák umí definovat národ a znaky, které ho spojují - žák jmenuje některé národnostní menšiny, zná něco z historie těchto menšin - žák je veden k životu v multikulturní společnosti	① občan, občanství, národ, národnost, národnostní minority ② povinnost občana při obraně státu	① OSV6 ①② VDO2 ① MKV1 ① MKV2 ① MKV3
	8.9. Svět kolem nás	- žák se dokáže orientovat v zemích sousedících s ČR, povypráví o nich - žák zná význam EU, hlavní pilíře EU a	① naši sousedé ve střední Evropě ② EU, spolupráce mezi evropskými zeměmi ③ kolektivní obrana	①② VMEGS1 ①②③ VMEGS2 ①② VMEGS3

		jmenuje některé členské země EU	v rámci Evropy	Z - Evropa
	8.10. Přírodní a kulturní bohatství ČR	- žák se seznámí s nejdůležitějšími díly českého kulturního a historického bohatství (hudba, literatura, sport, film, věda, malířství, sochařství, divadlo…) - žák se orientuje v historických stavebních slozích a zná některé stavby na našem území - žák zná některá chráněná území - žák chápe důležitost ochrany přírody - žák dokáže jmenovat některé organizace zabývající se ochranou přírody a kulturního dědictví - žák je veden k pocitu hrdosti a k pocitu odpovědnosti za české kulturní a historické bohatství	① kulturní a historické bohatství ② historické stavební slohy ③ přírodní bohatství ČR	① OSV5 ③ EV1 ③ EV3 ③ EV4 VV, D – historické stavební slohy
	8.11. Majetek v našem životě	- žák si uvědomí rozdíl mezi duchovními a věcnými hodnotami - žák se pokusí sestavit svůj nynější žebříček hodnot a odhadnout, jak se bude s věkem měnit - žák chápe rozdíl mezi ziskem a mzdou, zná další způsoby legálního nabytí peněz a majetku a jednotlivé funkce peněz - žák dokáže vysvětlit	① duchovní a věcné hodnoty ② řebříček hodnot a jeho proměny ③ druhy majetku, formy vlastnictví ④ peníze a jejich funkce ⑤ mzda, zisk, dědictví…a další legální způsoby nabytí peněz ⑥ základní zásady racionálního hospodaření v každodenním životě	②⑥ OSV3 ②⑤ OSV9 ⑥ OSV10 ①② OSV11

		základní zásady racionálního hospodaření v běžném životě		
	8.12. Řízení společnosti	- žák umí definovat stát a zná jeho funkce - žák umí definovat pojem demokracie, zná její praktické příklady - žák je schopen popsat průběh parlamentních voleb u nás	① stát – jeho funkce a formy ② demokracie a cesta k ní ③ volby, volební právo	② VDO2 ①② VDO3 ②③VDO4
	8.13. Lidská práva, sociální smír a solidarita	- žák rámcově zná svoje práva a povinnosti - žák rámcově zná práva a povinnosti ostatních lidí - žák chápe pojem osobní svoboda - žák se orientuje v Listině základních práv a svobod, ve všeobecné deklaraci lidských práv, v chartě dětských práv - žák se připravuje na život v multikulturní společnosti - žák je veden k vzájemné pomoci a solidaritě	① práva a povinnosti, osobní svoboda ② lidská práva v dokumentech ③ předsudky a stereotypy týkající se národnosti, náboženství atd., boj proti xenofobii ④ sociální smír solidarita	③④ OSV6 ①③④ OSV7 ③ OSV8 ①②③④ OSV11 ②③ VDO2 ③ MKV1 ③ MKV2 ③ MKV3 ② MKV5 ③ MEV2 ③ MEV4
	8.14. Dámy a pánové, život začíná	- žák si osvojí základní pravidla společenského chování v teorii i praxi a používá je při jednání s ostatními	① základy společenského chování v teorii i praxi	① OSV3 ① OSV8 ① MKV2
3	8.15. Právo jako minimum morálky	- seznámí se, umí definovat a porozumí pojmu „právní vztah“ - vnímá způsobilost k právům a povinnostem, vnímá způsobilost k právním úkonům	① právo jako minimum morálky ② pravidla, kterými se řídíme v běžném životě ③ vytvoření a pochopení rozdílu mezi správným a	② OSV7 ② OSV9 ②⑤ OSV10 ①②③④⑤ OSV11 ②⑤ MKV2

		- uvědomí si důležitost znalostí svých práv a povinností, učí se podle toho jednat - upevní si znalost pojmů „morálka“ a „právo“	nesprávným, mezi musím a chci ④ fungování etických norem ⑤ korupční jednání	
	8.16. Systém práva	- přemýšlí nad konkrétními právními vztahy - procvičuje a posiluje schopnost dodržování stanovených zásad pro daný předmět i běžné denní situace - pochopí, že „neznalost zákona neomlouvá“ - charakterizuje osoby právnické a fyzické	① pojem „právní vztah“, účastníci právních vztahů ② způsobilost k právním úkonům ③ právo soukromé a veřejné ④ základní informace o právu občanském, rodinném, pracovním, autorském, živnostenském a finančním ⑤ policie, soud, státní zastupitelství ⑥ soustava soudů a jejich činnost	① OSV3
	8.17. Ústava ČR	- seznámí se s Ústavou ČR, umí v ní vyhledávat informace - uvědomí si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu českého právního řádu důležitého pro řízení společnosti a život občanů	① demokratická společnost a základní znaky demokracie	① VDO2 ① VDO3 ① VDO4
	8.18. Základní práva a svobody	- připomene si obsah „Listiny základních práv a svobod“ - upevní si znalosti o základních lidských právech a povinnostech, ví, kde jsou lidská práva zakotvena	① Listina základních práv a svobod ② práva politická, práva národnostních a etnických menšin ③ práva hospodářská, sociální a kulturní ④ trestní odpovědnost	①④ OSV11 ② MKV3

		- zamyslí se nad významem odpovědnosti - učí se prosazovat svá práva a respektovat práva druhých	(mladistvých)	
	8.19. Státní občanství	- vnímá státní občanství jako právní vztah občana k danému státu - umí vysvětlit důvody spojené s českým státním občanstvím - chápe a charakterizuje podmínky spojené se státním občanstvím	① občan jako příslušník státu ② výhody spojené s českým státním občanstvím ③ slib pro získání českého státního občanství	①②③ VDO2 ①②③ VDO3 ①②③ VDO4
	8.20. Základy občanského práva	- - je informován o základech občanského práva a občanském zákoníku - chápe podstatu občanskoprávní smlouvy - je informován o činnosti katastrálního úřadu - rozumí pojmu písemná smlouva a vlastnické právo - chápe, co znamená reklamní strategie - chápe pojištění jako právní vztah, rozumí nastaveným podmínkám ze strany pojišťoven - umí definovat, co jsou sociální jistoty - zjistí informace o výši životního minima, podmínky pro vyplácení nemocenských dávek a	- majetek a vlastnictví - pojištění - peněžitý důchod - zdravotní, starobní, invalidní, vdovský, vdovecký, sirotčí - sociální podpora, charitativní činnost - zákonný a nezákonný zdroj obživy	

		podporu ošetřování člena rodiny - porovná sociální dávky vzájemně mezi sebou - charakterizuje organizace provádějící charitativní činnost - vnímá rozdíly mezi zákonným a nezákonným zdrojem obživy		
	8.21. Základy rodinného práva	- seznámí se s vybranými kapitolami rodinného práva potřebnými pro běžný život - porozumí pojmům – partnerství, manželství, rodičovství - uvědomuje si, která kritéria jsou důležitá při volbě životního partnera - získá základní poznatky v oblasti náhradní rodinné péče a o organizaci FOD - chápe důležitost kvalitních rodinných vztahů, svá práva a povinnosti v rodině - získá postoj ke zneužívání a týrání dětí	① partnerství, manželství, rodičovství ② práva dítěte ③ výběr životního partnera ④ výchova k rodičovství	①②③④ OSV7
	8.22. Multikulturalita	- rozumí pojmu národnostní menšiny, je seznámen s historií, tradicemi a zvyky - vnímá a orientuje se v pojmech emigrace, exil, azyl, repatriace - uvědomuje si neslučitelnost rasové,	① některé národnostní menšiny -historie, tradice, zvyky ② rasová, náboženská či jiná sociokulturní tolerance ③ azyl ④ život menšin v ČR	①② OSV6 ① OSV7 ② OSV8 ②⑥ OSV11 ⑤③ VDO2 ① VMEGS1 ①②④⑥ MKV1

		náboženské či jiné sociokulturní tolerance s principy života v demokratické společnosti - učí se komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin - - získá základní poznatky o životu menšin v ČR, o možnosti získání českého státního občanství - - je informován o Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin	⑤ získávání českého státního občanství ⑥ Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin	② MKV2 ①②④ MKV3 ①②④ MKV4 ② ③MKV5
	8.23. Globalizace, globální problémy lidstva	- porozumí pojmu globalizace, pohovoří o jejích kladech a záporech - chápe závažnost globálních problémů lidstva, diskutuje o nich a hledá způsoby, jak se on sám může podílet na jejich řešení	① globalizace ② globální problémy lidstva	①② OSV6 ①② VMEGS1 ①② MKV1 ①② MKV2 ①② MKV3 ①② MKV4
	8.24. Životní názor, životní perspektivy	- přemýšlí a diskutuje o vlastních životních plánech - přemýšlí a diskutuje o tom, čemu v životě říci ne (zneužívání návykových látek, vandalismus, šikana…) - chápe rozdílné životní názory - uvědomuje si nebezpečí fanatismu	① životní názor ② životní perspektivy	①② OSV2 ①② OSV3 ①② OSV4 ①② OSV8 ①② OSV10 ①② OSV11 ①② MKV5

9 DĚJEPIS

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Za pomoci moderních vzdělávacích metod se na Gymnáziu INTEGRA BRNO v dějepisu i v rámci mezipředmětových vztahů snažíme v širokých souvislostech rozvíjet a konkretizovat obecná témata, jako jsou:

- problematika menšin (Židé a Romové) v průběhu dějin a zejména za holocaustu
- problematika sjednocování Evropy – evropská idea, dějiny Evropské unie
- moravské zemské dějiny (projekt ESF Učíme o Moravě)
- dějiny jižní Moravy (regionální dějiny)
- městské a místní dějiny (Brno, Líšeň)
- ekonomické dějiny
- podrobné dějiny XX. století

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Z metod a forem výuky využíváme následující:

- diskuze
- frontální výuka
- skupinová práce
- samostatná práce
- práce s textem
- filmové dokumenty
- práce s interaktivní tabulí
- multimediální prezentace
- práce s internetem
- exkurze

- samostudium
- projekty
- projektová výuka

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Vzdělávání v dějepisu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastní země i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře a odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase, hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku; vede k utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost; vede k rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti. Vzdělávání v dějepisu vede k vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty historiografického charakteru; vede k rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních; vede k úctě k občanům vlastního státu i jiných států či k jiným etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství; vede k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti; vede k utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí. Vede k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti; vede k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci; vede k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

Žák bude směřován také k osvojování si klíčových kompetencí (kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální, občanská, pracovní). Vzdělávání povede žáka k:

- správnému vyhledávání a třídění informací
- pochopení vývoje společnosti jako proměny v důsledku hospodářských, sociálních a kulturních podnětů
- pochopení přínosu jednotlivých civilizací dnešnímu světu
- smyslu pro tradice a kulturní dědictví; k pozitivnímu vztahu k uměleckým dílům
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému
- k plnění školních povinností a k odpovědnosti za výsledky své práce, rozpoznání příčin svého úspěchu či neúspěchu
- aktivní práci ve skupině, stejně tak i k práci samostatné
- dodržování dohodnutých pravidel

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
2	2	2	2

Ročník	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
1.	**9.1** **Člověk v dějinách**	- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	① význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách (dějepis versus dějiny); historické prameny (archeologie, archivy) ② historický čas a prostor (jednotlivé epochy dějin) ③ práce s učebnicí dějepisu	- ①③ OSV1, ①③ OSV3 - ① VMEGS1, ① VMEGS2, ① VMEGS3 Z – práce s mapou ČJ – práce s textem, kritické myšlení
	9.2 **Počátky lidské společnosti**	- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkářství a	① člověk a lidská společnost v pravěku (první lidé, doba kamenná, počátky zemědělství, první kovy, archeologické kultury na Moravě doby bronzové a	- ① VMEGS1, ① VMEGS2, ① VMEGS3 - B, Z, F – vznik Země a života, geologická období

		zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území - podrobněji pozná dějiny pravěku na (jižní) Moravě a v Brně (Líšni), navštíví pavilon Anthropos	železné, Keltové) ② PROJEKT „MORAVSKÝ PRAVĚK“	- CH – kovy
	9.3 **Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury**	- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - prakticky propojí	① nejstarší staroorientální civilizace a jejich kulturní odkaz (Egypt, Mezopotámie, Fénicie, Kanáan a starý Izrael, Indie, Čína, asijští nomádi) ② antické Řecko a Řím (přehled toho nejvýznamnějšího s antických kulturních a politických dějin) ③ střední Evropa a její styky s antickým Středomořím (jantarová stezka, Římané na Moravě) ④ PROJEKT „ANTIKA“	- ④ OSV5 - ② VDO4 - ②③ VMEGS1, ②③VMEGS2, ②③ VMEGS3 Z – přírodní podmínky VkO – demokracie VV – antika ČJ – báje a pověsti

		poznatky z dějepisu s výtvarnou či divadelní aktivitou vztahující se k antice		
2.	**9.4** **Křesťanství a středověká Evropa**	- Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku středověkých států - Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj raně středověkého českého státu (českého a moravského knížectví, později Českého království a Moravského markrabství) a postavení těchto raně středověkých státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	① nový etnický obraz Evropy (od antiky ke středověku, vliv křesťanství, raně středověké politické útvary; periodizace středověku) ② utváření středověkých států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj (raný, vrcholný a pozdní středověk; byzantská a svatá říše římská) ③ islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) ④ Velká Morava (Mojmírovci), raně a vrcholně středověký český stát (Přemyslovci, Lucemburkové), jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě (se zaměřením na vývoj Moravského knížectví a markrabství po dobu husitskou) ⑤ křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy ⑥ struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev	- ①②③VMEGS 1, ①②③VMEGS 2, ①②③VMEGS 3 - ① MKV3 VV – románský a gotický sloh

		- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury (např. na Moravě) - seznámí se s památkami doby velkomoravské, navštíví Mikulčice či Staré Město u Uherského Hradiště	⑦ kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost (moravské památky) ⑧ PROJEKT „VELKÁ MORAVA“	
2./3. ***(mezníkem mezi ročníky je polovina 17. století – konec třicetileté války a začátek barokního absolutismu; barokní umění)***	**9.5** **Objevy a dobývání. Počátky nové doby**	- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český (a moravský) politický a kulturní život - popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českých zemí v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a	① renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou (se zaměřením na situaci v Moravském markrabství ve srovnání s Českým královstvím) ② zámořské objevy a počátky dobývání světa ③ český stát a velmoci v 15. – 18. století (se zaměřením na habsburskou monarchii a specifika vývoje v Moravském markrabství, např. dobývání Brna za třicetileté války) ④ barokní kultura a osvícenství (se zaměřením na moravské památky, osobnost J. A. Komenského a osvícence spjaté s Moravou)	- ① VMEGS1, ① VMEGS2, ① VMEGS3 VV, HV – renesanční a barokní umění Z, AJ – „objevení Ameriky“ VkO – parlamentarismus ČJ – Komenský

		posoudí její důsledky - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek - fakultativně navštíví stálou expozici MZM na Špilberku		
3.	**9.6 Modernizace společnosti**	- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s	① Velká francouzská revoluce a napoleonské období (Napoleon a Morava), jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA ② industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka ③ národní hnutí velkých a malých národů; vznik a utváření novodobého českého národa (porovnání situace 19. století v Čechách a na Moravě, významné osobnosti – germánští a židovští Moravané) ④ revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních	- ①③ VMEGS1, ①③ VMEGS2, ①③ VMEGS3 AJ – vznik USA NJ – vznik Německa VkO – politické proudy, konstituce, politické strany, občanská práva VV, HV – umění 19. století Z – kolonie

		národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - aktivně se účastní projektu „Moravští buditelé“ (návštěva Památníku písemnictví na Moravě, Rajhrad)	problémů (mj. rok 1848 ve Vídni, Praze a Brně) ⑤ politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, ⑥ politické strany, občanská práva (mj. české a německé strany na Moravě) ⑦ kulturní rozrůzněnost doby (umělci a památky na Moravě) ⑧ konflikty mezi velmocemi, kolonialismus ⑨ PROJEKT „MORAVŠTÍ BUDITELÉ“	
3./4. ***(mezníkem je rok 1918 – vznik ČSR a mírová konference v Paříži)***	**9.7** **Moderní doba**	- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických	① první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky ② nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-	- OSV6, OSV7, OSV11 - ①②④ VMEGS1, ①②④ VMEGS2, ①②④ VMEGS3

		systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - *navštíví bývalý koncentrační tábor (Osvětim / Terezín / Hodonín u Kunštátu)*	politický vývoj, sociální a národnostní problémy („ne-zánik“ Moravského markrabství, postavení Moravské země v Československu) ③ mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět ④ druhá světová válka, holocaust (Židé, Romové); situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války (zamyšlení nad kolektivní vinou ve vztahu k německy hovořícímu obyvatelstvu našich zemí) ⑤ PROJEKT „HOLOCAUST“	- ④⑤ MKV2
4.	**9.8** **Rozdělený a integrující se svět**	- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické	① politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření ② vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)	- ③⑤ VDO2, ③⑤ VDO3, ③⑤ VDO4 - ①③⑤ VMEGS1, ①③⑤ VMEGS2, ①③⑤ VMEGS3 - ⑤ MKV1, ⑤ MKV2, ⑤

		hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	③ vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky (zrušení Země moravskoslezské a postavení Moravy v České republice; my a Evropská unie) ④ rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět ⑤ problémy současnosti ⑥ věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	MKV4, ⑤ MKV5 - ⑤ EV3, ⑤ EV4 - ⑥ MEV5 Z – kolonie IVT – věda a technika

E ČLOVĚK A PŘÍRODA

CHARAKTERISTIKA OBLASTI

- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem
- dává jim tak základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií
- pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě
- nabízí příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- umožňuje pochopit důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA jsou na nižším stupni Gymnázia INTEGRA BRNO zahrnuty předměty FYZIKA, CHEMIE, BIOLOGIE A ZEMĚPIS.

Při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti - pozorování, experimentovaní a měření, vytváření si a ověřování hypotézy, analyzování výsledků a vyvozování závěrů. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Učí se vnímat složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činností na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Předměty využívají 22 hodin přidělené dotace, výuka je doplněna 4 hodinami z disponibilní části.

Vzdělávací obsah uvedených předmětů kooperuje se vzdělávacími oblastmi ČLOVĚK A SPOLEČNOST, MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE, ČLOVĚK A ZDRAVÍ a ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.

Ve výuce se promítají tematické okruhy průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVY, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY, VÝCHOVY K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH, ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY a MEDIÁLNÍ VÝCHOVY.

Na gymnáziu INTEGRA proběhl projekt ESF PŘÍRODA V OBRAZECH - propojení a implementace průřezových témat mediální a environmentální výchovy. Jeho prostřednictvím by si žáci měli zlepšit své kompetence v získávání a následné mediální prezentaci výstupů přírodovědných předmětů (a nejen jich).

10 ZEMĚPIS

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

ZEMĚPIS je z hlediska předmětu studia a používaných postupů na pomezí mezi přírodovědnými, humanitními a technickými předměty. V RVP je zařazen do oblasti Člověk a příroda, přesto se snaží využívat z každého z těchto tří zdrojů to vhodné informace a použít je pro vlastní aplikace i zpětně pro účely toho kterého zdrojového vědního okruhu.

Z hlediska obsahového je zeměpisné učivo rozvrhnuto tak, že v prvním ročníku se žáci seznámí se základy fyzické a socioekonomické geografie, aby tyto obecné poznatky následně ve druhém a třetím ročníku aplikovali do poznávání regionů světa a ČR. Ve čtvrtém ročníku pak jsou akcentována aktuální témata geografie, současného světa a životního prostředí.

Do učiva zeměpisu (kap. 10.3) je ze vzdělávacího oboru přírodopis (biologie), vzhledem k příbuznosti obou oborů, vloženo téma a výstupy „Neživá příroda“.

Zeměpis v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s dějepisem, základy společenských věd, biologií, chemií, fyzikou a matematikou, okrajově s výtvarnou výchovou. V zeměpise se setkáváme s průřezovými tématy Environmentální výchova (v kapitolách o fyzickogeografických složkách krajiny, vztahu člověk-příroda, životní prostředí), Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech (regiony Evropy a světa), multikulturní výchovou (regiony Evropy, světa a ČR) výchovou demokratického občana (socioekonomická sféra), osobnostní a sociální výchova (Terénní geografická výuka, praxe a aplikace,

Společenské a hospodářské prostředí, regiony světa), spíše okrajově je zastoupena výchova demokratického občana (Společenské a hospodářské prostředí, regiony světa, Evropy a ČR). Implementaci environmentální a mediální výchovy v zeměpise podpořil i projekt Příroda v Obrazech, který na škole probíhal v letech 2009 – 2012.

Žák je v rámci předmětu veden k tomu, aby

- rozuměl tomu, že k pochopení fungování geografických jevů je třeba dostatečné množství znalostí
- využíval geografických vyjadřovacích prostředků - map, mapových náčrtů, globů, fotografií atp.
- orientoval se v množství informací současného světa a kriticky informace zpracovával,
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice,
- chápal historické, politické i geografické podmínky pro život v různých lokalitách.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Ve výuce používáme takové výchovné a vzdělávací strategie, které pomáhají žákům rozvíjet klíčové kompetence. Učitel vede žáky především

- k používání vhodné literatury (atlasů a map) a internetu (kompetence k učení)
- aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní)
- k tomu, aby zvládli terénní výuku, jejíž náplní jsou základní geografické činnosti v terénu (topografie, upevňování teoretických znalostí)
- kompetence k řešení problémů, kompetence občanské)
- k pochopení mezipředmětových vztahů a vazeb mezi příčinami a důsledky lidských činností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské)

K těmto cílům využívá tyto metody:

- výklad
- frontální výuka
- partnerská a skupinová práce
- vyhledávání informací - práce s textem
- pozorování
- demonstrování
- metody vedoucí k objevům, řešením a závěrům
- využívání zkušeností
- správný způsob pro užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení (práce v laboratoři)
- dialog, diskuze

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
2	2	1	1

Roč.	Téma	Výstupy	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Průběžně	10.1. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	• samostatně pracuje s mapou • dokáže naplánovat trasu a najít dle souřadnic určené místo • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Mapy a práce s nimi ① základy orientace na mapě a v terénu ②jednoduché náčrtky krajiny ③hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ochrana člověka při ohrožení zdraví a života ④živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	③OSV 1 ①③OSV 3 ③④OSV 9
1	10.2 Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	• chápe glóbus jako zmenšený a zjednodušený model Země, mapu jako rovinný zmenšený obraz Země • rozumí poledníkům a rovnoběžkám, dokáže určit zeměpisné souřadnice místa • umí určovat světový čas, chápe datovou mez • zná postup tvorby mapy, vytváří vlastní mentální mapy • používá s porozuměním	①Úvod do geografie ②Země jako planeta a její zobrazení ③Glóbus, Poledníky, Rovnoběžky Zeměpisná poloha, GPS ④Časová pásma ⑤Kartografie • rozdělení map, měřítka • dějiny kartografie, staré mapy ⑥tvorba map, GISy, tvorba vlastní mapy	① OSV 1 ⑤ VMEGS 2 M – měřítka map VV – tvorba vlastní mapy D – historie kartografie, poznávání Země, renesance

		základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost • rozeznává hranice mezi prostorovými složkami v krajině. • má pojem o historii geografie		
	10.3 Přírodní obraz Země	• zhodnotí postavení a vlastnosti Země ve vesmíru a srovná s ostatními tělesy sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů. • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní	Země jako vesmírné těleso ①Tvar a pohyby Země ②Krajinná sféra ③Fyzickogeografická sféra a její složky ④Tvary zemského povrchu – vznik a stavba Země • nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie • vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik	③⑤⑥⑦⑧EV 1 ③⑤⑥⑦⑧EV 2 F – vesmír, tvar a pohyby Země, teplota, tlak, skupenství vody B – rostlinstvo a živočišstvo, půdní procesy CH – chemické složení vzduchu, vlastnosti vody a vzduchu a půdy (pH)

		sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí • geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty ⑤Podnebí, podnebné pásy • podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi ⑥Vodstvo na Zemi ⑦Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace ⑧vegetace, přírodní	

		• porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	oblasti (biomy)	
	10.4 Společenské a hospodářské prostředí	• posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů • zhodnotí na příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla • pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství • lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách	①Obyvatelstvo (charakteristiky, struktura, prostorové aspekty, mechanický a přirozený pohyb obyvatelstva) ②Sídla (typy, funkce) ③Kulturní oblasti, světové civilizace ④Hospodářství (sektory ekonomiky, základní charakteristiky jednotlivých odvětví) ⑤Prostorové aspekty hospodářství ⑥Politická mapa světa, krizové oblasti světa ⑦Ekonomické a politické integrace	① OSV 6 ①OSV 7 ⑥VDO2 ⑥VDO3 ⑥VDO4 ⑥⑦VMEGS 3 ⑥MKV 2 ⑥MKV 3 ⑥⑦MKV 4 ②EV 1 ②⑦EV 3 ZSV – struktura obyvatelstva, náboženství, civilizace, kultura, krizové oblasti světa, ekonomické a politické integrace M – výpočty procent, statistika D – neolitická, průmyslová a

		jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		demografická revoluce
2.	10.5 Regiony světa	• rozlišuje zásadní přírodní a společenské kritéria pro vymezení, regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, srovná jejich postavení, jádra a periferní zóny • porovnává hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů a vybraných států • charakterizuje změny ve vybraných regionech světa, jejich příčiny • posoudí rozložení, strukturu, růst, pohyby světové populace • zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla	Světadíly a charakteristika jejich přírodních, společenských a hospodářských poměrů ①Makroregiony (vymezení, charakteristika) ②Jádrové a periferní oblasti ③Podrobná charakteristika a porovnání makroregionů světa ④Obyvatelstvo (charakteristiky, struktura, prostorové aspekty, pohyby obyvatelstva) ⑤Sídla (typy, funkce) ⑥Kulturní oblasti regionů ⑦Hospodářství (sektory ekonomiky, základní charakteristiky jednotlivých odvětví) ⑧Prostorové aspekty	④OSV 6 ④OSV 7 ⑨VDO2 ④⑨VMEGS 1 ④⑥MKV 2 ④⑥MKV 3 ④⑥MKV 4 ZSV – charakteristiky obyvatelstva a kultury, politická situace, ekonomické a politické integrace D – objevné plavby, kolonizace, dekolonizace

		• zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství v regionu • lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje v regionu • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit v regionu • charakterizuje zájmové integrace států světa • lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v regionech	hospodářství ⑨Politická mapa regionu ⑩Ekonomické a politické integrace • Afrika • Asie • Severní a Jižní Amerika • Austrálie a Oceánie • Oceány	
3.	10.6 Regiony Evropy	• rozlišuje zásadní přírodní a společenské kritéria pro vymezení Evropy • lokalizuje Evropu na mapách, srovná její postavení ve svět, jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých regionů a vybraných (modelových) států	Světadíly a charakteristika jejich přírodních, společenských a hospodářských poměrů ①Makroregiony (vymezení, charakteristika) ②Jádrové a periferní oblasti ③Podrobná charakteristika a porovnání makroregionů ④Obyvatelstvo (charakteristiky, struktura, prostorové aspekty, pohyby	④OSV 6 ④OSV 7 ⑨VDO2 ④⑨VMEGS 1 ①②③VMEGS 2 ⑩VMEGS 3 ④MKV 1 ④MKV 2 ④MKV 3 ZSV – charakteristiky obyvatelstva a

		• charakterizuje změny ve vybraných regionech, jejich příčiny • posoudí rozložení, strukturu, růst, pohyby evropské populace • zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla • zhodnotí strukturu, složky a funkce hospodářství v Evropě • lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje v regionu • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit v regionu • charakterizuje zájmové integrace států světa – zná historii a funkce EU • lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	obyvatelstva) ⑤Sídla (typy, funkce) ⑥Kulturní oblasti regionů ⑦Hospodářství (sektory ekonomiky, základní charakteristiky jednotlivých odvětví) ⑧Prostorové aspekty hospodářství ⑨Politická mapa regionu ⑩Ekonomické a politické integrace • Evropa • EU	kultury, politická situace, ekonomické a politické integrace D – historie EU
	10.7 Česká republika	• hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní	①Poloha ČR ②Postavení ČR ve světě ③Přírodní poměry ČR	④OSV 6 ④OSV 7

		zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu. • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států • vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště a školy • hodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	④Obyvatelstvo ČR ⑤Přírodní zdroje a hospodářství ČR ⑥Doprava ⑦Kraje ČR ⑧Jihomoravský kraj ⑨Brno a jeho okolí, Nejbližší okolí školy	④VDO2 ②VMEGS 1 ②③VMEGS 2 ②VMEGS 3 ④MKV 1 ④MKV 2 ④MKV 3 ③EV 3 ZSV – charakteristiky obyvatelstva a kultury, politická situace, ekonomické a politické integrace, místní region D – hlavní etapy a osobnosti historie státu (prezidenti) i regionu
4.	10.8 Současný svět	• chápe změny, ke kterým v současnosti dochází ve světě v souvislosti s globalizací a integrací	①Globalizace, regionalizace ②migrace, změny v hospodářství ③Integrace zemí	②OSV 6 ①③VMEGS 2 ③VMEGS 3 ①③MKV 3 ZSV – globalizace,

				integrace
	10.9. Životní prostředí	• porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). • uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	①Typy a funkce krajin, přírodní a kulturní krajina ②Životní prostředí ③Přírodní a civilizační rizika, globální problémy lidstva ④Trvale udržitelný rozvoj	①EV 1 ②EV 2 ②③EV 3 ④EV 4 B – environmentální výchova

11 FYZIKA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Studium FYZIKY je na nižším stupni gymnázia orientováno dvěma základními směry.

1. Cílem je vštípit žákům základní dovednosti a vědomosti, které rozvíjí klíčové kognitivní dispozice vyzrávajícího intencionálního systému lidského organismu. V návaznosti na rozvoj implementovaných matematických dovedností jsou procvičovány a formovány základní kognitivní operace: analýza a syntéza, konkretizace a abstrakce, práce se symboly a abstraktními pojmy, využití algoritmických postupů (nevyjímaje intuitivní náhled).

2. Cílem je také seznámit žáky s pestrým celkem fyzikální skutečnosti ve všech jejích rozměrech, ve vzájemné návaznosti jednotlivých komplexně propojených aspektů fyzikální reality. Potřebné je i pěstování povědomí o specifičnosti vědeckého náhledu na svět a neoddělitelnosti jednotlivých oborů vědeckého bádání.

Východiskem realizace projektu výuky fyziky na nižším stupni gymnázia je fixace používání symbolů prostřednictvím práce se základními fyzikálními veličinami a jejich jednotkami, osvojení základních metod pozorování a experimentu. Obecné pojmy jsou žákům osvětlovány induktivní cestou, postupným zobecňováním intuitivní každodenní zkušenosti (pojmy hmotnosti, rychlosti, síly ad.), kde je nejlepším pomocníkem fyzikální pokus (demonstrační, ale především žákovský).

V návaznosti je budována soustava speciálních fyzikálních pojmů, jejichž vazba na konkrétní zkušenost není bezprostřední (pojmy práce, energie, teplo, elektrický proud a

napětí ad.). Zároveň je rozvíjena schopnost nalézat souvislosti mezi těmito fyzikálními pojmy a provádět s nimi jednoduché i složitější operace (v návaznosti na osvojení příslušných matematických postupů, algebraický výraz, rovnice). Ve větší míře je také koordinováno

využití výpočetních technologií ať už za účelem zpracování informací (tabulky, grafy) nebo s cílem vizualizovat těžce manifestovatelné fyzikální jevy (tepelná výměna, tepelné motory, elektromagnetická indukce ad.)

Projekt výuky fyziky je završen integrací všech shromážděných vědomostí a dovedností do představy jednotné fyzikální reality a obecných zákonů, které ji popisují, s ohledem na schopnost (a nutnost) zjištěné poznatky testovat (prostředkem je fyzika mikrosvěta stejně jako astrofyzika).

Zásadním úkolem, který bude prostupovat celou dobu realizace výuky je vyvážený vztah teorie (ve smyslu předávání faktických vědomostí a schopnosti řešit fyzikální úlohy) a praxe (ve smyslu předávání dovedností při realizaci fyzikálních experimentů).

FYZIKA je realizována ve všech ročnících nižšího stupně gymnázia. Má přímý vztah s MATEMATIKOU, INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIÍ, okrajově se dotýká i ostatních předmětů. Z průřezových témat má úzkou vazbu s OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVOU a s ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVOU.

METODY A FORMY PRÁCE využívané ve výuce:

- výklad
- diskuze
- práce s textem - vyhledávání informací (učebnice, internet)
- frontální i skupinová výuka
- projektová výuka
- fyzikální a matematické hry
- využívání nápadů z projektu Škola za školou
- samostatná činnost
- demonstrování - fyzikální pokusy
- pozorování
- využívání zkušeností žáků
- exkurze, návštěvy
- praktická cvičení, experimenty

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
2	2	1	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a**

				mezipředmětové vztahy
1	11.1. Pojem fyzika	• na příkladu uvede, čím se zabývá fyzika • popíše stavbu atomu • na příkladech řekne, k čemu je lidem fyzika potřebná	①Fyzika jako přírodní věda ②Postavení fyziky mezi ostatními vědami ③Fyzikální pokus, měření a pozorování ④Těleso a látka ⑤Vlastnosti látek	①② OSV1 ③ OSV5
	11.2. Základní fyzikální veličiny	- operuje s veličinami: délka, hmotnost, plocha, objem, hustota, čas, síla, teplota - převádí jednotky - Získává praktickou schopnost – rozeznává různá měřidla, vypočítává objem, plochu a hustotu různých těles - v tabulkách hledá hustotu různých látek - chápe princip teplotní roztažnosti látek a její praktické důsledky	①Veličiny: délka, hmotnost, plocha, objem, hustota, čas, síla ②Převádění jednotek ③Měření veličin	① OSV3 ①③ EV2 M – převádění jednotek
	11.3. Gravitační pole	- určí svislý a vodorovný směr - rozlišuje pojmy gravitační pole a gravitační síla - vysvětluje gravitační působení mezi dvěma tělesy.	- Svislý a vodorovný směr (olovnice, vodováha) - Pojem gravitační pole - Gravitační působení (gravitační síla) mezi hmotnými objekty	

	11.4. Magnetické pole	- vysvětluje, co je to magnetické pole a kde vzniká - rozeznává pojmy magnetické pole, magnetická síly, magnet - znázorňuje magnetické pole pomocí železných pilin	- Pojem magnetické pole, magnetické indukční čáry - Magnetická síla působící mezi póly magnetu - Zmagnetování těles - Geomagnetismus	
	11.5. Hydrostatika	- orientuje se v základních vlastnostech kapalin - vysvětluje princip hydraulického zařízení - definuje tlak - hledá v tabulkách patřičný vztah pro výpočet tlaku - rozeznává pojem podtlak a přetlak vysvětluje, co způsobuje vztlaková síla - definuje Pascalův a Archimédův zákon - vysvětluje chování těles v kapalině	- Hydrostatický tlak a jeho závislost na hloubce - Spojené nádoby - Atmosférický tlak - Podtlak a přetlak vztlaková síla - Různé druhy chování těles v kapalině - Archimédův zákon - Pascalův zákon - Hydraulická zařízení	
	11.6. Fyzikální částice	- definuje pojem částice - vytváří modely tří skupenství látek - popíše složení atomu - vysvětluje princip jaderných sil - popíše základy jaderné energie	- Pojem částice - Skupenství látek - Atom, jádro atomu, obal atomu - Jaderné síly - Dělitelnost hmoty (systém částic)	
2	11.7 Rovnoměrný a nerovno	- Žák umí vysvětlit, kdy se těleso pohybuje - Zná pojem vztažná soustava	- Pohyb ve fyzice - Vztažné soustavy - Rovnoměrný pohyb	ČJ, M, IVT – projekt Rychlost fenomén doby

	měrný pohyb	- Umí rozlišit rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - Umí tyto pohyby zakreslit do grafu	- Nerovnoměrný pohyb Projekt Rychlost fenomén doby	
	11.8 Síla	- Rozumí pojmu síla, působiště, velikost a směr síly - Dokáže síly skládat a rozkládat - Umí vysvětlit pojem rovnováha sil - Zná jednoduché příklady s nakloněnou rovinou, dokáže zde zakresli síly, které působí na těleso - Umí vysvětlit pojmy tření a tlak	- Síla - Skládání sil - Odporové síly - Tlak jako důsledek síly	
	11.9 Newtonovy pohybové zákony	- Umí vysvětlit pojem setrvačnost - Umí zformulovat zákon setrvačnosti - Umí formulovat zákon síly a zákon vzájemného působení - Rozumí tomu, jaký je vztah mezi zákonem akce a reakce a rovnováhou sil	- Zákon setrvačnosti - Zákon o síle - Zákon akce a reakce	
	11.10 Jednoduché stroje	- Zná nakloněnou rovinu a její funkci - Umí rozlišit pevnou a volnou kladku - Dokáže vysvětlit, na co nám jednoduché stroje slouží - Rozumí zákonu rovnováhy na páce a umí jej využít k jednoduchým	- Nakloněná rovina - Páka - Pevná kladka - Volná kladka	

		výpočtům - Umí zakreslit kladkostroj a popsat ho		
	11.11 Optika	- Dokáže vysvětlit co je to světlo - Umí vysvětlit jak se světlo šíří - Zná typy optických prostředí a dokáže je popsat - Umí zakreslit a vysvětlit odraz a lom světla - Zná jednotlivé typy zrcadel a čoček - Dokáže zakreslit průběh paprsku na jednotlivých zrcadlech a čočkách - Umí vysvětlit základní zrakové vady a jejich korekci - Zná základní optické přístroje – lupa, mikroskop, dalekohled, fotoaparát - Umí vysvětlit princip činnosti těchto přístrojů	- Světlo - Odraz a lom světla - Zrcadla - Čočky - Zrak - Optické přístroje	
	11.12 Počasí	- Ovládá meteorologické pojmy - Rozumí pojmu podnebí a počasí - Zná pojmy tlaková výše a níže, teplá a studená fronta - Dokáže popsat proudění vzduchu v atmosféře - Dokáže popsat vznik	- Základní meteorologické pojmy - Tlaková níže a výše - Proudění vzduchu - Ekologické problémy	

		hurikánu, tornáda - Dokáže vysvětlit pojem globální oteplování, jeho příčiny		
	11.13 Astrofyzika	- disponuje představami možných podob vesmíru - dokáže popsat jednotlivé názory na vznik vesmíru - dokáže podat charakteristiky jednotlivých vesmírných objektů - zná stádia vývoje hvězd - je srozuměn s možnými podobami konce vesmíru - uvědomuje si hranice kompetencí vědy - je seznámen s modelem sluneční soustavy a Keplerovými zákony - dokáže rozlišit jednotlivé typy planet a těles ve sluneční soustavě - dokáže vyjádřit základní poznatky o Slunci	- Astrofyzika - Země - Sluneční soustava - Vznik a vývoj vesmíru - Keplerovy zákony Projekt Vesmír	IVT – Projekt Vesmír
3	11.14 Práce a výkon	- dokáže vysvětlit pojmy práce a výkon a jejich vzájemný vztah - zná základní jednoduché mechanické stroje (páka, kladka, kladkostroj)	- Práce - Výkon a příkon - Účinnost - Jednoduché stroje	
	11.15	- chápe rozdíl mezi polohovou a	①Kinetická a potenciální energie	④OSV11

	Energie	pohybovou energií - rozumí vztahu pojmů energie a práce - dokáže vysvětlit, jak probíhá vzájemná přeměna polohové a pohybové energie - rozumí pojmům vnitřní energie a teplo, chápe jejich vztah k pojmu práce - zná způsoby změny vnitřní energie - dovede měřit teplo - chápe rozdíl mezi teplem a teplotou - rozlišuje různé druhy energie - uvědomuje si klíčový význam zákona zachování energie	②Vnitřní energie a teplota ③Teplo ④Zákon zachování energie	②③④EV1 ②③④EV2 ②③④EV3
	11.16 Termika	- rozlišuje tři druhy šíření tepla: vedením, prouděním a zářením - rozumí zákonu o růstu entropie - dokáže popsat princip chladničky - dokáže popsat odlišnosti jednotlivých skupenství a rozumí jejich změnám	①Šíření tepla ②Entropie ③Tepelné čerpadlo ④Změny skupenství	③ EV2
	11.17 Tepelné motory	- rozumí tomu, jak probíhá přeměna tepla v práci - dokáže popsat fungování parního stroje - rozlišuje jednotlivé typy motorů: spalovací, vznětový,	- Parní stroj - Parní turbína - Zážehový motor - Spalovací motor - Proudový a raketový pohon	

		proudový, raketový		
	11.18 Elektřina	- rozumí vzájemnému vztahu pojmů: elektrický náboj, pole, siločáry a síla - dokáže aplikovat poznatek o vzájemném působení mezi náboji - dokáže měřit náboj pomocí elektroskopu - chápe pojmy: elektrický náboj a proud a jejich vzájemný vztah - dokáže sestavit jednoduchý i rozvětvený obvod - dokáže měřit elektrický proud	- Elektrický náboj - Elektrické pole - Elektrický proud - Jednoduché elektrické obvody	
4	11.19 Elektrické napětí a odpor	- Rozumí pojmům elektrické napětí a proud - Dokáže uplatnit Ohmův zákon při výpočtech - Dokáže měřit elektrické napětí - Rozlišuje sériové a paralelní zapojení spotřebičů, dokáže spočítat	- Odpor - Napětí - Ohmův zákon - Zapojení součástek	
	11.20 Elektrická energi, výkon a příkon	- Rozlišuje výkon a příkon - Dokáže vysvětlit závislost výkonu a příkonu na el. napětí a proudu - Zná způsoby měření el. energie - Zná magnetické účinky	- Elektrická energie - výkon a příkon - účinnost - Měření elektrických veličin	

		el. proudu - Chápe princip ampérmetru, voltmetru a elektromotoru		
	11.21 Elektromagnetická indukce	- Chápe pojem elmag. Indukce - Dokáže vysvětlit vzájemný vztah elektrických a - magnetických jevů - Rozumí funkci generátoru, alternátoru a dynama - Poznatky uplatní při vysvětlení pojmu střídavý proud - Umí vysvětlit co je to transformátor a jak mění napětí a - proud - Zná uplatnění transformátoru v praxi - Je obeznámen se zásadami bezpečnosti práce s - elektrickým proudem - Zná základní i nadstandartní elektromagnetické vybavení domácnosti	- Vztah elektřiny a magnetismu - Výroba elektrické energie - Transformátor - Elektřina v domácnostech - Projekt Život elektřiny	IVT – projekt Život elektřiny
	11.22 Jaderná energie	- - Rozumí principu získávání energie štěpením těžkých - jader - Dokáže sestavit schéma jaderné elektrárny - Dokáže vysvětlit rozdíl mezi štěpením a fúzí jader	①Jádro atomu ②Štěpení jader ③Jaderná fúze ④Jaderné zbraně	④⑤ OSV7 ④⑤ OSV11

		- Uvědomuje si hrozbu jaderných katastrof	⑤Jaderné elektrárny	
	11.23 Mechanické kmitání	- Zná základní veličiny, které charakterizují kmitavý pohyb - Rozumí vztahu periody a frekvence kmitavého pohybu - Dokáže poznatky analogicky uplatnit v oblasti elektrických - kmitů - Chápe princip fungování telefonu	- Kmitavý pohyb - Frekvence a perioda - Elektrické kmity	
	11.24 Mechanické vlnění	- Pojem kmitání dokáže rozvinout do pojmu vlnění - Popíše odraz vlnění - Zná principy šíření vlnění v prostředí	- Vztah kmitů a vlnění - Šíření vlnění - Odraz a lom vlnění	
	11.25 Akustika	- Zná základní charakteristiky zvuku - Dokáže vysvětlit rozdíl šíření zvuku v pevných látkách, kapalinách a plynech - Chápe vztah hlasitosti a energie přenášené zvukem - Dokáže popsat a vysvětlí funkci sluchového a hlasového - ústrojí člověka - Zná praktické	- Zvuk jako vlnění - Druhy zvuku - Šíření zvuku v různých prostředích - Hlasitost zvuku - Sluch - Praktické využití zvuku v technické praxi	

		uplatnění ultrazvuku a infrazvuku		

12 CHEMIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět CHEMIE si klade za cíl teoreticky vysvětlit a prakticky pokusem upevnit u žáků základní informace z oblasti stavby a složení hmoty, chemické reaktivity, vlastností a využitelnosti chemických látek.

Předmět zájmu CHEMIE se rozděluje do několika kapitol, které vždy mají podle svého obsahu blízký vztah k ostatním přírodním vědám. Jako příklady kapitol chemie a jejich vztahu můžeme uvést Obecnou a Fyzikální chemii (vztah k Fyzice), Anorganickou chemii (vztah k Biologii), Vyčíslování rovnic a výpočty (Matematika), Organická chemie a Biochemie (Biologie), Průmyslová chemie, Technologie a Ekologie (Biologie) a mnohé další.

Mezi základní výstupy předmětu patří zvládnutí a pochopení stavby hmoty, chemické reaktivity včetně jejího popisu chemickou rovnicí, základní principy zkoumání vlastností a jejich využití, vlivu chemických látek na živé systémy a ekologii a popis chemických procesů v buňce. Po praktické stránce žák získá znalosti o fungování chemické laboratoře a bezpečnosti práce v ní, vyzkouší si chemické operace s látkou a bude schopen navrhnout, provést a popsat základní chemické experimenty.

Doplňkovým a rozšiřujícím prvkem při studiu CHEMIE je volitelný předmět Chemicko-biologická praktika na vyšším stupni gymnázia, který má za cíl doplnit, rozvinout a prakticky ověřit doposud získané znalosti formou vybraných lekcí z chemie tak, aby žák se zájmem o přírodovědné obory získal znalosti a vědomosti pro vysokoškolské studium přírodních věd.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- výklad
- frontální výuka
- partnerská a skupinová práce
- vyhledávání informací - práce s textem
- pozorování
- demonstrování
- metody vedoucí k objevům, řešením a závěrům
- využívání zkušeností
- správný způsob pro užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení (práce v laboratoři)
- dialog, diskuze

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

- Fyzika
- Biologie
- Matematika

ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE A JEJICH ROZVÍJENÍ

Upevňováním základních informací z oblasti stavby a složení hmoty, navrhováním, prováděním a popisem chemických operací, vyhledáváním informací z textu rozvíjíme KOMPETENCE K UČENÍ.

Řešením ekologický problémů ve smyslu vlivu chemických látek na živé systémy rozvíjíme KOMPTENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ a KOMPETENCE OBČANSKÉ.

Partnerskou a skupinovou prací, rozvíjením vzájemné spolupráce, nabídkou podpory a pomoci rozvíjíme KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ a KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.

Dodržováním dohodnutých pravidel vzájemné komunikace, pravidel bezpečnosti práce a hygieny při práci v chemické laboratoři rozvíjíme KOMPETENCE PRACOVNÍ.

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	2	2

Ročník	Téma	Výstupy	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
3.	12.1. Úvod do chemie	- Popíše, čím se zabývá chemie, najde společné a rozdílné vlastnosti látek. - Umí používat nové pojmy. - Zná vybavení chemické laboratoř, chápe a dodržuje pravidla bezpečnosti práce a v případě potřeby dokáže poskytnout první pomoc sobě i spolužákovi, pozná podle výstražného symbolu nebezpečnost látky.	- Předmět chemie, fyzikální a chemický děj - Zásady bezpečnosti práce - Látka a těleso, pokus a pozorování	
	12.2.	- Pozná rozdíl mezi čistou látkou a směsí.	①Roztoky - rozpouštědlo, typy,	①②③④OSV 5

	Směsi	- Vyjmenuje druhy směsí a uvede příklad. - Na základě typu směsi navrhne metodu separace jejích složek. - Používá nové pojmy. - Uvědomuje si jaké faktory mají vliv na rozpouštění pevných látek. - Naučí se zpaměti rozdílné vlastnosti a využití druhů vod. - Dokáže jmenovat faktory, které mají negativní vliv na čistotu vody a ovzduší a navrhne způsoby, které mohou jejich dopady minimalizovat.	nasycený a nenasycený roztok ②Různorodé směsi: suspenze, emulze, pěny, aerosolu ③Metody oddělování složek ze směsi ④Voda ⑤Vzduch	③④OSV 6 ③④OSV 7 ③④OSV 8 ③④OSV 9 ③④OSV 11 ③④⑤EV 2
	12.3. Chemické výpočty	- Počítá složení roztoků a používá hm. Zlomek.	- Vyjádření složení roztoků - Hmotnostní zlomek	OSV 1
	12.4. Složení látek	- Používá nové pojmy, zná složení atomu. - Ovládá značky nejběžnějších prvků. Orientuje se v PSP a dokáže ji použít. Uvědomuje si důležitost Mendělejevova objevu. - Chápe podstatu vzniku iontů. - Zná rozdíly mezi vznikem a typem jednotlivých vazeb. - Dokáže přečíst chemický zápis	- Stavba a složení atomu - Chemické prvky, jejich názvy a značky - Relativní atomová hmotnost, relativní molekulová hmotnost. - Periodická soustava prvků a periodický zákon - Ionty - Chemická vazba - Molekuly a chemické sloučeniny Chemické vzorce	

		molekul a atomů. - Ovládá důležité veličiny a uvádí je v příslušných jednotkách.	- Důležité veličiny (molární hmotnost, látkové množství)	
	12.5. Prvky	- Používá periodickou soustavu prvků, dělí prvky. - Zná zákl. vlastnosti prvků, uvědomuje si případně jejich nebezpečnost. - Umí jednoduchým způsobem pospat výrobu železa. - Vysvětlí podstatu koroze a navrhne způsob ochrany předmětů proti korozi. - Navrhne způsob využití hliníku v praxi. Zná nejběžnější slitiny a jejich využití, identifikuje, které prvky tvoří dvouatomové molekuly.	- Kovy, polokovy, nekovy - Významné kovy: železo, hliník, měď, zinek, stříbro a zlato, alkalické kovy - Významné nekovy: vodík, uhlík, křemík, dusík, fosfor, kyslík, síra, halogeny	
	12.6. Chemické výpočty	- Rozumí pojmu koncentrace, látkové množství a umí je vypočítat. - Počítá příklady na ředění roztoků.	- Koncentrace roztoků - Látkové množství - Ředění roztoků	
	12.7. Názvosloví anorganických sloučenin	- Chápe určování oxidačního čísla prvku v molekule - Ovládá koncovky oxidačních čísel	- Princip názvosloví v anorganické chemii - Oxidační číslo - Křížové pravidlo	
	12.8. Dvouprvkové sloučeniny	- Tvoří názvy halogenidů a zná významné halogenidy. - Tvoří názvy oxidů a	①Halogenidy ②Názvosloví oxidů ③Důležité oxidy a jejich vlastnosti	③EV 1

		jejich vzorce. - Vyjmenuje důležité oxidy a jejich význam pro člověka. - Zná vlastnosti některých oxidů. - Tvoří názvy sulfidů. - Vyjmenuje významné sulfidy pro člověka.	④Sulfidy	
	12.9. Kyseliny a hydroxidy	- Tvoří názvosloví kyselin a hydroxidů. - Rozlišuje pojem kyselina, zásada, indikátor. - Charakterizuje významné kyseliny a hydroxidy	- Kyselost, - Zásaditost - pH	
	12.10. Soli	- Ví, jak funguje neutralizace. - Umí podle indikátorů určit pH roztoku. - Orientuje se v názvosloví solí. - Zná důležité soli a jejich význam pro člověka. - Uvede praktické využití neutralizace v životě člověka.	①Soli ②Neutralizace ③Tvorba solí	③OSV 5
4.	12.11. Chemické výpočty	- Orientuje se v molárních hmotnostech látek. - Umí vypočítat hmotnost výchozích látek nebo produktů. - Umí vypočítat molární hmotnost dané sloučeniny.	- Výpočty z chem. rovnic	
	12.12. Redoxní	- Zná princip oxidace, redukce.	- Redoxní reakce - Elektrolýza	

	reakce	- Rozlišuje oxidační, redukční činidlo. - Umí definovat elektrolyt, chápe podstatu elektrolýzy. - Používá řadu napětí kovů k posouzení reaktivity. - Chápe princip galvanického článku.	- Řada napětí kovů - Koroze	
	12.13. Úvod do organické chemie	- Zná vlastnosti atomu uhlíku. - Srovnává anorganické a organické látky - Dokáže je podle vzorce rozlišit, rozliší jednotlivé uhlovodíky mezi sebou.	- Vlastnosti - Druhy vazeb - Typy vzorců	
	12.14. Uhlovodíky	- Umí charakterizovat alkany, alkeny, alkyny a areny. - Zná jejich názvosloví. - Dokáže uvést hlavní zástupce alkanů, aleknů, alkynů, arenů a jejich vlastnosti. - Popíše využití alkanů, aleknů, alkynů a arenů.	- Alkany - Alkeny - Alkadieny - Alkyny - Areny	
	12.15. Zdroje uhlovodíků	- Zná význam ropy, zemního plynu, uhlí. - Popíše frakční destilaci a zpracování ropy. - Vysvětlí způsob vzniku fosilních paliv, uvede výhody a nevýhody jejich použití.	①Ropa ②Zemní plyn ③Uhlí	①②③EV 2 ①EV 3
	12.16. Halogenderiváty uhlovodíků	- Vysvětlí a umí použít nové pojmy, uvědomuje si význam a použití halogenderivátů, zná	- Deriváty uhlovodíků, které mají jeden nebo více atomů vodíku nahrazeny halogenem.	

		jejich vlastnosti. - Dokáže tvořit názvosloví halogenderivátů.		
	12.17. Kyslíkaté deriváty uhlovodíků	- Umí základy názvosloví alkoholů a etherů. - Zná základní zástupce. - Uvědomuje si nebezpečí alkoholismu.	- Alkoholy - Fenoly - Ethery	
	12.18. Karbonylové sloučeniny	- Umí základy názvosloví karbonylových sloučenin. - Zná jejich vlastnosti a výskyt.	- Aldehydy - Ketony	
	12.19. Karboxylové sloučeniny	- Uvědomuje si přítomnost karboxylových sloučenin v běžném životě. - Umí základy názvosloví karboxylových sloučenin. - Zná jejich vlastnosti a výskyt. - Zná vlastnosti a názvosloví esterů, umí vysvětlit a napsat příklad esterifikace.	①Karboxylové kyseliny ②Esterifikace ③Deriváty karboxylových kyselin	①③OSV 5 ③OSV 7 ③OSV 11
	12.20. Dusíkaté deriváty	- Vyjmenuje základní vlastnosti dusíkatých derivátů a jejich použití.	- Nitrosloučeniny - Aminosloučeniny	
	12.21. Přírodní látky	- Zná zákl. vlastnosti sacharidů a tuků, jejich složení. Na základě schématu vysvětlí principy výroby důležitého sacharidu. - Umí vysvětlit pojem fotosyntéza a	①Sacharidy ②Fotosyntéza ③Tuky ④Bílkoviny (výskyt, vlastnosti) ⑤Biokatalyzátory	②EV 2

		vyjmenuje faktory, které ji ovlivňují. - Zná chemické složení bílkovin, umí uvést příklady výskytu. - Chápe princip fungování enzymů a dalších biokatalyzátorů jako např. hormonů a vitamínů. - Navrhne využití enzymů v biotechnologii.		
	12.22. Chemie a společnost	- Orientuje se v druzích plastů. - Zná způsob jejich výroby, použití a likvidace. - Umí vysvětlit pojem recyklace. - Objasní pozitivní i negativní dopady existence léčiv a pesticidů na člověka a přírodu. - Orientuje se v jeho produktech a hodnotí rizika v souvislosti s životním prostředím.	①Plasty a syntetická vlákna ②Detergenty, pesticidy, insekticidy ③Léčiva a návykové látky	①②③OSV 5 ①OSV 7 ①OSV 11 ②EV 2 ①②③EV 3 ①②③EV 4 ③MEV 1

13 BIOLOGIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Pojetí vzdělávání v oblasti BIOLOGIE je budováno na rozvoji zájmů žáků a na provázanosti života školy a života mimo školu. Výuka je zaměřena na stimulaci nadaných žáků a na povzbuzení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuka biologie žákům primy a sekundy poskytuje řadu užitečných informací o základech botaniky a zoologie bezobratlých živočichů a vztazích mezi jednotlivými skupinami organismů a prostředím. Obsahem výuky v tercii je biologie člověka včetně jeho fylogenetického a ontogenetického vývoje.

Do předmětu je integrováno průřezové téma environmentální výchova.

V biologii kvarty se žáci seznámí se základy obecné biologie (funkce a struktura prokaryotní a eukaryotní buňky) a genetiky, která bude zpestřena návštěvou Mendlova muzea. Téma Neživá příroda je včleněno do výuky zeměpisu (téma 10.3)

Žáci se učí informace aktivně vyhledávat a aplikovat je do vyučovacího předmětu v podobě prezentací referátů, učí se využívat své vědomosti v praxi. V rámci výuky biologie usilujeme o naplňování základních cílů souvisejících s tvořivou činností žáků (modelace DNA), logickém uvažování a žáci budou vedeni k otevřené komunikaci. Zároveň jim poskytujeme prostor k obhajobě vlastního názoru.

Dále je rozvíjena jejich schopnost spolupracovat na zadaných samostatných pracích. Je brán zřetel na jejich osobitost a na rozvoj jejich vnímavosti a vztahů k lidem, prostředí a přírodě. Žáci dostanou příležitost poznat přírodu jako komplexní systém se zákonitostmi, které se vzájemně prolínají. Naučí se využívat své přírodovědné vědomosti ve prospěch ochrany životního prostředí. Do výuky zahrnujeme práce v přírodě (školní pozemek, botanická zahrada)a aktivity směřující k šetrnému chování k přírodním systémům (třídění odpadu) a k vlastnímu zdraví žáků (zásady správné výživy).

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- výklad
- učení se z textu - vyhledávání informací
- referáty
- tvořivost (modelace)
- vyjadřování a obhajování názorů
- samostatná práce
- partnerská a skupinová práce
- práce na školním pozemku a v botanické zahradě

KLÍČOVÉ KOMPETENCE ŽÁKA A JEJICH ROZVÍJENÍ

- Výkladem, vyhledáváním informací a tvorbou referátů s možností vyjádřit a obhájit si svůj názor rozvíjíme u žáků KOMPETENCE K UČENÍ a KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- Samostatnou, partnerskou a skupinovou prací rozvíjíme KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ, SOCIÁLNÍ, PERSONÁLNÍ A OBČANSKÉ
- Tvořivé činnosti a práce na školním pozemku rozvíjí KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ a PRACOVNÍ

Předmět BIOLOGIE velmi úzce souvisí a plně integruje tematické okruhy průřezového tématu ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

S environmentální výchovou se žáci poprvé setkají v sekundě, kde je integrována do předmětu biologie, své poznatky potom rozvinou a prakticky použijí v biologickém praktiku ve vyšších ročnících gymnázia.

Toto průřezové téma umožní žákům pochopit vztahy organismů v rámci životního prostředí, získat kladný vztah k přírodě a uvědomit si nutnost její aktivní ochrany.

- žákům nabízí základní orientaci v ekologických pojmech

- vede žáky k pochopení problematiky životního prostředí a nutnosti ochrany přírodních zdrojů, biologických druhů a krajiny
- učí žáky chovat se zodpovědně vůči životnímu prostředí (šetření energií, třídění odpadů apod.)
- rozvíjí dovednosti potřebné k upevňování studijních a pracovních návyků
- podněcuje žáky k otevřené komunikaci s dospělými, vhodné argumentaci a k práci v týmech
- žáci dokáží získané informace využít v praxi

Do BIOLOGIE jsou integrovány i vybrané tematické okruhy průřezového tématu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA, VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA a MEDIÁLNÍ VÝCHOVA.

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
2	2	1	1

Ročník	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
1.	13.1. Život na Zemi a živé organismy	- žák vysvětlí rozdíl mezi živou a neživou přírodou - naučí se pracovat s mikroskopem a lupou	- Země a život na ní - Znaky, projevy a vztahy živých organismů - podmínky života	OSV1 EV2
	13.2. Buňka	- naučí se pracovat s mikroskopem a lupou - chápe stavbu a funkce buněk - rozumí pojmu fotosyntéza	- buňka – stavba a rozdíly, výživa	OSV1
	13.3. Řasy	- rozumí pojmu fotosyntéza - chápe vztah mezi fotosyntézou a dýcháním - prokáže znalost řas a jejich vztah k prostředí	- vznik života - rozmnožování - fotosyntéza a dýchání - jednobuněčné a mnohobuněčné řasy - využití řas - sinice	OSV1 EV1 EV2

			- základní znaky, zástupci - postavení v přírodě	
	13.4. Houby	- orientuje se ve stavbě těla hub - ovládá pojem symbióza - najde rozdíly mezi jedlými a jedovatými houbami - umí vysvětlit pojem parazit a uvést příklad	- kvasinky - houby s a bez plodnice - lišejníky - základní znaky - rozmnožování - zástupci - postavení v přírodě - využití	OSV1 Z – přírodní obraz Země, biogeografie
	13.5. Prvoci	- uvede rozdíly mezi rostlinou a živočichem - chápe vývojové znaky živočichů - vybaví si základní znaky skupin a jejich zástupce	- základní znaky - systém - zástupci - postavení v přírodě	OSV1
	13.6. Mnohobuněční bezobratlí živočichové I.	- dokáže kmeny vzájemně porovnat - chápe vývojové znaky živočichů - vybaví si základní znaky skupin a jejich zástupce	- Žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci základní znaky - systém - zástupci - postavení v přírodě - Bezobratlí v ekosystémech	OSV1 Z – přírodní obraz Země, biogeografie
	13.7. Mnohobuněční bezobratlí živočichové II. - členovci	- dokáže kmeny vzájemně porovnat - chápe vývojové znaky živočichů - vybaví si základní znaky skupin a jejich zástupce	- Klepítkatci, korýši, hmyz s proměnou nedokonalou a dokonalou, ostnokožci - základní znaky - systém - zástupci - postavení v přírodě a	OSV1 Z – přírodní obraz Země, biogeografie

			v ekosystémech	
	13.8. Přírodní zdroje	- žák je schopen vyhodnotit ekologické souvislosti a jednotlivé zdroje energie	- obnovitelné a neobnovitelné zdroje - vyčerpatelnost zdrojů	OSV1 OSV10 VDO3 EV3 Z – přírodní obraz Země
	13.9. Základní pojmy environmentální výchovy, základní podmínky života	- žák se orientuje v základních pojmech ekologie - chápe vodu jako základ života, potřebu ochrany vody a její šetření - chápe důležitost čistoty ovzduší pro život	- pojmy související s ekologií a environmentální výchovou - voda - ovzduší	OSV1 EV2 EV4 Z – přírodní obraz Země, biogeografie
	13.10. Druhy ekosystémů	- na základě pochopení vyjádří vlastními slovy základní funkce lesa, chápe důležitost ochrany lesů - charakterizuje základní druhy ekosystémů, umí je od sebe odlišit - je schopen vyjádřit, co vše může udělat člověk pro ochranu přírody - chápe a dokáže vysvětlit základní funkce lesa	- ekosystém - les, pole - vodní zdroje, moře - tropický deštný prales	OSV1 EV1 EV4 Z – přírodní obraz Země, biogeografie
2.	13.11. Strunatci	- chápe vývojové znaky živočichů - umí základní znaky skupin a jejich zástupce	- základní znaky - systém - zástupci - postavení v přírodě - význam	OSV1 Z – přírodní obraz Země, biogeografie
	13.12. Vodní	- chápe vývojové znaky živočichů	- Kruhoústí, paryby, ryby	OSV1

	obratlovci	- umí základní znaky skupin a jejich zástupce - chápe důležitost ochrany přírody a ohrožených druhů na základě ekologie	- základní znaky - systém - zástupci - postavení v přírodě - význam	Z – přírodní obraz Země, biogeografie
	13.13. Suchozemští studenokrevní obratlovci	- chápe vývojové znaky živočichů - umí základní znaky skupin a jejich zástupce - chápe důležitost ochrany přírody a ohrožených druhů na základě ekologie	- Obojživelníci a plazi - základní znaky - systém - zástupci - postavení v přírodě - význam	OSV1 Z – přírodní obraz Země, biogeografie
	13.14. Suchozemští teplokrevní obratlovci	- chápe vývojové znaky živočichů - umí základní znaky skupin a jejich zástupce rozliší výskyt, chování a jídelníček význačných druhů - učí vytvořit referát, shrnout ho do krátkého zápisu, odprezentovat jej třídě (hlasitě, srozumitelně, tak, aby zaujal), sehnat informace k danému tématu - učí se systém ptáků, dokáže vyjmenovat nejdůležitější charakter, znaky a zástupce řádů - rozliší u nás žijící druhy	- Ptáci a savci - základní znaky - systém - postavení v přírodě - využití - význam - ptakořitní - vačnatci - placentálové - příklady řádů, jejich charakteristické znaky a zástupci	OSV1 Z – přírodní obraz Země, biogeografie
	13.15. Mechorosty	- chápe souvislosti ve vývoji rostlin, přechod na souš	- mechy - játrovky	OSV1 Z – přírodní obraz

		- dokáže definovat význam a využití jednotlivých vývojových skupin - naučí se základní znaky skupin mechorostů, zná jejich zástupce	- základní znaky - rozmnožování - zástupci - postavení v přírodě - využití	Země, biogeografie
	13.16. Kapraďorosty	- popíše vznik uhlí - dokáže definovat význam a využití jednotlivých vývojových skupin - naučí se základní znaky skupin mechorostů, zná jejich zástupce - objasní stavbu a funkci jednotlivých orgánů rostliny	- základní znaky - rozmnožování - zástupci - postavení v přírodě - využití	OSV1 Z – přírodní obraz Země, biogeografie
	13.17. Nahosemenné a krytosemenné rostliny	- rozliší jednotlivé čeledi od sebe na základě charakteristických znaků - uvede rozdíly mezi rostlinou a živočichem dokáže definovat význam a využití jednotlivých vývojových skupin - objasní stavbu a funkci jednotlivých orgánů rostliny - pohovoří o stavbě květu a rozmnožování rostlin - začíná se učit vytvářet referát, shrnout ho do krátkého zápisu, odprezentovat jej třídě	- základní znaky - rozmnožování - zástupci - postavení v přírodě - využití - stavba těla - kořen, stonek, list, květ, květenství - opylení, oplození - plod, semeno - příklady čeledí - charakteristické znaky, zástupci, využití - srovnání těla rostlin a živočichů	OSV1 Z – přírodní obraz Země, biogeografie

		- dokáže rozpoznat základní zástupce krytosemenných rostlin - chápe rozdíl mezi jedno- a dvouděložnou rostlinou		
	13.18. Problémy životního prostředí	- popíše rozdíl mezi ekologickým a konvenčním zemědělstvím - chápe přínos ekologického zemědělství pro ochranu přírody - rozumí pojmu "kulturní krajina", popíše její klady i zápory - dokáže charakterizovat vzájemný vztah ekologie a kulturní krajiny - vnímá pozorovatelné změny v krajině - chápe problémy spojené s plýtváním energie - sám se dokáže aktivně zapojit při šetření energie - vyhodnotí ekologický dopad jednotlivých druhů dopravy na přírodu - je seznámen s dopady znečišťování přírody průmyslem - zná možnosti, jak se jako občan může	- konvenční zemědělství - ekologické zemědělství - kulturní krajina a její vznik - historické změny, které díky lidem postihly planetu - druhy energie - plýtvání energií - alternativní zdroje - druhy dopravy a její dopad na přírodu - druhy průmyslu a jejich vliv na životní prostředí	OSV1 OSV10 OSV11 VDO3 EV3 EV4 Z – Problémy životního prostředí

		znečišťování bránit		
	13.19. Ochrana přírody a biologických druhů	- chápe důležitost ochrany přírody a ohrožených druhů na základě ekologie - vysvětlí pojem "biodiverzita" - je schopen vyjádřit, co vše může udělat člověk pro ochranu přírody	- biodiverzita - typy ochran biologických druhů - zásady ochrany přírody, nutnost přírodu chránit	OSV1 OSV10 VDO3 EV1 EV3 EV4 Z – problem. životního prostředí
3.	13.20. Vývoj člověka	- chápe a umí vysvětlit rozdíly mezi člověkem a ostatními savci - zná hlavní představitele vývojové řady končící rodem Homo a umí popsat jejich vlastnosti a způsob života	- Odlišení člověka od ostatních savců - Fylogenetický vývoj druhu Homo sapiens	OSV1 OSV2 OSV6 OSV7 MKV3
	13.21. Buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava	- umí popsat živočišnou buňku a funkce jejích organel - orientuje se v nových pojmech a umí je používat	- Opakování živočišné buňky - Typy tkání - Obecná stavba orgánů a orgánových soustav	OSV1
	13.22. Orgánové soustavy spojené s pohybem	- umí popsat lidskou kostru, stavbu a spojení kostí - má přehled o základních svalových skupinách, umí - vyjmenovat některé svaly a zná jejich funkci - pojmenuje některé typy onemocnění kostry a svalů	- Opěrná a pohybová soustava - Kostra – stavba a funkce - Svaly – stavba a funkce - Choroby opěrné a pohybové soustavy	OSV1 VZ – nemoci pohybové soustavy
	13.23. Orgánové	- zná funkce krve a její složení	- Oběhová soustava a tělní tekutiny	OSV1 VZ – nemoci

	soustavy spojené s metabolismem	- popíše oběhovou soustavu a srdce - umí popsat činnost srdce - umí popsat stavbu a funkci plic - zná anatomii a funkci trávicí soustavy - umí popsat anatomii vylučovací soustavy a zná princip vylučování - popíše stavbu kůže a její funkci	- Dýchací soustava, trávicí soustava, vylučovací soustava, kůže - Stavba, funkce, činnost	soustav spojených s metabolismem
	13.24. Orgánové soustavy spojené s řízením organismu	- zná pojmy neuron, reflex - popíše mozek a míchu včetně jejich funkce - dokáže popsat stavbu a funkci smyslových orgánů - ví, které žlázy produkují které hlavní hormony a dokáže popsat jejich funkce	- Pojmy neuron, nerv, reflex - Anatomie a funkce mozku a míchy - Anatomie a funkce smyslových orgánů - Hormony - Soustava žláz s vnitřní sekrecí a její funkce	OSV1 OSV2 OSV4 OSV8 VZ – nemoci spojené s řízením organismu
	13.25. Orgánové soustavy spojené s rozmnožováním	- zná stavbu a funkci pohlavního ústrojí, chápe odlišnosti vyplývající z pohlavní dvojtvárnosti - umí popsat nitroděložní vývoj, narození i další vývoj člověka	- Pohlavní ústrojí mužské a ženské – anatomie, funkce - Nitroděložní vývoj jedince - Základy genetiky – znak, gen, alela, dědičnost	OSV1 VZ - prevence
	13.26. Lidské sídlo	- pozná a porovná klady a zápory měst a vesnic - vysvětlí rozdíly mezi těmito dvěma typy sídel	- rozdíly života a bydlení ve městě a na vesnici	OSV1 EV3 EV4 MKV2 Z - sídla
	13.27.	- dokáže třídit odpad,	- vznik a druhy odpadu	OSV1

	Odpady	zná výhody recyklace a důsledky - netřídění odpadu	- recyklace odpadu - znečišťování životního prostředí	OSV10 EV3 EV4 Z – problem. životního prostředí
	13.28. Lokální ekologický problém	- ví, jakým způsobem řešit lokální ekologický problém a na koho se obrátit	- ekologie v Brně	OSV1 OSV11 VDO3 EV3 EV4, MKV2, MEV4, MEV5 Z - problémy životního prostředí
	13.29. Globalizace, nerovnoměrnost života na Zemi	- je seznámen s problémy rozvojových zemí - zná alternativy možné pomoci rozvojovým zemím	- nerovnoměrná vyspělost zemí a z toho pramenící - problémy	OSV1,OSV11, VDO2, VDO3, EV3, EV4, MKV2, MKV5, MEV4,MEV5 Z - problémy životního prostředí
4.	13.30. Obecná biologie jako věda	- orientuje se v nových pojmech - umí vysvětlit nové pojmy - zná a umí používat nové pojmy	- Obecné vlastnosti organismů - Vztahy mezi organismy - Historie biologie	OSV1 CH – prvky, sloučeniny
	13.31. Prokaryotní typ buňky	- zná a umí používat nové pojmy - umí popsat prokaryotní typ buňky, její organely včetně funkce - umí popsat hlavní metabolické dráhy - umí popsat replikaci DNA a syntézu bílkovin - rozlišuje bakterie a	- Stavba prokaryotní buňky - Organely a jejich funkce - Metabolismus, enzymy - Aerobní a anaerobní dýchání, ATP - Fotosyntéza - Bakteriální chromozóm a jeho replikace	OSV1

		sinice podle tvaru a jiných vlastností - zná bakteriální nemoci	- Syntéza bílkovin, genetický kód - Rozmnožování prokaryotních buněk - Baktérie - Sinice	
	13.32. Eukaryotní typ buňky	- rozumí principu buněčného dělení i redukčního dělení - umí popsat stavbu a funkci jednotlivých buněčných organel a orientuje se ve vztazích mezi nimi	- Jádro a syntéza bílkovin - Endoplazmatické retikulum - Golgiho komplex - Lysozómy - Semiautonomní organely - Fagocytóza a pinocytóza - Cytoskelet - Mitóza a meióza	OSV1
	13.33. Viry	- chápe rozdíl mezi viry a baktériemi - umí popsat stavbu virionu - umí popsat životní cyklus různých typů viru - zná některá virová onemocnění - chápe principy prevence vzniku epidemií - zná principy prevence proti viru HIV	- Stavba virionu - Virulence, infekce - DNA a RNA viry - Bakteriofágy - Virová onemocnění živočichů, člověka a rostlin - Epidemie - HIV - Jiné nebuněčné infekční struktury	OSV1

F UMĚNÍ A KULTURA

CHARKTERISTIKA OBLASTI

žákům umožňuje

- poznávání světa z jiného úhlu

- chápání kontinuity proměn vedoucí k socializaci jedince
- specifické poznávání a dorozumívání, které nelze formulovat a sdělovat jinak než uměleckými prostředky
- osvojování světa s estetickým účinkem
- chápaní historické souvislosti ovlivňující umění a kulturu
- porozumění vztahům mezi jednotlivými druhy umění
- rozvíjení specifického cítění, tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu
- rozvíjení schopností neverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, tvaru či barvy

Ve vzdělávání na nižším stupni Gymnázia INTEGRA BRNO je vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA zastoupena předměty HUDEBNÍ VÝCHOVA a VÝTVARNÁ VÝCHOVA. Jsou realizovány ve všech ročních nižšího stupně gymnázia.

HUDEBNÍ a VÝTVARNÁ VÝCHOVA se v rámci mezipředmětových vztahů propojuje především s předměty vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST a JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.

Ve výuce se objevují tematické oblasti průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVY K MYŠLENÍ V GLOBÁLNÍCH A EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH a MEDIÁLNÍ VÝCHOVA.

15 HUDEBNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Pojetí HUDEBNÍ VÝCHOVY na Gymnáziu INTEGRA BRNO odpovídá specifickým potřebám našich žáků. Upřednostňujeme mluvený projev před psaným a zaměřujeme se na rozvoj nejen praktických dovedností (zpěv, hra na hudební nástroje, pohybové etudy, aktivní poslech), ale i teoretických znalostí žáků.

VOKÁLNÍ ČINNOSTI:

Zde nám jde zejména o projev pěvecký, ale také mluvený. Důraz je kladen na správnou výslovnost, dýchání, tvorbu tónu, hlasovou hygienu a rozšiřování hlasového rozsahu. Do této oblasti také ale spadá rytmické cítění, tvoření vícehlasu (i když minimálně), orientace v notovém zápisu a jeho tvorba.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:

Z melodických nástrojů pěstujeme na naší škole zejména hru na flétnu. Ostatní činnosti se týkají zejména jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, které se používají při rytmizaci a hudební improvizaci.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI:

V této oblasti hojně využíváme taktovací techniky, kde si mohou žáci sami zkusit vlastní hudební cítění, rytmus i improvizaci, a také drobných tanečních kroků. Výhodou takových aktivit je především pohybové vyjádření hudby a reakce na přicházející změny, orientace v prostoru, vlastní tvořivost a improvizace, a další…

POSLECHOVÉ ČINNOSTI:

Všechna poslechová hudba (určená i samostatně doporučovaná žáky) tvoří spolu se zpěvem základ k dalším hudebním dovednostem. Je posilováno poznávání vztahů mezi tóny, melodiemi, žánry a formami. Rozlišujeme různé interpretace a vliv interpreta na dílo hudby vokální, instrumentální i vokálně instrumentální. Cennou složkou jsou vlastní posluchačské zkušenosti, o které se žáci dělí v samostatných referátech, které jsou díky osobnímu zájmu a nasazení velmi zajímavé a přínosné.

HUDEBNÍ VÝCHOVA rozvíjí ve svém kontextu celkovou osobnost žáka. Vede k rozvíjení sluchového vnímání, estetickému cítění, k rozvíjení tvůrčího potencionálu a kultivovaného projevu. Důraz je kladen na komunikační dovednosti, vzájemnou toleranci a respekt, naslouchání. Ve výuce je podporována tvořivost žáků a také spolupráce.

HUDEBNÍ VÝCHOVOU se prolínají především tematické okruhy průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVY, VÝCHOVY K MYŠLENÍ V GLOBÁLNÍCH A EVROPSKÝCH SOUVISLOSTECH, MEDIÁLNÍ VÝCHOVY a MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY.

Svým obsahem má HUDEBNÍ VÝCHOVA blízko k českému jazyku (literatuře), dějepisu (nejstarší civilizace, antické Řecko, romantismus a gotika, renesance a baroko, 19. a 20. století), výtvarné výchově a k výchově k občanství.

METODY A FORMY PRÁCE používané při výuce hudební výchovy:

- výklad
- poslech
- hra na nástroje
- sborový zpěv
- tvořivé činnosti (improvizace, základní taneční kroky)
- návštěva koncertu
- referát, prezentace

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy:

Komunikace

Kreativita

Psychohygiena

Kooperace a kompetice

Rozvoj schopností poznávání

Poznávání lidí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy:

Tvorba mediálního sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy:

Kulturní diference

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy:

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
1	1	1	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
1	15.1. Úvod, opakování	- osvojuje si základní pěvecké techniky	① poznávací test ② opakování hudebních pojmů ③ základy pěvecké techniky	③ OSV8
	15.2. Klíče, notopis	- správně rozlišuje houslový a basový klíč	- Houslový klíč - Basový klíč - Stupnice - Notové diktáty	
	15.3. Vícehlas	- rozezná jednohlas a dvojhlas	- Lidový dvojhlas	
	15.4. Hudební výrazové prostředky	- rozeznává základní výrazové prostředky v hudbě	① Metrum ② Rytmus ③Melodie ④Dynamika - Téma	① ② ③ ④MEV4 ① ② ③ ④MEV6

			- Agogika	
	15.5. Hudební nástroje, flétna	- zná základní hudební nástroje v lidové hudbě	① Lidové hudební nástroje ② Zobcová flétna – seznámení, základy hry ③ První hmaty na zobcovou flétnu	② ③ OSV5 ① VMEGS1
	15.6. Stupnice, akord	- zná stupnice s křížky a béčky - umí prakticky použít předznamenání	- Stupnice s křížky - Stupnice s béčky - Stupnice moll melodická - Akord a jeho stavba - Tónický kvintakord	
	15.7. Partitura, variace	- učí se základy orientace v partituře	- Hudební nástroje v partituře * Sborová partitura * Způsob variační práce * Různé druhy variací	
	15.8. Píseň	- zná formu lidové písně	Píseň a její forma * Proměny písně	
	15.9. Drama v hudbě, dramatické žánry	- orientuje se v základních principech - jevištní techniky - zná základní mechanismy fungování opery	- Hudba na jevišti * Opera * Hudba a tanec – dramatické jevištní žánry * Videoprojekce: muzikál	
	15.10. Relaxace	- dokáže se soustředit na vnímání - relaxační funkci hudby - vnímá hudbu jako nedílnou součást - dnešního světa - umí využít hudby jako relaxace nebo k - jiným činnostem - ovládá základní „prázdninové“ písně	① Hudba všude kolem nás ② Relaxace v hudbě s muzikomalbou ③Hudební dílna: písně nejen k táborovým ohňům	② OSV4 ① MEV5

2	15.11. Úvod, opakování	- orientuje se v klíčích, stupnicích a zákl. - hudeb. pojmech - osvojuje si základní pěvecké techniky	Úvodní hodina * Test ze základních hudebních pojmů	
	15.12. Horopis DUR - MOLL stupnice	- orientuje se v durových a mollových stupnicích	Notový zápis * Opakování: dur a moll stupnice, kvintový a kvartový kruh * Harmonická stupnice moll	
	15.13. Píseň, lidský hlas	- opakuje a připomíná si formu lidové písně	①Nejen lidová píseň ②Lidský hlas ③ Interpret a dovednost improvizace ④ Nácvik dvojhlasého zpěvu	③ OSV9 B – vznik hlasu, hlasivky
	15.14. Hudební formy	- zná význam pojmu polyfonie - pozná techniku kánonu a fugy - zná význam formy koncert a sonátové - formy - chápe tanec jako jednu ze složek - hudebního výrazu - orientuje se v základech symfonické - problematiky - rozeznává rozdíly mezi duchovní a - světskou hudbou - ovládá základní taktovací techniky	Polyfonie ①Kánon ② Fuga ③Koncert ④Sonáta a sonátová forma. ⑤ Tanec ⑥Symfonie a symfonická báseň ⑦Duchovní a světská hudba ⑧ Kantáta, oratorium ⑨ Taktování - základy	① ⑤ ⑨OSV9 ② ⑧VMEGS2
	15.15.	- umí pojmenovat základní intervaly	Opakování: intervaly	F – záznam zvuku

	Intervaly, technika	- orientuje se v základech audio-techniky	* Hudební přehrávače a nosiče * Notový zápis, dynamika	
	15.16. Divadlo	- vnímá přínos muzikálu pro hudbu 20. století - je schopen se alespoň náznakově podílet na živé produkci	①Muzikál a skladatelé ②Divadelní scénky v akci	②OSV8 ② OSV9
	15.17. Rytmus, relaxace	- je schopen zopakovat základ. rytmické modely	① Rytmicko pohybové hry ②Relaxace při hudbě s muzikomalbou ③Videoprojekce – hudební film ④Prázdninová dílna	① OSV1
3	15.18. Umění	- rozeznává rozdíl non/artificiální hudby	①Artificiální a nonartificiální hudba	①MEV1
	15.19. Dějiny hudby	- seznamuje se s hypotézami vzniku - hudby - dovídá se o jazzové historii - orientuje se v kultuře středověku a - gotiky - zná význam pojmu swing - orientuje se v základech kultury - renesance - orientuje se v hudbě rock and rollu - orientuje se v základech světového baroka - chápe souvislost Anglie se vznikem	①Hudba v období pravěku a starověku ②USA a jazz, swing * Hudba v období středověku a gotiky * Hudba v období renesance ③ Rock and roll ④ Evropská barokní hudba, hlavní představitelé (Bach) ③ Anglie a pop music ⑤ Hudební klasicismus - reformátor opery – Ch.W.Gluck ⑥Moderní hudební nástroje ⑦Romantická hudba v Evropě - (Národní školy, italský	① ③ ④VMEGS1 D – baroko, klasicismus, romantismus VV – baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus

		pop music - chápe problematiku opery - rozezná základní moderní hudební nástroje - chápe národní obrození v kontextu - světového romantismu - chápe jednotlivé znaky impresionismu - orientuje se v typech taneční hudby i v pop music	verismus, ruský balet) ⑧Impresionismus v hudbě ⑨Taneční hudba a pop music	
	15.20. Notopis, formy	- orientuje se v základních principech stupnic - orientuje se v základních principech housl. a bas. klíče - ovládá základní dynamické prostředky	Hudební nauka - stupnice, klíče * Dynamická znaménka * Sólový klavírní a houslový koncert	
	15.21. Vánoce v hudbě Čech a Moravy	- dokáže vyjádřit vlastními slovy rozdíl - mezi vánočními - zvyky minulosti a současnosti - zvládá reprodukci vybraných vánočních - koled	①Moravské vánoční písně ② České vánoční písně – interpretace žáků ③Vánoční zvyky	② OSV6 ① MKV1 VO - svátky
4	15.22. Historie a vývoj české hudby	- orientuje se v základech vzniku hudby - Čech a Moravy - zná rozdíl světové a české pop music, jazzu a swingu - orientuje se v	① Nejstarší hudební památky z Čech a Moravy ② Česká populární hudba ③Hudební renesance v Čechách (Vánoční hudba v Čechách) ④Jazz a swing v české hudbě	① ②MKV1 ČJ – nestarší české literární památky D – baroko,

		základech české hudební renesance - orientuje se v tematice Vánoc v české hudbě - orientuje se v základech českého hudebního baroka - orientuje se v základech českého - hudebního klasicismu - orientuje se v základní hudbě poloviny 20. století - orientuje se v souvislostech českého a - světového romantismu - uvědomuje si přínos B. Smetany pro náš národ - umí vyjmenovat Smetanovy opery - zná osobnost A. Dvořáka, L- Janáčka a B. Martinů - orientuje se v základech české hudby 20. století - zná nejslavnější české muzikály	⑤České hudební baroko, klasicismus, romantismus ⑥60.léta, Big beat ⑦20.století v české hudbě ⑧70.-90.léta a český muzikál ⑨Leoš Janáček, Bohuslav Martinů	klasicismu, romantismus VV – baroko, klasicismus, romantismus VO – významné brněnské osobnosti (Janáček)
	15.23. Hudební nauka	- ovládá základní hudební výrazové prostředky - rozpoznává evropské hudební nástroje - rozeznává různé způsoby využití techniky v hudbě	① Hudební výrazové prostředky (rytmus, metrum, tempo) ②Hudební nástroje-opakování ③Technika v hudbě ④Evropské nástroje	④ VMEGS2
	15.24	- ovládá českou	① Známé a oblíbené české	① MKV1

	Trampská a folková píseň	trampskou a folkovou - tematiku, včetně reprodukce - je schopen připravit referát k české folkové hudbě - ovládá základní prázdninové písně	trampské písně ②Folková píseň	

16 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

nabízí a umožňuje žákům

- komunikovat neverbálním způsobem
- možnost vizualizovat své názory, zkušenosti, prožitky a myšlenky
- vyjadřovat sebe sama, své vlastní názory
- znázorňovat na ploše i v prostoru
- řešit problémové situace spojené s realizací úkolu (vizuálně obrazné vyjádření, uspořádání objektu, vnímání všemi smysly)
- pracovat klasickými technikami typickými pro výtvarnou výpověď
- využívat digitální technologii
- rozvíjet smyslovou citlivost a estetické cítění
- seznámit se s bohatou evropskou kulturou a dějinami umění
- interpretovat díla

Samozřejmě – jak individuální a neopakovatelní jsme my – lidé, tak odlišná je naše výpověď. Proto se v hodinách výtvarné výchovy můžou realizovat i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (tělesným či smyslovým hendikepem). Tyto hodiny se navíc pro ně stávají příležitostí k procvičování jemné motoriky.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA rozvíjí ve svém kontextu celkovou osobnost žáka. Vede k rozvíjení zrakového a kinestetického vnímání, k procvičování jemné motoriky, estetického cítění, k rozvíjení tvůrčího potencionálu a kultivovaného především výtvarného projevu. Důraz je kladen na vzájemnou toleranci a respekt, naslouchání.

Ve výuce je podporována tvořivost žáků a spolupráce.

VÝTVARNOU VÝCHOVOU se prolínají tematické okruhy průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (Jsme Evropané).

Svým obsahem má VÝTVARNÁ VÝCHOVA blízko k dějepisu (nejstarší civilizace, antické Řecko, romantismus a gotika, renesance a baroko, 19. a 20. století) a hudební výchově. Okrajově se dotýká i ostatních předmětů.

METODY A FORMY PRÁCE používané při výuce výtvarné výchovy:

- výklad
- vysvětlování
- samostatná práce
- vyhledávání informací, referáty
- využití vlastní zkušenosti
- práce s digitální technologií
- tvořivé činnosti - kresba,
- návštěva výstavy

Žáci jsou seznámeni s informacemi a pokyny, které se týkají bezpečnosti, hygieny a organizace práce ve výtvarné výchově, jsou vedeni k dodržování dohodnutých pravidel.

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
2	2	1	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
1	16.1. Zásady bezpečnosti práce v hodině	- Uplatňuje vhodné a bezpečné chování - Dokáže posoudit, jaké chování by mohlo ohrozit zdraví druhého - Přizpůsobuje se pokynům učitele, které jsou určující pro správnou organizaci práce a udržování pořádku	- Seznámení s informacemi a pokyny, které se týkají bezpečnosti, hygieny a organizace práce ve výtvarné výchově	
	16.2. Rozvíjení	- Snaží se vybírat a vytvářet co nejširší	- Prvky vizuálně obrazného vyjádření - vztahy a	

	smyslové citlivosti	škálu vizuálně obrazných prvků, uspořádat je v prostoru, najít vztah mezi nimi a uplatnit je pro vyjádření vlastních představ a poznatků - Kombinuje různé vlastnosti prvků a dokáže je na základě vlastních zkušeností a vjemů uspořádat v časovém sledu - Vytváří a uspořádá jednoduché objekty v prostoru, snaží se řešit problémové úlohy v této oblasti - Vytváří a uspořádá jednoduché objekty v časovém sledu, pokouší se o řešení problémů v dané oblasti	uspořádání prvků v prostoru, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality - Prvky vizuálně obrazného vyjádření – vztahy a uspořádání prvků v časovém průběhu (dynamické proměny), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality - Uspořádání objektů do celků v prostoru – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, plastické) - Uspořádání objektů do celků v časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (světlostní, barevné, plastické a prostorové prvky a prostředky vyjadřující časový	
	16.3. Uplatňování subjektivity	- Užívá prostředky (vizuálně obrazná vyjádření) k zaznamenání vizuálních zkušeností a fantazie - Vybírá, kombinuje a vytváří různorodé prostředky (také prostorové formy) pro vlastní osobité vyjádření - Užívá vizuálně obrazná	- ① Prostředky pro vyjádření fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - ② Typy vizuálně	① OSV 2 ①② OSV 5 ① OSV 10

		vyjádření k zobrazování zkušeností získaných ostatními smysly	obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, plastika, comics; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (statické nebo dynamické); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
	16.4. Ověřování komunikačních účinků	- Žák se na základě prožitků z vnímání uměleckého díla snaží o jeho přiměřenou interpretaci - Ověřuje komunikační účinky vybraných uměleckých děl	- ① Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování na základě znalostí dějin umění (Pravěk, starověký Egypt, Mezopotámie, egejská oblast, starověké Řecko, antický Řím, křesťanská antika) - ② Osobní postoj v komunikaci – odlišné interpretace – důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	①② OSV 8
	16.5. Dějiny umění	- Žák poznává život, umění a kulturu pravěku - Charakterizuje hlavní rysy egyptského umění; pozná nejdůležitější kulturní památky Egypta - Seznámí se s uměním a kulturou starověkého Řecka - Pozná hlavní kulturní	- Charakter a funkce architektury, sochařství a malby, umělecké řemeslo v pravěku - Architektura, sochařství, malba a užité umění starověkého Egypta, vliv náboženství na umění - ① Architektura, sochařství, malba a užité umění starověkého Řecka, kulturní památky	①②③ VMEGS 3 D – Dějiny starověkých kultur

		památky starověkého Říma - Dokáže vnímat podstatu umění křesťanské antiky	- ② Architektura, sochařství, malba a užité umění starověkého Říma, nejvýznamnější památky, Etruskové - ③ Křesťanská antika, situace sociologická, politická a náboženství, jejich vliv na vzhled křesťanské kultury a umění. - Architektura – základní architektonické prvky; charakter sochařství, malby a užitého umění; kulturní památky	
2	16.6. Zásady bezpečnosti práce v hodině	- Uplatňuje vhodné a bezpečné chování - Dokáže posoudit, jaké chování by mohlo ohrozit zdraví druhého - Přizpůsobuje se pokynům učitele, které jsou určující pro správnou organizaci práce a udržování pořádku	- Seznámení s informacemi a pokyny, které se týkají bezpečnosti, hygieny a organizace práce ve výtvarné výchově	
	16.7. Ověřování komunikačních účinků	- Na základě prožitků z vnímání uměleckého díla se snaží o jeho přiměřenou interpretaci - Ověřuje komunikační účinky vybraných uměleckých děl v sociálních vztazích - Porovnává účinky vlastní tvorby s komunikačními účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - Hledá vhodnou formu	- ① Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování na základě znalostí dějin umění (byzantský sloh, románský sloh, gotický sloh, renesance a manýrizmus) - ② Osobní postoj v komunikaci - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	④ OSV 2 ①②③ OSV 8

		pro prezentaci výsledků vlastní tvorby	- ③ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – analýza účinků vlastní tvorby a jejich porovnání s komunikačním obsahem již existujících uměleckých děl; vysvětlování a obhajoba výsledků "vlastní" tvorby - ④ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – prezentace výsledku vlastní tvorby ve veřejném prostoru nebo její mediální prezentace	
	16.8. Dějiny umění	- Žák charakterizuje hlavní rysy byzantského slohu - Charakterizuje hlavní rysy románského slohu; porovná mezi sebou byzantské a románské umění - Orientuje se v hlavních znacích a kultuře gotiky, pozná - nejdůležitější kulturní památky - Vnímá charakteristické znaky renesančního slohu a jeho kulturní odkaz	- ① Byzantský sloh - charakteristické rysy a odlišnosti od antiky, funkce byzantského umění - ② Románský sloh - charakteristické rysy a srovnání s byzantským slohem, nejznámější regionální památky - ③ Goticky sloh - základní architektonické rysy a znaky gotiky, umění velkých mistrů - ④ Renesanční sloh - základní architektonické prvky a znaky renesance, významná umělecká díla, manýrismus	①②③④ VMEGS 3 D – Dějiny křesťanské Evropy (do 17. století)
	16.9. Rozvíjení smyslové citlivosti	- Snaží se vybírat a vytvářet co nejširší škálu vizuálně obrazných prvků, uspořádat je na ploše, hledat vztahy mezi nimi a uplatňovat je při vyjádření vlastních představ	- Prvky vizuálně obrazného vyjádření - vztahy a uspořádání prvků v ploše (podobnost, kontrast) - linie, barevné kvality, textury - Prvky vizuálně obrazného vyjádření - vztahy a uspořádání prvků v	

		- Snaží se vybírat a vytvářet co nejširší škálu vizuálně obrazných prvků, uspořádat je na ploše, hledat vztahy mezi nimi a uplatňovat je při vyjádření vlastních představ - Vytváří jednoduché objekty v prostoru, vyhledává správná řešení k získání individuálních výsledků - Snaží se uspořádat objekty v prostoru a vyhledat správná řešení problémových úloh s touto tématikou	objemu (rytmus, struktura) - tvary, objemy, světlostní kvality - Uspořádání objektů do celků v objemu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (prostorové prostředky) - Uspořádání objektů do celků v prostoru - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (světlostní, barevné, plastické a prostorové prvky)	
	16.10. Uplatňování subjektivity	- Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětu z představ a fantazie	- ① Typy vizuálně obrazných vyjádření - comics, reklama, komunikační grafika, volná malba; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - ② Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	② OSV 1 ① OSV 5
3	16.11. Zásady bezpečnosti práce v hodině	- Uplatňuje vhodné a bezpečné chování - Dokáže posoudit, jaké chování by mohlo ohrozit zdraví druhého - Přizpůsobuje se pokynům učitele, které jsou určující pro	- Seznámení s informacemi a pokyny, které se týkají bezpečnosti, hygieny a organizace práce ve výtvarné výchově	

		správnou organizaci práce a udržování pořádku		
	16.12. Rozvíjení smyslové citlivosti	- Žák se snaží vybírat a vytvářet co nejširší škálu prvků při tvorbě vizuálně obrazného vyjádření prostorové formy na ploše, kombinuje jejich různé vlastnosti - Při vlastní tvorbě se snaží vytvářet co nejširší škálu prvků uspořádaných v prostoru - Prožitky z vnímání uměleckých děl a mediálních sdělení mu pomáhají v inspiraci při vlastní tvorbě	- Uspořádání objektů do celků v ploše - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (světlostní, barevné kvality) ve statickém i dynamickém vyjádření - Uspořádání objektů do celků v prostoru - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (světlostní, plastické a prostorové prostředky) - ① Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, televize; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	① MEV 4 ① MEV 5
	16.13. Uplatňování subjektivity	- Žák se snaží využívat některé metody uplatňované v současném výtvarném umění ve vlastní tvorbě (fotografie, video) - Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných ostatními smysly - Komunikuje v tvorbě prostřednictvím symbolů	- ① Typy vizuálně obrazných vyjádření - skulptura, fotografie, vizualizované dramatické akce; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich motivace (fantazijní, racionálně konstruktivní, expresivní); vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich motivace založené na smyslovém vnímání; reflexe a vědomé uplatnění při vlastních	① OSV 1 ① OSV 3 ① OSV 5

			tvůrčích činnostech přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – symbolické hledisko jejich motivace; reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
	16.14. Ověřování komunikačních účinků	- Žák se na základě prožitků z uměleckých děl snaží o jejich interpretaci - Snaží se o kritické vnímání uměleckého díla a snaží se pochopit individualitu umělecké tvorby a její interpretace - Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - Nalézá vhodnou formu pro prezentaci výsledku vlastní tvorby	- ① Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování na základě znalostí dějin umění (baroko, rokoko, klasicismus, romantismus, realismus) - ② Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - ③ Porozumění komunikačnímu obsahu uměleckého díla a jeho proměny - ④ Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti - ⑤ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - prezentace ve veřejném prostoru výsledku vlastní tvorby nebo její mediální prezentace	①②③④⑤ OSV 8
	16.15.	- Žák charakterizuje kulturu baroka, pozná	- ① Typické architektonické typy a	①②③ VMEGS 3

	Dějiny umění	nejdůležitější kulturní památky - Snaží se odlišit hlavní znaky klasicismu a romantismu, pozná nejdůležitější kulturní památky - Vyjmenuje charakteristické rysy typické pro realizmus, pozná nejdůležitější umělecké díla	znaky baroka, odlišení od renesance, umění velkých mistrů, rokoko - ② Hlavní znaky klasicismu a romantismu v umění, význam antiky pro klasicismus a gotiky pro romantismus, nejznámější umělecká díla - ③ Realismus - jeho hlavní znaky a umění velkých mistrů	D – Dějiny 17. až 19. století HV - baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus
4	16.16. Zásady bezpečnosti práce v hodině	- Uplatňuje vhodné a bezpečné chování - Dokáže posoudit, jaké chování by mohlo ohrozit zdraví druhého - Přizpůsobuje se pokynům učitele, které jsou určující pro správnou organizaci práce a udržování pořádku	- Seznámení s informacemi a pokyny, které se týkají bezpečnosti, hygieny a organizace práce ve výtvarné výchově	
	16.17. Rozvíjení smyslové citlivosti	- Žák se při tvorbě snaží vybírat a vytvářet co nejširší škálu prvků tvořících objekty a umísťuje je v prostoru - Při tvorbě se snaží uplatňovat mimovizuální podněty, vybírá a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - Inspiruje se při tvorbě ostatními uměleckými druhy, vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - Inspiruje se při tvorbě některými metodami	- ① Uspořádání objektů do celků v prostoru (zátiší) – vyjádření vztahů mezi objekty (světlostní a barevné a prostorové prostředky – vyjadřování na ploše) – zdokonalování dovedností nabytých v minulých ročnících - ② Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě (např. zvuky vyskytující se volně v přírodě nebo běžné zvuky města) - ③ Reflexe a vztahy zrakového vnímání k	①②③④ OSV 1 ④ MEV 4 ④ MEV 5

		uplatňovanými v současných mediích	vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (dramatických, hudebních) - ④ Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
	16.18. Uplatňování subjektivity	- Žák se snaží využívat některé metody a prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích (počítačová grafika, video, animace) - Pro dosažení individuality se ve své tvorbě snaží využívat širokou škálu prostředků, prostřednictvím kterých zobrazuje zaznamenané emoce a pocity	- ① Typy vizuálně obrazných vyjádření – rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry; realizace objektu, krátkého filmu a elektronického obrazu (pozn. možná činnost navíc v rámci školního klubu – animovaný film) prostředky pro vyjádření emocí, pocitů nebo nálad – akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	① OSV 5
	16.19. Ověřování komunikačních účinků	- Žák se na základě prožitků uměleckých děl snaží o jejich interpretaci - Snaží se o kritickou interpretaci uměleckého díla a obhajobu svého názoru, sleduje proměnu komunikačního	- ① Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování na základě znalostí dějin umění (od impresionizmu k některým uměleckým směrům 20. století) - ② Osobní postoj v komunikaci a proměna komunikačního obsahu - obhajoba samostatně	① OSV 2 ①②③ OSV 8

		obsahu - Pokouší se o vysvětlení svého postoje k samostatně vytvořenému dílu, ověřuje si komunikační účinky své práce	utvořeného názoru týkajícího se interpretace uměleckého díla na základě historických, sociálních a kulturních souvislosti - konfrontace, diskuze - ③ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby	
	16.20. Dějiny umění	- Žák charakterizuje umění vytvořené na přelomu 19. a 20. století, pozná nejdůležitější umělecká díla - Charakterizuje některé umělecké směry 20. století, pozná nejdůležitější umělecká díla	- ① Umění na přelomu 19. a 20. století (impresionismus, postimpresionismus, Paul Cézanne, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Henri de Toulouse – Lautrec, Auguste Rodin, secese), nové směry a proudy v architektuře, sochařství, malířství a užitkovém umění, jejich rozlišeni a vliv na umění dalších, průkopníci a jejich tvorba - ② Některé umělecké směry první poloviny 20. století (fauvismus, expresionismus, kubismus, abstraktní malířství, futurismus, konstruktivismus, bauhaus, funkcionalismus, metafyzická malba, dadaismus, surrealismus), nové směry a proudy v architektuře, sochařství a malířství, jejich rozlišeni a vliv na umění dalších, průkopnici a jejich tvorba	①② VMEGS 3 D – Dějiny 19. a 20. století

G ČLOVĚK A ZDRAVÍ

CHARAKTERISTIKA OBLASTI

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ přináší základní informace a podněty, které mohou žáci využívat pro ovlivňování svého zdraví. Zdraví člověka můžeme chápat jako vyvážený stav fyzické, psychické a sociální pohody.

Zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život, pro optimální pracovní výkonnost. Ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví je jednou z priorit základního vzdělávání.

Poznatky, činnosti a způsoby chování se žáci učí využívat a aplikovat ve svém životě.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti vede žáky k poznávání a pochopení zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, k poznávání člověka jako biologického jedince, který je závislý v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního rozhodování a jednání, který je závislý na úrovni mezilidských vztahů a kvalitě prostředí. Žáci získávají základní orientaci v názorech na to, co zdraví prospívá a co ho poškozuje, učí se využívat osvojených preventivních postupů pro ovlivňování a upevňování zdraví.

Ve vlastním výchovně vzdělávacím procesu bude kladen důraz na praktické dovednosti vedoucí k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ je členěna do vzdělávacích oborů VÝCHOVA KE ZDRAVÍ a TĚLESNÁ VÝCHOVA. Výuka bude probíhat v souladu s věkem žáků.

Do výuky tělesné výchovy je aplikována i zdravotní tělesná výchova zaměřená na zdravotní oslabení žáků a jeho pozitivní ovlivňování. Výběrem a zařazováním prvků speciálního cvičení a relaxačních technik je reagováno na odchylky správného držení těla a na omezení vzniklé zdravotním postižením. Zdravotní tělesná výchova je určena žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ je součástí předmětu OSOBNOST A ZDRAVÍ ČLOVĚKA, který je realizován v prvním a třetím ročníku nižšího stupně gymnázia.

17 TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

je společně s předmětem VÝCHOVA KE ZDRAVÍ zařazena do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A ZDRAVÍ.

- směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů
- vede k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost duševní a sociální harmonii
- umožňuje žákům spontánní pohybové činnosti
- nabízí činností řízené a výběrové
- vede k rozvoji optimální zdatnosti a výkonnosti
- je součástí zdravého životního stylu
- nabízí prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu
- klade důraz na korekci jednostranného svalového zatížení a svalových dysbalancí

V hodinách TĚLESNÉ VÝCHOVY je realizována zdravotní tělesná výchova - aplikace vyrovnávacích cvičení pro všechny žáky preventivně, pro žáky se s tělesným postižením je cvičení zaměřeno cíleně.

Předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA je úzce propojen s BIOLOGIÍ a předmětem OSOBNOST A ZDRAVÍ ČLOVĚKA, ve výuce jsou realizovány především tematické okruhy průřezového tématu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA a VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

- vysvětlování
- odvozování pravidel
- využívání zkušeností žáků
- tvořivé činnosti
- prožitkové metody
- vyrovnávací a kompenzační cvičení
- relaxační techniky
- výkonnostní sporty

Žáci se učí vnímat své zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, získávají základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět. Seznamují se i s tím, co může zdraví člověka ohrozit. Učí se chápat zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu podporující kvalitu života. Žáci usilují o zlepšení své tělesní zdatnosti, své osvojené pohybové dovednosti aplikují ve hře, soutěži i sportovních aktivitách. Uplatňují vhodné a bezpečné chování v tělocvičně i v přírodě, svým chováním a jednáním předchází vzniku možného úrazu.

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
2	2	2	2

Ročník	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
1.	17.1. Zásady práce v TV	• pozná rozdíl mezi Tv a vrcholovým sportem • umí vystupovat v roli hráče, soupeře • zná zásady hygienických návyků a řídí se jimi • umí manipulovat s nářadím a náčiním	① Poznatky z Tv a sportu ② Komunikace při pohybových činnostech ③ Organizace a hygiena ④ Bezpečnost v Tv a sportu ⑤ Zdravý životní styl	①②③④⑤OSV2 ①②③④⑤OSV3 ①②③④⑤OSV11 ①②③④⑤OSV9

	17.2. Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení	• žák zná základy strečinku • zná důvody pro členění výukového bloku • umí provést technicky správně jednoduché cviky • akceptuje pohybové a výkonnostní rozdíly spolužáků	① Základní význam jednotlivých druhů cvičení ② Zásady přípravy před pohybovou činností (zahřátí, strečink) ③ Základní technika jednotlivých druhů cvičení ④ Správné držení těla ⑤ Základní relaxační techniky ⑤ Cvičení na vyrovnávání svalových dysbalancí ⑥ Motivační cvičení	①②③④⑤⑥OSV 2 ①②③④⑤⑥OSV 3 ①②③④⑤⑥OSV 9
	17.3. Gymnastika	• zvládne základní gymnastické prvky • zná techniku odrazu na můstku a trampolíně • umí šplhat na tyči • zná základní držení na hrazdě a umí techniku základních • prvků	① Akrobacie ② Přeskoky ③ Skoky na malé trampolíně ④ Šplh ⑤ Hrazda	①②③④⑤OSV2 ①②③④⑤OSV3 ①②③④⑤OSV5 ①②③④⑤OSV9
	17.4. Atletika	• technicky zvládne atletickou abecedu • zná techniku běhu • zvládá techniku vysokého startu • umí skok z místa	① Běhy ② Skoky	①②OSV2 ①②OSV3 ①②OSV9
	17.5. Pohybové hry	• respektuje pravidla her a individualitu spoluhráčů • řídí se podle pravidel fair-play	① PH pro rozvoj nových pohybových dovedností ② PH pro rozvoj kondičních a koordinačních schopností ③ PH soutěživé a bojové ④ PH psychomotorické	①②③④OSV2 ①②③④OSV3 ①②③④OSV7 ①②③④OSV9
	17.6. Sportovní	• zná základní pravidla probíraných sportů	① Házená	①②③④OSV2

	hry	• umí kolektivně spolupracovat • zvládá základní dovednosti s míčem • je soutěživý • hraje podle fair-play	② Basketbal ③ Fotbal ④ Florbal	①②③④OSV3 ①②③④OSV5 ①②③④OSV7 ①②③④OSV8 ①②③④OSV9
	17.7. Sporty vyžadující zvláštní klimatické, prostorové či materiální podmínky	• dle možností: zná základní pravidla probíraného sportu • umí základní technické provedení některých probíraných prvků • ovládá základy dopomoci, základy první pomoci, zná důležitá tel. čísla • umí zacházet s netradičními pomůckami • zná a respektuje zásady bezpečnosti	① Plavání ② Bruslení ③ Turistika a pobyt v přírodě ④ Lezení na umělé stěně ⑤ Bouldering ⑥ Psychomotorika (šlapadla, vozíky, padák, víčka, aj.) ⑦ Badminton ⑧ Stolní tenis ⑨ Soft tenis	①②③④⑤⑥⑦⑧⑨OSV2 ①②③④⑤⑥⑦⑧⑨OSV3 ①②③④⑤⑥⑦⑧⑨OSV9 ②③EV4
	17.8. Motorické testy a testy svalové nerovnováhy	• pozná své možnosti v testovaných oblastech	① Testy svalových dysbalancí ②Testy flexibility	①②OSV2 ①②OSV3 ①②OSV9 B
	17.9. Výběrové učivo	• pozná své možnosti v testovaných oblastech	① Každé učivo, které rozšiřuje nebo upevňuje aktuálně dosaženou úroveň pohybových dovedností a schopností žáků	①OSV2 ①OSV3 ①OSV9
2.	17.10. Zásady práce v TV	• pozná rozdíl mezi Tv a vrcholovým sportem • umí vystupovat v roli hráče, soupeře • zná zásady hygienických návyků	①Poznatky z Tv a sportu ② Komunikace při pohybových činnostech ③ Organizace a hygiena ④ Bezpečnost v Tv a sportu	①②③④⑤OSV2 ①②③④⑤OSV3 ①②③④⑤OSV11 ①②③④⑤OSV9

		a řídí se jimi • umí manipulovat s nářadím a náčiním	⑤ Zdravý životní styl	
	17.11. Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení	• žák zná základy strečinku a umí ho použít • zná důvody pro členění výukového bloku • umí provést technicky správně jednoduché cviky • akceptuje pohybové a výkonnostní rozdíly spolužáků • umí základní posilovací cviky	① Základní význam jednotlivých druhů cvičení ② Zásady přípravy před pohybovou čin. (zahřátí, strečink) ③ Základní technika jednotlivých druhů cvič. ④ Správné držení těla ⑤ Základní relaxační techniky ⑥ Cvičení na vyrovnávání svalových dysbalancí ⑦ Motivační cvičení	①②③④⑤⑥⑦OSV2 ①②③④⑤⑥⑦OSV3 ①②③④⑤⑥⑦OSV9 B
	17.12. Gymnastika	• zvládne základní gymnastické prvky • zná techniku odrazu na můstku a trampolíně • zvládne základní skoky na trampolíně • technicky správně provede roznožku i skrčku přes kozu • umí šplhat na tyči • zná základní držení na hrazdě a umí techniku základních prvků	① Akrobacie ② Přeskoky ③ Skoky na malé trampolíně ④ Šplh ⑤ Hrazda	①②③④⑤OSV2 ①②③④⑤OSV3 ①②③④⑤OSV5 ①②③④⑤OSV9
	17.13. Atletika	• zná techniku běhu • technicky zvládne atletickou abecedu • zvládá techniku vysokého a nízkého startu • umí skok z místa i s rozběhem	① Běhy ② Skoky	①②OSV2 ①②OSV3 ①②OSV9
	17.14. Pohybové	• respektuje pravidla her a individualitu	① PH pro rozvoj nový pohybových dovedností	①②③④OSV2 ①②③④OSV3

	hry	spoluhráčů • řídí se podle pravidel fair-play	② PH pro rozvoj kondičních a koordinačních schopností ③ PH soutěživé a bojové ④ PH psychomotorické	①②③④OSV7 ①②③④OSV9
	17.15. Sportovní hry	• zná základní pravidla probíraných sportů • umí kolektivně spolupracovat • zvládá základní dovednosti s míčem • je soutěživý • hraje podle fair-play	① Házená ② Basketbal ③ Fotbal ④ Florbal	①②③④OSV2 ①②③④OSV3 ①②③④OSV5 ①②③④OSV7 ①②③④OSV8 ①②③④OSV9
	17.16. Sporty vyžadující zvláštní klimatické, prostorové či materiální podmínky	- dle možností: zná základní pravidla probíraného sportu - umí základní technické provedení některých probíraných prvků •ovládá základy dopomoci, základy první pomoci, zná důležitá tel. čísla • umí zacházet s netradičními pomůckami • zná a respektuje zásady bezpečnosti	① Lyžování, snowboarding – ZVK ② Plavání ③ Bruslení ④ Turistika a pobyt v přírodě ⑤ Lezení na umělé stěně ⑥ Bouldering ⑦ Psychomotorika (šlapadla, vozíky, padák, víčka, aj.) ⑧ Badminton ⑨ Stolní tenis	①②③④⑤⑥⑦⑧⑨OSV2 ①②③④⑤⑥⑦⑧⑨OSV3 ①②③④⑤⑥⑦⑧⑨OSV9 ①④EV4 B Z
	17.17. Motorické testy a testy svalové nerovnováhy	• zjistí své možnosti v testovaných oblastech	① Testy svalových dysbalancí ② Testy flexibility	①②OSV2 ①②OSV3 ①②OSV9 B
	17.18. Výběrové učivo	• zjistí své možnosti v testovaných oblastech	① Každé učivo, které rozšiřuje nebo upevňuje aktuálně dosaženou úroveň pohybových dovedností a schopností	① OSV2 ① OSV3 ① OSV9

			Žáků	
3.	17.19. Zásady práce v TV	• pozná rozdíl mezi Tv a vrcholovým sportem • umí vystupovat v roli hráče, soupeře a rozhodčího • zná zásady hygienických návyků a řídí se jimi • umí manipulovat s nářadím a náčiním	① Poznatky z Tv a sportu ② Komunikace při pohybových činnostech ③ Organizace ④ Hygiena ⑤ Bezpečnost v Tv a sportu ⑥ Zdravý životní styl	①②③④⑤⑥ OSV2 ①②③④⑤⑥ OSV3 ①②③④⑤⑥ OSV11 ①②③④⑤⑥ OSV9
	17.20. Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení	- žák zná základy strečinku a umí ho správně použít - zná důvody pro členění výukového bloku - umí provést technicky správně jednoduché i složitější cviky - akceptuje pohybové a výkonnostní rozdíly spolužáků - umí základní posilovací cviky a rozlišuje vhodnost jejich použití	① Základní význam jednotlivých druhů cvičení ② Zásady přípravy před pohybovou čin. (zahřátí, strečink) ③ Základní technika jednotlivých druhů cvič. ④ Správné držení těla ⑤ Základní relaxační techniky ⑥ Cvičení na vyrovnávání svalových dysbalancí ⑦ Motivační cvičení	①②③④⑤⑥⑦ OSV2 ①②③④⑤⑥⑦ OSV3 ①②③④⑤⑥⑦ OSV9
	17.21. Gymnastika	- zvládne základní gymnastické prvky - zná techniku odrazu na můstku a trampolíně - zvládne základní skoky na trampolíně (podle šikovnosti i složitější skoky – salto vpřed) - technicky správně provede roznožku i skrčku přes kozu - umí skrčku přes bednu na šíř	① Akrobacie ② Přeskoky ③ Skoky na malé trampolíně ④ Šplh ⑤ Hrazda	①②③④⑤OSV2 ①②③④⑤OSV3 ①②③④⑤OSV5 ①②③④⑤OSV9

		- umí šplhat na tyči - zná základní držení na hrazdě a umí techniku základních prvků (dle šikovnosti i složitějších)		
	17.22. Atletika	- technicky správně zvládne atletickou abecedu - zná techniku běhu - zvládá techniku vysokého a nízkého startu (dle možností z bloků) - umí skok z místa i s rozběhem do dálky - dle možností umí předákovou techniku štafetového běhu	① Běhy ② Skoky ③ Hody a vrhy	①②③OSV2 ①②③OSV3 ①②③OSV9
	17.23. Pohybové hry	- respektuje pravidla her a individualitu spoluhráčů - řídí se podle pravidel fair-play - je schopen vymyslet jednoduchou hru	① PH pro rozvoj nový pohybových dovedností ② PH pro rozvoj kondičních a koordinačních schopností ③ PH soutěživé a bojové ④ PH psychomotorické	①②③④OSV2 ①②③④OSV3 ①②③④OSV7 ①②③④OSV9
	17.24. Sportovní hry	- zná základní pravidla probíraných sportů - umí kolektivně spolupracovat - zvládá základní dovednosti s míčem - zná základy taktiky - je soutěživý - hraje podle fair-play	① Házená ② Basketbal ③ Fotbal ④ Florbal	①②③④OSV2 ①②③④OSV3 ①②③④OSV5 ①②③④OSV7 ①②③④OSV8 ①②③④OSV9
	17.25. Sporty vyžadující zvláštní klimatické, prostorové	- dle možností: zná základní pravidla probíraného sportu - umí základní technické provedení	① Plavání ② Bruslení ③ Turistika a pobyt v přírodě ④ Lezení na umělé stěně	①②③④⑤⑥⑦⑧ OSV2 ①②③④⑤⑥⑦⑧ OSV3 ①②③④⑤⑥⑦⑧ OSV9

	či materiální podmínky	některých probíraných prvků - ovládá základy dopomoci, základy první pomoci, zná důležitá tel. čísla - umí zacházet s netradičními pomůckami - zná a respektuje zásady bezpečnosti	⑤ Bowldering ⑥ Psychomotorika (šlapadla, vozíky, padák, víčka, aj.) ⑦ Badminton ⑧ Stolní tenis	①②③EV4 B Z
	17.26. Motorické testy a testy svalové nerovnová hy	- pozná své pohybové dovednosti v testovaných oblastech - na základě výsledků testů usuzuje na zlepšení nebo - zhoršení svých pohybových dovedností	① Testy svalových dysbalancí ② Testy flexibility	①②OSV2 ①②OSV3 ①②OSV9 B
	17.27. Výběrové učivo	- pozná své pohybové dovednosti v testovaných oblastech - na základě výsledků testů usuzuje na zlepšení nebo - zhoršení svých pohybových dovedností	① Každé učivo, které rozšiřuje nebo upevňuje aktuálně dosaženou úroveň pohybových dovedností a schopností žáků	①OSV2 ①OSV3 ①OSV9
4.(9.)	17.28. Zásady práce v TV	- pozná rozdíl mezi Tv a vrcholovým sportem - umí vystupovat v roli hráče, soupeře, rozhodčího a organizátora - zná zásady hygienických návyků a řídí se jimi - umí manipulovat s nářadím a náčiním	① Poznatky z Tv a sportu ② Komunikace při pohybových činnostech ③ Organizace a hygiena ④ Bezpečnost v Tv a sportu ⑤ Zdravý životní styl	①②③④⑤OSV2 ①②③④⑤OSV3 ①②③④⑤OSV11 ①②③④⑤OSV9

	17.29. Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení	- žák zná základy strečinku a umí ho správně použít, předvést a naučit spolužáky - zná důvody pro členění výukového bloku - umí provést technicky správně jednoduché i složitější cviky - akceptuje pohybové a výkonnostní rozdíly spolužáků - umí základní posilovací cviky a rozlišuje vhodnost jejich použití - je schopen opravit nesprávné provedení cviku u spolužáků	① Základní význam jednotlivých druhů cvičení ② Zásady přípravy před pohybovou čin. (zahřátí, strečink) ③ Základní technika jednotlivých druhů cvič. ④ Správné držení těla ⑤ Základní relaxační techniky ⑥ Cvičení na vyrovnávání svalových dysbalancí ⑦ Motivační cvičení	①②③④⑤⑥⑦OSV2 ①②③④⑤⑥⑦OSV3 ①②③④⑤⑥⑦OSV9 B
	17.30. Gymnastika	zvládne základní gymnastické prvky • pozná chybné provedení cviku u spolužáka • zná techniku odrazu na můstku a trampolíně • zvládne základní i složitější skoky na trampolíně • technicky správně provede roznožku i skrčku přes kozu • umí skrčku přes bednu na šíř • umí šplhat na tyči zná základní držení na hrazdě a umí techniku základních	① Akrobacie ② Přeskoky ③ Skoky na malé trampolíně ④ Šplh ⑤ Hrazda	①②③④⑤OSV2 ①②③④⑤OSV3 ①②③④⑤OSV5 ①②③④⑤OSV9

		prvků (dle šikovnosti i složitějších		
	17.31. Atletika	technicky správně zvládne atletickou abecedu • zná techniku běhu a umí ji použít zvládá techniku vysokého a nízkého startu (dle možností z bloků) • umí skok z místa i s rozběhem do dálky • dle možností umí předákovou techniku štafetového běhu • zvládne funkci startéra a časoměřiče	① Běhy ② Skoky ③ Hody a vrhy	①②③OSV2 ①②③OSV3 ①②③OSV9
	17.32. Pohybové hry	respektuje pravidla her a individualitu spoluhráčů • je schopen vymyslet jednoduchou hru	① PH pro rozvoj nový pohybových dovedností ② PH pro rozvoj kondičních a koordinačních schopností ③ PH soutěživé a bojové ④ PH psychomotorické	①②③④OSV2 ①②③④OSV3 ①②③④OSV7 ①②③④OSV9
	17.33. Sportovní hry	žák: • zná základní pravidla probíraných sportů • umí kolektivně spolupracovat • zvládá základní dovednosti s míčem • zná základy taktiky a umí je použít při hře • je soutěživý • hraje podle fair-play • zvládne organizaci turnaje • samostatně zvládne	① Házená ② Basketbal ③ Fotbal ④ Florbal ⑤ Volejbal	①②③④OSV2 ①②③④OSV3 ①②③④OSV5 ①②③④OSV7 ①②③④OSV8 ①②③④OSV9

		funkci rozhodčího a časoměřiče		
	17.34. Sporty vyžadující zvláštní klimatické, prostorové či materiální podmínky	dle možností: zná základní pravidla probíraného sportu umí základní technické provedení některých probíraných prvků ovládá základy dopomoci, základy první pomoci, zná důležitá tel. čísla • ví o nebezpečích v přírodě a předchází jim • umí zacházet s netradičními pomůckami • zná a respektuje zásady bezpečnosti	① Plavání ② Bruslení ③ Turistika a pobyt v přírodě ④ Lezení na umělé stěně ⑤ Bouldering ⑥ Psychomotorika (šlapadla, vozíky, padák, víčka, aj.) ⑦ Badminton ⑧ Stolní tenis ⑨ Soft tenis ⑩ Lyžování a snowboarding	①②③④⑤⑥⑦⑧⑨OSV2 ①②③④⑤⑥⑦⑧⑨OSV3 ①②③④⑤⑥⑦⑧⑨OSV9 ①②③⑩EV4 B Z
	17.35. Motorické testy a testy svalové nerovnováhy	pozná své pohybové dovednosti v testovaných oblastech na základě výsledků testů usuzuje na zhoršení nebo zlepšení svých pohybových dovedností	① Testy svalových dysbalancí ② Testy flexibility	①②OSV2 ①②OSV3 ①②OSV9 B
	17.36. Výběrové učivo	pozná své pohybové dovednosti v testovaných oblastech na základě výsledků testů usuzuje na zhoršení nebo zlepšení svých pohybových dovedností	① Každé učivo, které rozšiřuje nebo upevňuje aktuálně dosaženou úroveň pohybových dovedností a schopností žáků	①OSV2 ①OSV3 ①OSV9

18 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vzdělávání v tomto oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že

- žákům nabízí základní informace související s preventivní ochranou zdraví

- vede je k aktivnímu rozvíjení a ochraně zdraví
- učí žáky být za své zdraví odpovědný
- rozvíjí dovednosti potřebné k upevňování hygienických, stravovacích a pracovních návyků
- učí žáky předcházet úrazům a infekčnímu onemocnění
- vede k rozhodování ve prospěch zdraví

Vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ je úzce propojen s BIOLOGI a TĚLESNOU VÝCHOVOU, ve výuce jsou realizovány tematické okruhy průřezového tématu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH, ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Ve výuce předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ využíváme takové výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují rozvíjet klíčové kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ

žáci se učí

- vybírat a využívat vhodné způsoby pro efektivní učení
- vyhledávat informace, které mohou použít v praktickém životě
- uvádět získané poznatky do souvislostí a vzájemně je propojovat

Žákům nabízíme různé zdroje informací, vedeme je k tomu, aby získané informace uměli použít nejen v dalším učení, ale i osobním životě.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

žáci se učí

- vnímat život ve škole i mimo ni
- rozpoznávat a chápat problémy, využívat vlastního úsudku a zkušeností k jejich řešení
- uvědomovat si zodpovědnost za své rozhodnutí
- hodnotit výsledky svých činů

Žáky vedeme, aby dokázali samostatně hledat řešení, prezentovat jej a obhájit své řešení před ostatními.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

žáci se učí

- vyjadřovat a obhajovat své názory souvisle a kultivovaně
- naslouchat druhým a vhodně reagovat
- účinně se zapojovat do diskuze
- využívat získaných komunikativních dovedností potřebných k vytváření vzájemných vztahů a ke spolupráci

Předpokladem pro rozvíjení této kompetence je střídání metod, vytváření prožitkových situací a dialog.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

žáci se učí

- efektivně pracovat ve skupině a podílet se tak na práci celého týmu
- být součástí vytváření příjemné atmosféry
- poskytnout pomoc druhému a umět si o ni sám požádat
- respektovat názory druhých
- ovládat své jednání a chování vedoucí k získání pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Žáky vedeme k rozvíjení schopnosti spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých, učíme žáky chránit svoje zdraví a být za ně zodpovědný.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

žáci se učí

- chápat základní principy spojené se zákony a společenskými normami
- být si vědom svých povinností vůči vlastnímu zdraví i zdraví ostatních
- chovat se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- vnímat ekologické souvislosti a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Žáky vedeme k respektování pravidel stanovených školním řádem a k pochopení principů norem společnosti.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

žáci se učí

- dodržovat vymezená pravidla
- plnit své povinnosti vzhledem k výuce
- přistupovat k pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a z hlediska ochrany životního prostředí
- využívat znalosti a zkušenosti z vlastního života i z jiných vyučovaných předmětů a dávat je do souvislostí

Pomáháme žákům rozvíjet svoje schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat znalosti a vědomosti a získávat životní postoje.

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	1	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**

3.	18.1	- žák se seznámí s cíli předmětu - porozumí základním lidským potřebám, seznámí se s jejich strukturou - hledá vzájemné souvislosti mezi teoretickými poznatky a vlastním životem - žák charakterizuje rozhodující faktory, které mohou ovlivňovat naše zdraví - žák se orientuje v IZS - žák umí resuscitovat	①Zdravý životní styl ②Lidské potřeby – Maslowova pyramida ③Faktory ovlivňující zdraví ④První pomoc – IZS	①③④OSV4 ①③④OSV11 ①③④MKV1 ②OV – Lidské potřeby
	18.2	- žák se orientuje v používaných pojmech - umí charakterizovat nejčastější onemocnění opěrné a svalové soustavy - ví, jak poskytnout první pomoc při zlomeninách - je seznámen s možnostmi prevence úrazů při sportu - žák zná nejčastější onemocnění cévní soustavy - seznámí se s funkcí transfúzní stanice - ví o potřebě dárcovství - umí poskytnout první pomoc při krvácení	①První pomoc při zlomeninách ②Prevence úrazů ③Krevní choroby ④Dárcovství krve ⑤První pomoc při krvácení ⑥KPR	①②③④⑤⑥OSV11 B – lidské tělo
	18.3	- žák zná nejčastější onemocnění dýchací soustavy - seznámí se s možnostmi prevence - chápe kouření jako zlozvyk, ví o technikách	①Nemoci dýchací soustavy ②Alergie spojené s dýcháním, speleoterapie ③Kouření jako zlozvyk	①②③OSV3 ①②③OSV6 ①②③OSV7 ①②③OSV11 B – lidské tělo

		odmítání		
	18.4	- žák zná zásady správné výživy - je seznámen se základními skupinami vitamínů a minerálů, ví, proč jsou důležitou složkou stravy - umí charakterizovat poruchy trávení a poruchy příjmu potravy - žák chápe pojmy vylučovací a kožní soustavy, její choroby - má znalosti o prevenci onemocnění - je veden k dodržování pitného režimu - ovládá zásady zdravého opalování	①Zdravá životospráva ②Vitamíny, minerály ③Poruchy příjmu potravy ④Soustava vylučovací a kožní ⑤Pitný režim ⑥Sluneční záření	①②⑤⑥OSV10 ③④⑤⑥OSV11 ①②③④EV2 B – lidské tělo
	18.5	- žák umí charakterizovat poruchy a onemocnění nervového systému - zná zásady prevence psychického onemocnění - žák zvládá charakterizovat poruchy jednotlivých smyslů - je seznámen s technikami alternativní komunikace	①Mentální retardace, ②Downův syndrom ③Klíšťová encefalitida ④Zásady komunikace s neslyšícími ⑤Základy pomoci nevidomým ⑥Alternativní způsoby komunikace	①②③④⑤⑥OSV2 ①②③④⑤⑥OSV6 ①②③④⑤⑥OSV7 ①②③④⑤⑥OSV8 ①②③④⑤⑥OSV11 ①②③④⑤⑥MKV5
	18.6	- žák zná nemoci spojené s hormonální regulací - ví, jak může poruchy ovlivnit zdravým životním stylem - rozumí problematice civilizačních chorob, ví, jak se jim dá předcházet - žák charakterizuje pohlavní choroby, choroby spojené s pohlavní soustavou, zná zásady	①Nemoci způsobené nedostatkem nebo nadbytkem hormonů ②Civilizační choroby ③Onemocnění pohlavní soustavy ④Sexuální výchova	①②③④OSV11 ①②③④VDO2 B – činnost lidského těla

		prevence - chápe souvislost mezi životním stylem a pohlavními chorobami		
	18.7	- žák charakterizuje jednotlivá období lidského života - umí vyjmenovat klady a zápory soužití více generací - ví, jak by se měl chovat k dospělým a starým lidem	①Etapy života ②Soužití mezi generacemi ③Vztah ke stáří a starým lidem	①②③OSV2 ①②③OSV6 ①②③OSV7 ①②③OSV11 ①②③MKV2
	18.8	- žák umí uplatnit osvojené sociální dovednosti, získané v OSV - zná a umí uplatnit pravidla bezpečnosti a silničního provozu - je seznámen (teoreticky) s návykovými látkami a jejich důsledky	①Rizika ohrožující zdraví ②Pravidla bezpečnosti a silničního provozu ③Drogy a návykové látky ④Šikana	③④OSV3 ①②③④OSV6 ③④OSV7 ③④OSV11 ①③④VDO2
	18.9	- žák zná čísla tísňových linek - zná zásady při ohrožení (povodně, požáry, evakuace…)	①Ochrana člověka za mimořádných událostí	①OSV11 ①EV3 ①EV4

H ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

CHARAKTERISTIKA OBLASTI

Vzdělávací oblast

- vede k získávání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti
- přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků
- cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky
- je založena na tvůrčí spoluúčasti žáků

Pro základní vzdělávání a nižší stupeň gymnázií je vzdělávací obsah rozdělen do osmi tematických okruhů.

Gymnázium INTEGRA BRNO vybírá a bude realizovat okruh PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU.

Předmět je pojmenován BIOLOGICKO-FYZIKÁLNÍ PRAKTIKA. Druhým okruhem je DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ, předmět je pojmenován RÝSOVÁNÍ.

Žáci se seznamují do větší hloubky s biologickými a fyzikálními pokusy, získávají poznatky z oboru meteorologie, hydrologie, mineralogie, molekulové fyziky, termiky a optiky. Vzhledem k tomu, že škola vlastní zahradu, je součástí i práce na školním pozemku.

Povinným tematickým okruhem pro vzdělávání žáků na nižším stupni gymnázia zůstává tematický okruh SVĚT PRÁCE.

Obsah vzdělávacího oboru SVĚT PRÁCE je realizován v kvartě nižšího stupně gymnázia, předmět je pojmenován stejně jako celá vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.

Na Gymnáziu INTEGRA BRNO proběhl projekt ESF PŘÍRODA V OBRAZECH - propojení a implementace průřezových témat mediální a environmentální výchovy. Jeho prostřednictvím by si žáci měli zlepšit své kompetence v získávání a následné mediální prezentaci výstupů přírodovědných předmětů (a nejen jich).

19 PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU vychází z tematického okruhu PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Skládá se ze dvou částí. První z nich jsou *biologicko-fyzikální praktika*, která byla realizována v rámci projektu Příroda v obrazech, a druhá *chemická praktika*.

Zvolené učivo a metody práce povedou žáky k těmto výstupům:

- výběr a praktické využití vhodných pracovních postupů, výběr a použití přístrojů, nástrojů, zařízení a pomůcek pro konání konkrétních
- pozorování, měření a experimentů
- zpracování protokolů o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformulování závěrů, k nimž žák dospěl
- vyhledávání podkladů v dostupných informačních zdrojích, které žákovi co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
- dodržování pravidel bezpečné práce a ochrany životního prostředí
- poskytnutí první pomoc při úrazu v laboratoři

Učivo

- základní laboratorní postupy a metody
- základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

Obsah části *biologicko-fyzikální praktika* je obohacen o práci v botanické zahradě.

Očekávané výstupy - žák:

- zná základní podmínky pro pěstování rostlin, orientuje se v rozdílech mezi konvenčním a ekologickým zemědělstvím

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování, sběru a využívání vybraných rostlin
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- dodržuje pořádek, technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, je schopen poskytnout první pomoc při úrazu vzniklém při práci na školní zahradě

Biologické praktikum v tercii bylo příhodně nazváno *Rok v zahradě*. Jeho náplní je péče prostředí školní zahrady, pěstování vybraných hospodářských plodin, pozorování a dokumentace života v zahradním ekosystému v průběhu roku. Žáci si v průběhu studia prohlubují a prakticky ověřují znalosti získané v biologii o vývoji, životě a vztazích organismů na Zemi, učí se poznávat rostliny a živočichy v přírodě, systematicky zařazovat a provádět smysluplná pozorování i experimenty. Důraz je kladen na dokumentaci a následnou práci s fotografickým a filmovým materiálem.

Vzdělávání a výuka v tomto předmětu je zaměřena na tvorbu a upevňování klíčových kompetencí žáků tím, že:

- žákům nabízí rozšiřující a praktické informace o říši rostlin, živočichů a hub, biologii člověka
- učí žáky být zodpovědný za výsledky své práce jejich prezentaci
- rozvíjí dovednosti potřebné k upevňování pracovních návyků
- podněcuje žáky k otevřené komunikaci a k práci v týmech
- poskytuje základ k pochopení vztahů v přírodě a získání pozitivního vztahu k přírodě, aktivní ochraně přírody a svého zdraví
- žáci dokáží získané informace využít v praxi

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	1	0

Ročník	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
3.	19.1. Hustota, mechanické kmitání, molekulová fyzika, termika, optika	• Žák dokáže prakticky určit hustotu tělesa z pevné látky pomocí přímé a nepřímé metody • nabude praktické dovednosti související s používáním	Měření hustoty pevné látky * Ověření vztahu pro periodu matematického kyvadla * Přibližné určení průměru molekuly kyseliny olejové * Určení měrného	OSV8

		základních druhů fyzikálních měřidel (laboratorní váhy, posuvné měřidlo, …) • ověří poznatky z matematiky (objem geometrických těles) • Dokáže prakticky ověřit fyzikální vztah pro periodu kmitu matematického kyvadla • nabude praktické dovednosti související s používáním dalších základních druhů fyzikálních měřidel (stopky) • Pomocí experimentu propojí poznatky z fyziky a chemie, utvoří si představu o velikosti molekul organických kyselin • získá praktické dovednosti nutné ke zvládnutí experimentu citlivého na přesnost provedení • využije poznatků z matematiky (objemy těles) • Žák pomocí experimentu propojí teoretické představy (graf) s praktickým získáním odpovídajících hodnot (skupenská tepla)	skupenského tepla tání a varu * Měření indexu lomu * Určení voltampérových charakteristik spotřebičů * Určení charakteristiky polovodičové diody	

		• nabude praktické dovednosti související s používáním dalších základních druhů fyzikálních měřidel (teploměr) • nabude praktických schopností k přesnému a rychlému zvládnutí pokusu • Prověří zákony lomu v pevných látkách o různých indexech lomu • měřením se seznámí s různými metodami určování indexu lomu • Žák zvládne pokus, který slouží k ověření platnosti Ohmova zákona • nabude praktické dovednosti související s používáním dalších základních druhů fyzikálních měřících přístrojů (ampérmetr, voltmetr, …) • obeznámí se základními elektronickými součástkami (rezistor, termistor, …) • Žák měřením prověří charakteristiku polovodičové diody		

		zapojené v propustném i závěrném směru • dokáže rozlišovat jednotlivé typy polovodičových diod		
	19.2. Práce v botanické zahradě	• Žák pracuje tak, aby neohrožoval sebe ani ostatní ví, jakou pomoc je třeba poskytnout v jednotlivých případech. • dbá na úpravu, učí se pečlivosti • Žák chápe půdu jako dynamický prvek Žák zná a používá vhodné pracovní pomůcky, udržuje je v pořádku • dodržuje pravidla hygieny, umí poskytnout první pomoc orientuje se v typech půd, umí připravit půdu pro pěstování vybraných plodin, rozliší účinek přirozených a umělých hnojiv • navrhne pěstování okrasných a užitkových plodin na školní zahradě, v průběhu roku se podílí na jejich ochraně • vytvoří vhodné podmínky pro	Bezpečnost práce v botanické zahradě * Základní podmínky pro pěstování rostlin * Užitkové rostliny - ovoce, zelenina, obiloviny * Okrasné rostliny * Léčivé rostliny, koření	OSV9 EV1 EV2 EV3 EV4

		pěstování navržených užitkových plodin, provede výsev popř. předpěstování a výsadbu vybraných druhů • zná možnosti a zásady pěstování vybraných druhů ovoce a zeleniny, provádí běžnou údržbu hospodářské části zahrady • zná možnosti využití a skladování výpěstků • Žák pěstuje a používá okrasné rostliny pro výzdobu, zná základy ošetřování pokojových rostlin, vybrané okrasné dřeviny a jejich řez. • pečuje o okrasnou část zahrady provede jednoduchou vazbu z živých resp. sušených květin • pěstuje vybrané léčivé rostliny • zná základní léčivé účinky rostlin, dovede provést sběr, sušení • umí odlišit jedovaté rostliny a uvědomuje si nebezpečí rostlin jako drog a návykových látek		
	19.3. Půdy,	• Žák chápe půdu	Měření viskozity,	OSV1

	hydrologie, meteorologie, mineralogie	jako dynamický prvek • umí ovládat základní techniky měření půdy • Umí pracovat s jednoduchými přístroji • má obecnou představu o kvantitativních ukazatelích toků • Žák umí popsat meteorologickou budku • zná funkci jednotlivých přístrojů Rozpozná základní chemické a fyzikální charakteristiky minerálů • umí zdůvodnit výsledky pokusů	hustoty a pH půdy * Měření průtoku na Říčce * Měření meteorologických veličin * Práce s přístroji - barometr, srážkoměr, vlhkoměr, teploměr (různé typy) * Mineralogicko-petrologické pokusy 199	

20 VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Studium digitálních technologií se ve 4. ročníku ubírá cestou teoretickou a i uživatelskou. Žáci jsou seznámeni s jednotlivým digitálními technologiemi jako prostředkem pro usnadnění rozsáhlých a opakujících se úkonů, komunikaci, vyhledávání a sběr informací a zobrazování multimediálního obsahu. Žáci se s pomocí digitálních zařízení učí především zpracovat a vytvářet nové multimediální formy obsahu, což rozvíjí jejich znalosti i dovednosti.

Výuka od počátku směřuje od teoretických znalostí žáků o digitálních zařízeních k uživatelskému prostředí a provází je od samotných počátků. Žáci se budou postupně seznamovat s digitálním fotoaparátem a videokamerou, kde se učí rozpoznat základní funkce a typy. Relativně brzy se zaměřuje výuka na zpracování multimediálních snímků a záznamů, kde se uplatňuje samostatný tvůrčí projev. Je kladen důraz také na paměťové nosiče, mobilní telefony a zařízení umožňující bezdrátový přenos dat, které s digitálním zařízením úzce souvisí.

Výuka DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ je realizována v kvartě. Stanovená časová dotace odpovídá zvolenému cíli, kdy se žák nejdříve seznamuje s digitálními zařízeními, objevuje jeho možnosti a zvyká si na způsob práce s ním a až poté začne tvořit vlastní práci a projekty.

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE prostupuje do všech oblastí základního vzdělávání, tento předmět má úzké propojení i s průřezovými tématy, především s OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVOU a MEDIÁLNÍ.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Ve výuce používáme takové výchovné a vzdělávací strategie, které pomáhají žákům rozvíjet klíčové kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ:

- žáci postupně využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- osvojují si pojmy, terminologii, výpočetní techniku a způsoby jejího užití k efektivnějšímu přístupu k informacím a zpracováním probíraného učiva
- učí se chápat nutnost používání předložených postupů
- ovládají propojení informací z virtuálního světa s reálnou situací
- analyzují informace z internetových zdrojů

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme diskuzi, vyhledávání informací na internetu, výklad, zařazujeme samostatnou praktickou činnost.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žáci:

- vnímají problémové situace v souvislosti s digitálními technologiemi
- při řešení aplikačních úloh uplatňují logické myšlení
- úlohy zpracovávají komplexně a v souvislostech

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme vyhledávání teoretických souvislostí na internetu, samostatnou činnost, výklad, diskuzi a praktická cvičení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- žáky vedeme k výstižnému a souvislému vyjadřování
- podporujeme u žáků dovednost obhajovat svůj názor a schopnost argumentovat
- žák dokáže prezentovat výsledky své práce před spolužáky
- umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme výklad, diskuzi, vyhledávání informací na internetu.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- vytváříme podmínky pro vzájemnou spolupráci ve skupině
- žáky vedeme k dovednosti umět si požádat o pomoc i pomáhat druhým

Mezi základní výchovné a vzdělávací strategie zařazujeme diskuzi a výklad

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- žáci při práci dodržují nastavená pravidla, plní své povinnosti

- využívají bezpečně a účinně internetové zdroje
- chovají se šetrně k technickému i programovému vybavení PC

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	0	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**
4	20.1 Digitální technologie	- Zná princip fungování digitálního signálu a záznamu a umí jej vysvětlit - dokáže vyjmenovat celou řadu digitální zařízení	-princip fungování -základní pojmy -jednotlivá zařízení	
	20.2 Periferní zařízení PC	- Zná různé typy tiskáren a scannerů - dokáže popsat jednotlivé části a funkce má přehled v jednotlivých parametrech	-tiskárny -scanner	
	20.3 Digitální fotoaparát	- Zná různé typy fotoaparátů - dokáže popsat jednotlivé části a vysvětlit funkce - umí pořizovat fotky a volit jednotlivé parametry - zhodnotí výhody fotoaparátu - umí zpracovat fotky (Zoner photo studio	-typy -popis, funkce -výhody -zpracování fotky	- OSV5, MEV3
	20.4 Videokamera	- Dokáže vysvětlit princip fungování - umí popsat jednotlivé části - umí rozlišit jednotlivé typy videokamer - umí natáčet	-typy -popis -funkce -zpracování videa	-OSV5, MEV3,

		videozáznamy a upravovat jednotlivé parametry - dokáže přehrát videozáznamy do PC - umí zpracovat videozáznamy (DVD maker)		
	20.5 Paměťové nosiče (DVD, CD)	- Umí rozlišit a popsat jednotlivé paměťové nosiče dokáže vytvořit záznam na CD a DVD	-CD, DVD, Blue-ray, Mp3	
	20.6 Mobilní telefony	- Dokáže vysvětlit rozdíl mezi mobilem a Smartphonem - má přehled o jednotlivých parametrech a typech - zvládá jeho nastavení a ovládání - dokáže se připojit k internetu, propojit mobil s počítačem - umí nahrávat soubory, fotky a aplikace	- Mobilní telefon a jeho praktické využití	
	20.7 Bezdrátový přenos dat	- Umí vysvětlit bezdrátový přenos dat a zhodnotit jeho výhody i nevýhody - dokáže vyjmenovat a popsat jednotlivé typy přenosu - porozumí jednotlivým typům bezdrátového přenosu dat a dokáže je prakticky využít - umí samostatně vytvořit a prezentovat zadané téma	-princip fungování -WiFi -GSM -Infraport -Bluetooth -USB -GPS -Projekt: Digitální zařízení (zvolené téma)	- OSV3, MEV3, MEV6

21 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Cílem předmětu ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE je vhodným a nenásilným způsobem žáky vést k přemýšlení nejen nad svou budoucností, ale vede je i k orientaci v různých typech profesí a pracovního zařazení. Dává jim představu o odlišnostech práce na vesnici a ve městě, předkládá základní poznatky z pracovního práva.

Seznámím žáky s problematikou pracovního trhu, nabídnu informace o činnosti informačních a poradenských středisek, úřadů práce.

Seznámím je s možnosti vzdělávání v ČR. Budeme se zabývat i otázkami vedoucími k profesní orientaci.

Rozvíjení žákovských kompetencí:

• K UČENÍ a KOMUNIKATIVNÍ - samostatné vyhledávání požadovaných informací v nabízených zdrojích (učebnice, slovníky, internet, denní tisk, odborná literatura atd.), prezentace svých poznatků a názorů vhodnou formou, jejich obhajoba v diskusi, práce s materiálem v kurzech Moodle

- SOCIÁLNÍ a PERSONÁLNÍ - respektování práva druhého mít odlišný názor, právo být jiný, dovednost přijetí názoru či řešení někoho jiného, aktivní podílení na práci skupiny i zvládnutí samostatné práce, aby obstál v konkurenci ostatních, respektování práva svobodné volby

• OBČANSKÉ a PRACOVNÍ – používání pravidel společenského chování v každodenních situacích, rozvíjení spoluzodpovědnosti za životní prostředí, ekologické chování - získání vnitřního přesvědčení o potřebě ekologického chování, chápání odpovědnosti za sebe samého, svou bezpečnost a své zdraví.

Ve výuce jsou integrovány a realizovány tematické okruhy průřezového tématu OSOBNOST A ZDRAVÍ ČLOVĚKA a tematický okruh OBČAN, OBČANSKÁ SPOLEČNOST A STÁT průřezového tématu VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- výklad
- vysvětlování
- vyhledávání informací
- diskuze
- osvojování jazykových a komunikačních dovedností
- demonstrování
- pozorování
- experimentování, pokusy
- reprodukce referátů
- procvičování pod dohledem učitele
- tvořivé činnosti a uplatňování vlastních nápadů

- aktivní učení

KLÍČOVÉ KOMPETENCE A JEJICH ROZVÍJENÍ

- Orientací v systému českého středního školství, v požadavcích pro absolvování vybraného oboru a v návaznosti na další možné vzdělávání, schopností hodnocení vlastních předpokladů, orientací v nabídce pracovních příležitostí, základních právech a povinnostech zaměstnanců i zaměstnavatelů, v osvojení základních principů přijímacího pohovoru rozvíjíme u žáků KOMPETENCE K UČENÍ, KOMUNIKATIVNÍ, OBČANSKÉ, SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.
- Získáváním dovedností a schopností umět plánovat, organizovat a hodnotit svou pracovní činnost, vytvářením záznamu o práci v laboratoři, formulováním závěrů, zvládáním jednoduchých experimentů, tvorbou vlastního herbáře, měřením a mapováním rozvíjíme KOMPETENCI K UČENÍ a KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
- Výběrem z výše uvedených výchovně vzdělávacích strategií rozvíjíme KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
- Vedením žáků k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za pracovní výsledky, osvojováním základních pracovních dovedností a návyků, používáním vhodných nástrojů, přístrojů a technologií, dodržováním zásad bezpečnosti a hygieny rozvíjíme KOMPETENCE PRACOVNÍ
- Získáním dovedností a schopností zvládnout poskytnout první pomoc při práci v laboratoři rozvíjíme

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Získáváním nových postojů ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí, využitím příležitostí k seberealizaci, osvojováním potřebných poznatků a dovedností vedoucích k budoucí profesní orientaci rozvíjíme KOMPETENCE OBČANSKÉ.

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE je propojena svým obsahem s přírodovědnými předměty BIOLOGIE, ZEMĚPIS, CHEMIE, FYZIKA, ČLOVĚK A ZDRAVÍ.

Do výuky se promítají tematické okruhy průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA, ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA a VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA.

Na gymnáziu INTEGRA proběhl projekt ESF PŘÍRODA V OBRAZECH - propojení a implementace průřezových témat mediální a environmentální výchovy. Jeho prostřednictvím by si žáci měli zlepšit své kompetence v získávání a následné mediální prezentaci výstupů přírodovědných předmětů (a nejen jich).

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	0	1

Roč.	**Téma**	**Výstupy - žák**	**Učivo**	**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy**

4	21.1. Práce a profese	- chápe rozdíl mezi pojmy „práce“ a „profese“, umí pojmy stručně vysvětlit - uvědomuje si profesi svých rodičů a příbuzných, umí ji popsat - zvládne základní řazení oboru pod profesi	①práce a profese ②povolání lidí kolem nás	①②OSV1 ①②OSV10 ①②OSV9
	21.2. Vzdělání, vzdělávací systémy	- orientuje se v systému českého školství, má základní informace o zahraničních vzdělávacích systémech - rozumí požadavkům na studium a absolvování v daném oboru - seznámí se s požadavky pro výkon některých povolání - vnímá široké možnosti dalšího vzdělávání po ukončení střední školy	①vzdělávací systémy v ČR i v zahraničí ②systém středního školství v ČR (gymnázia, střední odborné školy, odborná učiliště a další ③požadavky pro studium a absolvování v daném oboru ④návaznost pomaturitního vzdělávání (VOŠ, VŠ)	①②③④VDO1
	21.3. Sebepoznání	- vnímá široké možnosti dalšího vzdělávání po ukončení střední školy - chápe potřebu sebepoznání pro vhodnou volbu profese - poznává své možnosti, schopnosti a dovednosti	①vlastnosti potřebné pro výkon vysněného povolání (schopnosti, dovednosti, IQ, EQ, vůle…)	①OSV2 ①OSV4 ①VMEGS3 VO – osobnost a její vlastnosti
	21.4. Člověk a pracovní život	- porozumí obsahu pracovních inzerátů, dokáže v nich vyhledat důležité informace pro vlastní	① „Hledám práci, nabízím práci“ – různé - strukturovaný životopis	①②⑤⑥OSV3 ①②⑥OSV11 ①②⑥OSV8

		potřebu - orientuje se v aktuální nabídce pracovních příležitostí (noviny, weby…) - žák napíše strukturovaný životopis a odešle jej mailem - zúčastní se nácviku „pohovoru“ - charakterizuje odlišnosti u pracovních příležitostí ve městě a na vesnici - orientuje se v odborových, profesních a zájmových organizacích - jmenuje některá základní pravidla BOZP - učí se některým technikám psychohygieny	②pohovor u zaměstnavatele (nácvik modelových situací) ③pracovní příležitosti ve městě a na vesnici ④profesní, odborové a zájmové organizace ⑤bezpečnost a ochrana zdraví při práci ⑥psychohygiena	ČJ – strukturovaný životopis VO - psychohygiena
	21.5. Hledáme práci	- zná a umí použít různé způsoby při vyhledávání zaměstnání - ví, jak využít pomoc pracovních agentur, webových portálů, ÚP a dalších při aktivním vyhledávání zaměstnání - chápe osobní odpovědnost při dlouhodobé nezaměstnanosti - porozumí pojmu „rekvalifikace“, zjistí, kde a za jakých	①pracovní agentury ②informační centra úřady práce ③strategie aktivní politiky zaměstnanosti ④nezaměstnanost ⑤rekvalifikace	⑤OSV5 ①②③VMEGS1

		podmínek rekvalifikace probíhá		
	21.6. Zaměstnanec a zaměstnavatel	- seznámí se s obsahem Zákoníku práce - orientuje se v základních právech a povinnostech zaměstnanců i zaměstnavatelů - zná druhy pracovních poměrů - ví, za jakých podmínek vzniká a končí pracovní poměr - ví, jak má vypadat pracovní smlouva, cvičně jednu vyplní - orientuje se v dalších základních pojmech v souvislosti s pracovním poměrem	①člověk na trhu práce (zaměstnanec, podnikatel, nezaměstnaný) ②práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele ③seznámení se Zákoníkem práce ④vznik a ukončení pracovního poměru ⑤pracovní smlouva, mzda ⑥pracovní doba, pracovní podmínky ⑦brigády, DPP, DPČ	①②③④⑤⑥⑦ MKV2 VO – základy práva
	21.7. Osoba samostatně výdělečně činná	- žák se orientuje v základních pojmech v souvislosti se soukromým podnikáním a živnostmi - ví, co je potřeba pro získání živnostenského listu u jednotlivých druhů živností - pokusí se vymyslet svůj vlastní vhodný podnikatelský záměr a seznámit s ním ostatní	①formy podnikání, druhy živností ②základní ekonomické pojmy: náklady, cena, výnos, zisk ③daně, pojištění, administrativa, marketing ④podnikatelský záměr	②EV3 ①④MEV7 VO – základy ekonomie
	21.8. Finanční gramotnost	- zná základní funkce peněz - orientuje se v některých finančních produktech (běžný účet, spořicí účet…), zná rozdíl mezi	①peníze a jejich funkce ②finanční produkty, platební karty ③příjmy, plat a mzda ④rozpočet domácnosti	②⑥⑦MEV2 VO – základy ekonomie

		kreditní a debetní kartou, ví, co je kontokorent - zná základní složky domácího rozpočtu, pokusí se jej sestavit - zná pojmy finanční poradenství, příjmy, výdaje, aktiva, pasiva - zná rozdíl mezi strategií spotřebitelů a strategií prodávajících - zvažuje klady a zápory nákupu na splátky - uvědomují si rizika pyramidového podnikání - ví, jaká jsou rizika neuváženého zadlužení - orientuje se v základních druzích cenných papírů - zná různé druhy pojištění - ví, jaké náležitosti má mít smlouva a jak zvažovat její rizika - základní druhy pojmenovaných smluv	⑤finanční poradenství ⑥cena a hodnota zboží, nákupy ⑦obrana spotřebitele ⑧spoření, úvěr, dluh ⑨cenné papíry a investice ⑩pojištění, smlouvy	
	21.9. Profesní orientace	- přemýšlí o svých možnostech v souvislosti s budoucí profesí - orientuje se v katalogu typových pozic - pracuje s dotazníkem profesní orientace - orientuje se na	①orientace v profesích, které jsou v souladu s žákovými osobními předpoklady a schopnostmi ②dotazník profesní orientace ③dle časových možností exkurze na zvolená pracoviště či na Úřad práce	①③OSV6

		webových stránkách vztahujících se k dalšímu vzdělávání i pracovního uplatnění - podle časových možností se zúčastní exkurze na zvoleném pracovišti či na Úřadu práce		

CH PROJEKTY

Pozn. Žákovi, který se nezúčastnil projektu (nebo projektové výuky), který je součástí ŠVP, je zpravidla zadána k doplnění kompetencí náhradní písemná práce. Její zadání a rozsah odpovídá rozsahu projektu (projektové výuky). Termín odevzdání náhradní písemné práce vč. konkrétního zadání zadá žákovi příslušný vyučující.

NOC S KNIHOU

Čtenářská aktivita NOC S KNIHOU je akce svým obsahem velmi podobná a blízká "Noci s Andersenem", která probíhá v České republice pod patronací knihoven pro veřejnost.

Naše školní noc je zaměřená na žáky prvních ročníků nižšího stupně gymnázia (prim). Cílem je rozvíjet vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi žáky, rozvíjet jejich sociální vztahy, žáky vedeme ke čtenářství, k práci s textem, podporujeme rozvoj literárního cítění. V hodinách literární výchovy i na naší NOCI S KNIHOU využíváme možnosti rozvíjet u žáků dovednosti (klíčové kompetence). Vedeme je vhodnými strategiemi k samostatné i vzájemné komunikaci, rozvíjíme jejich slovní zásobu, učíme je srozumitelně formulovat jejich názory a myšlenky, seznamujeme je a umožňujeme jim volit vhodné komunikační prostředky, vedeme naše žáky k naslouchání druhých.

Během celé akce dodržujeme pravidla slušného chování k dospělým i ke spolužákům, od žáků vyžadujeme sebehodnocení. Při veškerých aktivitách a zvolených činnostech dodržujeme zásady bezpečnosti, žáky učíme využívat nabízené materiály k práci i k zábavě. V připravených aktivitách se žáci učí rozpoznávat problémy, připravit a realizovat řešení, svoje řešení prezentovat před ostatními. Žáci se učí své řešení obhajovat a hodnotit. Vhodně zvolenými metodami a formami práce rozvíjíme u žáků především kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní a kompetenci k řešení problémů.

Vlastní akce je rozdělena na tři části - přípravu, realizaci a hodnocení. Každý účastník si odnáší pamětní list a knihu jako dárek. Zakoupení knih je podporováno ze strany rodičů.

Projekt NOC S KNIHOU má úzkou souvislost s průřezovými tématy - osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova a mediální výchova. Svým obsahem prolíná i do předmětů, především do českého jazyka, občanské výchovy a do výtvarné výchovy.

Rozsah: 19.00 hod. – 9.00 hod. (14 hod.)

Mezipředmětové vztahy: Č, VO, VV, HV, dramatická výchova

Očekávané výstupy: podpora čtenářských kompetencí, kladný vztah k literatuře a četbě

TOULKY BRNEM

Projekt TOULKY BRNEM je zaměřený na žáky prvních ročníků nižšího stupně gymnázia (prim). Cílem projektu je seznámení žáků s historií, místopisem a pověstmi města, v němž studují, dalším cílem je vyvolání zájmu o tuto problematiku následné samostatné vyhledávání informací. Nemenším cílem je rozvíjení kompetence vyhledat a zpracovat podstatné informace k tématu, dále pak rozvíjet rétorické schopnosti, kompetenci komunikativní, sociální, pracovní a kompetenci k řešení problému.

Projekt probíhá tak, že se žáci stanou průvodci po městě Brně, každý má přidělenu jednu významnou památku. Několik týdnů předem si připraví podklady pro svůj výklad, ať již v hodině Výchovy k občanství, informatiky nebo jak domácí úkol. Tyto informace učitel předem zkontroluje, ohodnotí jejich správnost, úplnost, podstatnost atd. Upravené materiály potom žáci využijí jako podklad pro svůj výklad. Cesta Brnem je předem naplánována, u jednotlivých památek poté daný „průvodce“ provede výklad. Učitel ohodnotí jeho rétorické schopnosti.

TOULKY BRNEM mají úzkou souvislost s průřezovými tématy – osobnostní a sociální výchova, mediální výchova apod. Svým obsahem prolíná do předmětů český jazyk, výchova k občanství, informatika.

Rozsah: 9.00 – 14.00 hod.

Mezipředmětové vztahy: Č, VO, IKT

Očekávané výstupy: rozvoj kompetence k řešení problému, schopnost samostatně pracovat s informacemi – vyhledávat je a vybrat podstatné, rozvoj komunikačních a sociálních kompetencí

PRAVĚK A BRNO

Cílem projektu je nejen utřídění znalostí o pravěku a způsobu života pravěkých lidí, ale i jejich prohloubení a zafixování pomocí zážitkových aktivit jako je návštěva Anthroposu nebo „prožití“ různých situací, ve kterých se pravěký člověk mohl ocitnout (dorozumívání, výroba nástrojů, nástěnné malby atd.)

Rozsah: 1 den

Mezipředmětové vztahy: D, VV, VO, prvky dramatické výchovy

Očekávané výstupy: pracovní list, výtvarný výrobek nebo dramatická scénka, navštíví jednu z institucí či lokalit, které jsou spjaty s obdobím pravěku (např. Pavilon Anthropos, Měnínská brána, Stránská skála,…)

A PERSON WHO CHANGED (MY) WORLD

Projekt A person who changed (my) world dává možnost představit osobnost (spisovatele, vynálezce, celebrity jako takové, atd.), která pomohla utvářet podobu dnešního světa a názory lidí, či osobu, která významně ovlivnila život a svět žáků jako jednotlivců. Žáci v rámci

projektu zjišťují autobiografická data v tisku, knihovně či v prostředí internetu. Ta následně zapracují do power-pointové prezentace či plakátu formátu A3 či A2 a ve zkrácené formě představují také na hodině svým spolužákům. Projekt umožňuje procvičit ústní i písemnou formou danou slovní zásobu a minulý čas.

Rozsah: 2-3 vyučovací hodiny

Mezipředmětové vztahy: A, D, IKT

Očekávané výstupy: PP prezentace či plakát o formátu A3, nebo A2 s životopisnými daty v daném rozsahu slov, který je odevzdán kantorovi, krátké ústní představení osobnosti a zjištěných dat.

STŘEDOVĚK

Cílem projektu Středověk je seznámit žáky se středověkými uměleckými slohy, životem a myšlenkovým obzorem lidí v daném období. Nedílnou součástí je také poznat "město, ve kterém žiji". Nejde jen o rozpoznání znaků jednotlivých uměleckých slohů, ale i o pochopení provázanosti umění a lidské mentality a skrze to i o prohloubení úcty k historickým a uměleckým památkám a pochopení kořenů evropské kultury. Projekt je v příslušném školním roce realizován podle možností školy.

Rozsah: 1 den

Mezipředmětové vztahy: D, Č, VV, VO, popř. také HV

Očekávané výstupy:
- rozpozná znaky středověkých uměleckých slohů
- seznámí se se středověkými památkami v Brně, popř. v Jihomoravském kraji
- seznámí se s prvky každodennosti ve středověku
- vyplní pracovní list

ROMOVÉ

Cílem projektu je přiblížit žákům romské etnikum, a to nejen styl jejich života dnes i v minulosti, tradiční řemesla, zvyky, hudbu, ale i problémy, se kterými se Romové setkávají ve většinové společnosti. Pro názornost by měli navštívit Muzeum romské kultury.

Rozsah: 1 den

Mezipředmětové vztahy: D, VO

Očekávané výstupy:
- Žák umí vysvětlit pojmy rasismus, xenofobie, lidská práva
- pokusí se zformulovat, s jakými problémy se setkává romské etnikum v soudobé české většinové společnosti
- zúčastní se exkurze do romského muzea
- zaujme postoj k dané problematice

RYCHLOST FENOMÉN DOBY

Praktické prohloubení znalostí z kinematiky – měření rychlosti osobních vozidel v úseku ulice Novolíšeňská.

Projekt má tři fáze:

1. příprava:
   - seznámení žáků s teoretickými základy kinematiky
   - seznámení žáků s postupem měření
   - procvičení výpočtů ve skupinách
2. realizace:
   - práce realizována po skupinách
   - měření vzdálenosti a času, za který vozidla (40) vzdálenost zdolají
   - zpracování výsledků na PC (Excel)
   - tvorba novinového článku
3. vyhodnocení:
   - srovnání průměrných rychlostí naměřených jednotlivými skupinami
   - určení nejlepších postupů měření, kvality zpracovaných údajů a kvality novinových článků
   - sebehodnocení žáků

Rozsah: 1 den

Mezipředmětové vztahy: F, M, IKT

Očekávané výstupy:
- spolupracuje ve skupině
- měří údaje (vzdálenost, čas)
- zpracování výsledků měření (PC)
- vypracuje krátký článek do tisku

A FASHION SHOW

Projekt „Fashion show“ (modní přehlídka) seznamuje žáky zážitkovou formou se slovní zásobou týkající se odívání, která patří do základní slovní výbavy. V rámci projektu se ve třídě uspořádá improvizovaná přehlídka, pro kterou budou zvoleni moderátoři z řad žáků. Ostatní žáci v roli modelů a modelek odprezentují předem domluvený outfit pro různá roční období a detailně ho popíší. Přitom si procvičí nejenom názvy jednotlivých kusů oděvů a oděvních doplňků, ale zároveň i celou škálu adjektiv (barvy, délek, atd.) a slovní zásobu z oblasti počasí.

Rozsah: 3 vyučovací hodiny

Mezipředmětové vztahy: A, VV

Očekávané výstupy: Prezentace a popis domluvené sady oděvů a oděvních doplňků před třídou, plakát zachycující model, jeho popis a další relevantní informace (např. do jakého počasí je oděv vhodný), který je odevzdán kantorovi.

ROK V ZAHRADĚ

Tento projekt si klade za cíl zejména propojení údržby školní zahrady s realizací samostatných žákovských úkolů spojených s pěstováním okrasných a užitkových rostlin a průběžnou fotodokumentací prací na zahradě, rostlin popř. plodin, úpravou fotografií a tvorbou učebních pomůcek – karet, alb, prezentací apod. Rozvíjí zejména kompetence pracovní, k řešení problémů, komunikační a další. Velkou motivací pro žáky je hlavně možnost samostatného plánování činností, tvorba návrhů učebních pomůcek, účast fotosoutěži, prezentace výsledků na studentské konferenci a při dalších příležitostech.

Rozsah: Školní rok

Mezipředmětové vztahy: B, Z (ekologie)

Očekávané výstupy:
- samostatné plánování činností
- tvorba návrhů učebních pomůcek
- účast fotosoutěži
- prezentace výsledků na studentské konferenci a při dalších příležitostech

ENGLISH TV PRODUCTION RULES THE WORLD

Se stále sílícím globálním vlivem angličtiny se velké množství populárních TV programů rodí v anglosaském světě. Žáci mají možnost výběru TV programu a jeho odprezentování třídě. Prezentace bude doplněna audiovizuálním zpracováním s projektorem anebo vypracováním papírové prezentace. Očekává se také zpracování historie pořadu a zhodnocení jeho úspěchu na poli světových televizí. TV programy mají velký přínos pro osvojování hovorové angličtiny a jejích stavebních prvků jako jsou frázová slovesa a idiomy.

Rozsah: 2-3 vyučovací hodiny

Mezipředmětové vztahy: A, mediální výchova

Očekávané výstupy: Prezentace TV programu s ukázkou na plátně, inspirace ostatních žáků, jimž se naskytne další možnost k aktivnímu poslouchání současné angličtiny

PROJEKTOVÝ DEN VE VÍDNI

Projektová výuka ve Vídni je zaměřena na žáky tercie našeho gymnázia. Vlastní akce je rozdělena na tři části: přípravu, realizaci a hodnocení.

V rámci přípravné fáze žáci vypracují referát k vybrané vídeňské památce, s níž seznamují spolužáky v průběhu projektové výuky. Žáci vyplňují rovněž pracovní listy, které mají ověřit získané znalosti. Součástí projektové výuky jsou i úkoly spojené s komunikací žáků v němčině.

Projektová výuka má souvislost s následujícími průřezovými tématy jako například osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Projektová výuka ve Vídni rozvíjí následující klíčové kompetence: komunikativní, k řešení problémů, k učení, sociální a personální.

Rozsah: 1 den

Mezipředmětové vztahy: N, Z, D, HV, VV, TV

Očekávané výstupy: - žák vypracuje referát na vybranou památku Vídně a seznámí s ním spolužáky

- žák vyplní pracovní listy

HOLOCAUST

Cílem projektu je seznámit žáky s problematikou holocaustu, genocidy, rasismu a xenofobie. Zaměřujeme se na etickou stránku těchto hrůz. Projekt se skládá ze školní části, ve které si žáci rozšíří a prohloubí znalosti o této tematice z hodin dějepisu a části výjezdní (žáci by měli navštívit koncentrační tábor v Terezíně nebo Osvětimi). Projekt je v příslušném školním roce realizován podle možností školy.

Rozsah: 1 den výuka (teorie) + 1 den výjezd

Mezipředmětové vztahy: D, Č, VO, VV, HV

Očekávané výstupy: - žák se aktivně zúčastní aktivit na dané téma

- zaujme morální postoj k tomuto tématu
- zúčastní se exkurze
- vytvoří výstup z tohoto projektu (např. výtvarná či literární reflexe, pracovní list, plakát…)

CHEMICKÝ PROJEKT

V každém školním roce budou uskutečněny minimálně dva z následujících projektů.

Pro tercii je určen projekt Voda a Zubní pasta. Projekt Éčka a Plasty jsou určeny pro kvartu.

<u>Projekt Voda</u>

V rámci tohoto projektu si žáci osvojí učivo chemie s tématem voda netradiční metodou výuky. V první části mají žáci za úkol nashromáždit co nejvíce informací o jejich tématu. Žáci byli učitelem rozděleni do čtyř skupin po čtyřech žácích a každá skupina dostane jedno z témat:

1. Vlastnosti, význam, skupenství a vzorec vody.
2. Druhy vod dle obsahu minerálních látek.
3. Druhy vod dle obsahu nečistot.
4. Koloběh vody v přírodě.

V další části žáci zpracují jejich téma na plakát o velikosti A2. Na plakát barevně vypíší ty nejdůležitější informace k zadanému tématu. Plakát dále obohatí nakreslenými nebo vystřiženými obrázky. Úkolem žáků ve třetí části je představit jejich téma a odprezentovat ho před ostatními spolužáky. Cílem projektu je, aby si žáci prohloubili znalosti o vlastnostech, významu, rozdělení vody a koloběhu vody v přírodě. Práce žáků je bude vystavena v jejich třídě na nástěnce.

Projekt Zubní pasta

V první části projektu pracují žáci s odborným textem, kde získají informace o složení past. Text je rozdělen na části a každá skupina má jiný text. Nabyté znalosti z jednotlivých částí si žáci předají moderní výukovou formou *skládankového učení*. Žáci se dozvědí, proč jsou v pastě abraziva, pěnidla, barviva, aromatické látky a jiné přísady.

V další části pracují žáci s pracovními listy a rozebírají složení své přinesené komerční pasty tak, aby věděli, k čemu jednotlivé složky v zubní pastě slouží.

Ve třetí části si žáci vyrobí pomocí jedlé sody, soli a glycerinu vlastní zubní pastu. Následně porovnají vzhled, barvu, chuť, konzistenci komerční a domácí zubní pasty.

V poslední části si každý žák vyrobí poster, kde svoji pastu nakreslí a popíše jednotlivé složky.

Projekt Éčka

Žáci jsou rozděleni do dvojic a dostanou za domácí úkol o zadaném éčku si zjistit následující informace: kód, název, skóre škodlivosti, krátký popis, použití, nežádoucí účinky. Do následující hodiny si přinesou obrázky potravin, které obsahují dané éčko, tvrdý papír velikosti A3 a psací potřeby.

Žáci si zesumírují informace a vyberou ty, které budou na plakátě. Plakát by měl být jasný, přehledný a stručný zdroj informací pro dané téma. Důležité jsou také barevné ilustrace a obrázky.

Po dokončení plakátu se žáci věnují tomu, jak bude své téma a plakát prezentovat. Závěr hodiny je věnován diskuzi o projektu.

Projekt Plasty:

Žáci jsou rozděleni do pěti skupin a každá skupina si určí vedoucího projektu. Během první hodiny vyhledávají žáci informace z dostupných materiálů pro zpracování jejich tématu. Témata jsou následující:

1. Historie výroby plastů
2. Plasty a životní prostředí
3. Plasty a současnost
4. Přehled nejdůležitějších plastů a jejich využití
5. Polymerace

Do druhé si přinesou vyhledané informace, tvrdý papír, psací a kreslící potřeby. Ve třetí hodině bude každá skupina prezentovat svůj plakát po dobu 5-8 minut.

Rozsah: 1 den

Mezipředmětové vztahy: biologie, výchova ke zdraví, výtvarná výchova, informační a komunikační technologie, fyzika, matematika

Očekávané výstupy: poster, prezentace, výrova vlastní pasty, pracovní listy

GIZMOS AND GADGETS

V době počítačové elektroniky, mobilních aplikací a znovuobjevování objeveného se žáci mají možnost pochlubit se svým oblíbeným „udělátkem“. Žáci ve své prezentaci popíší funkci a užitečnost tohoto vynálezu a mohou se tak vžít do role promotéra. V tomto tématu je možnost procvičit techničtější slovní zásobu z praktického života potřebnou při popisování procesů či součástek.

Rozsah: 2- 3 hodiny

Mezipředmětové vztahy: A, VV

Očekávané výstupy: Prezentace výrobku s popisem jeho funkce a užitečnosti.

MEINE STADT

Cílem daného projektu, který je určen žákům kvarty našeho gymnázia, je seznámení s nejznámějšími památkami, osobnostmi, pověstmi, historií a přírodními krásami Brna a jeho okolí.

Během projektu žáci pracují s materiálem, vytvořeným v rámci projektu ESF Učíme o Moravě, Brünn – Meine Stadt, který se skládá z výukových materiálů a pracovních listů.

Projektová výuka má souvislost s následujícími průřezovými tématy jako například osobnostní a sociální výchova, myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Projektová výuka ve Vídni rozvíjí následující klíčové kompetence: komunikativní, k řešení problémů, k učení, sociální a personální. Žáci využívají k vypracování pracovních listů znalosti z ostatních předmětů, například: dějepis, zeměpis, literatura, hudební výchova, výtvarná výchova.

Projekt bude realizován min. jednou za dva roky.

rozsah: 1 den

Mezipředmětové vztahy: N, VV, HV, Z, D

Očekávané výstupy: žák zjišťuje informace o brněnských památkách, pověstech a zajímavostech a vyplní připravené pracovní listy z projektu Učíme o Moravě

PROJEKTY PRO VŠECHNY ROČNÍKY:

DEN ZEMĚ/EKO DEN

Den Země je zařazován jako součást průřezového tématu Environmentální výchova. Jedná se o projektový den pro všechny žáky školy. V průběhu dne se skupiny žáků poskládané

napříč ročníky střídají na aktuálních workshopech připravených vyučujícími k tématu aktivní péče o životní prostředí. Cílem je posílení environmentální gramotnosti žáků.

rozsah: 1 den

Mezipředmětové vztahy: B, Z, ZSV, Ch, VV a další

Očekávané výstupy: - dle jednotlivých workshopů

- posílení environmentální gramotnosti žáků

ENGLISH ACTIVE WEEK

Učit se angličtinu bez kontaktu s rodilými mluvčími je jako učit se plavat na suchu. Pětidenní intenzivní kurz anglického jazyka vedený rodilými mluvčími z rozmanitých anglosaských zemí umožní žákům přímý kontakt s různými dialekty anglického jazyka. Kurz zábavnou formou procvičuje i rozšiřuje slovní zásobu i gramatické jevy v praxi. Pro efektivnější výuku jsou žáci rozděleni do několika skupin dle své pokročilosti. V rámci projektu jsou žáci i blíže seznámeni s kulturou daných anglosaských zemí audiovizuální formou. Po kurzu žáci obdrží certifikát o účasti.

Rozsah: 1 týden, pro přihlášené žáky

Mezipředmětové vztahy: A, Z

Očekávané výstupy: Procvičení komunikace v anglickém jazyce, seznámení s anglosaskou kulturu.

HELLOWEEN

Projekt Halloween je určen žákům primy až kvarty nižšího stupně gymnázia. Jedná se o nepovinný prožitkový projekt, který má zábavnou formou propojit jednotnou tematikou podzimního svátku nejrůznější výukové předměty průřezová témata – literární výchovu, dramatickou výchovu, mediální výchovu, výtvarnou a hudební výchovu, český, německý, anglický jazyk a další. Žáci mají možnost díky zážitkové pedagogice projektu prohloubit svoje kompetence komunikativní, sociální, pracovní, personální a další.

Projekt má společnou úvodní a závěrečnou část – rej masek. Kromě těchto částí jsou žáci rozděleni do několikačlenných skupinek.

Během akce dodržujeme základní pravidla slušného společenského chování, žáci jsou vedeni k autoevaluaci.

Rozsah: 18.00 – 21.00 hod.

Mezipředmětové vztahy: Č, VO, VV, HV, dramatická výchova, tvůrčí psaní

Očekávané výstupy: produkty rukodělných a výtvarných dílen, zážitkové čtení a psaní, dramatizace, rozšíření slovní zásoby angličtiny a němčiny

6 AUTOEVALUACE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávání je založeno na zásadách hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů stanovených zákonem a vzdělávacími programy. Vlastním hodnocením školy rozumíme systematicky připravené a plánovité zjišťování, shromažďování a analýzu informací o procesech probíhajících uvnitř školy. Je prováděno pracovníky školy podle předem určených kritérií. Hledáme přitom zejména jevy a procesy, které směřují k definované kvalitě. Účelem vlastního hodnocení je poskytnout zpětnou vazbu pro další rozhodování s úkolem ověřit kvalitu a úroveň dosažených výsledků vzhledem k projektovaným cílům, které si škola stanovila. Vlastní hodnocení školy probíhá v souladu s § 12, odst. (2) zákona č. 561/2004 Sb., a dále v souladu s § 8, vyhlášky č. 15/2005 Sb. ¨

6.1 HODNOCENÍ ŠKOLY

6.1.1 HLAVNÍ OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob podílejících se na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy, kvalita personální práce
- kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Návrh struktury vlastního hodnocení školy projedná ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení uskutečnit. Vlastní hodnocení školy se projedná v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku.

Vlastní hodnocení školy je vždy zaměřeno:

a) na cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti

b) na posouzení, jakým způsobem škola plní stanovené cíle s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech

c) na oblasti, ve kterých dosahuje škola dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření

d) na účinnost opatření obsažených v předchozím vlastním hodnocení

6.1.2 CÍLE A KRITÉRIA VLASTNÍHO HODNOCENÍ

Cíl je reálně dosažitelný, měřitelný, jasný a stručně formulovaný záměr, kterého chceme v dané oblasti vlastního hodnocení a v jistém časovém intervalu dosáhnout. K dosažení stanovených cílů vede strategie, která indikuje, jak, kým a kdy má být cíle dosaženo.

Gymnázium si samo určuje, co považuje za kvalitu, tj. ty hodnoty, na které se s ohledem na své priority vyjádřené ve vizi školy zaměří. Smyslem a cílem vzdělávání na Gymnáziu INTEGRA BRNO je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Vlastní hodnocení zjišťuje vlastní potřeby a umožňuje racionálně plánovat vlastní rozvoj a s rozmyslem korigovat a zlepšovat proces prostřednictvím školního vzdělávacího programu.

Kritéria, resp. indikátory výkonu, kterých je použito, slouží ke zjištění, zda bylo dosaženo daných cílů. Při vlastním hodnocení vždy porovnáváme daný jev s nějakou vztažnou soustavou. Pro Gymnázium INTEGRA BRNO tvoří tuto vztažnou soustavu:

- předchozí stav školy
- ostatní gymnázia ČR, zejména z Jihomoravského kraje
- dané a zvolené cíle a plány, resp. očekávání
- předepsané či dohodnuté postupy a legislativní předpisy

Vlastní hodnocení se zaměřuje zejména na:

- cíle, které si gymnázium stanovilo
- posouzení, jakým způsobem cíle plní
- dobré výsledky a prostor ke zlepšení
- účinnost přijímaných opatření

6.1.3 NÁSTROJE VLASTNÍHO HODNOCENÍ

Nástroje vlastního hodnocení jsou nástroje, které specifikují, které informace je zapotřebí získat, kde jsou dostupné, co je zdrojem informací a jak vykládat získané informace. Jsou vybírány či vytvářeny a aplikovány takové nástroje, které jsou pokud možno vhodné a spolehlivé. Žádoucí vlastnosti nástrojů lze charakterizovat následovně:

- jasně deklaruje, co měří
- směřuje k co největší konkrétnosti, nevyžaduje dodatečná vysvětlení
- je zaměřen na konkrétní cílovou skupinu
- minimalizuje subjektivní faktory, minimalizuje rozdílnou interpretaci téhož jevu různými hodnotiteli, nepodsouvá „správná“ řešení
- umožňuje kvantifikaci dat

6.1.4 PŘEHLED KONKRÉTNÍCH NÁSTROJŮ VLASTNÍHO HODNOCENÍ

- interní benchmarking – hospitace, a to nejen uskutečňované vedením školy, ale zejména vzájemné návštěvy v ukázkových hodinách jako příklady dobré praxe, motivace a inspirace
- pozorování, prohlídka
- SWOT analýza
- studium nejrůznějších písemných podkladů – rozborů, anket, hodnocení a zpráv
- ankety a dotazníky pro žáky, učitele, rodiče, absolventy, sociometrická šetření

- ŠVP – Autoevaluace školy
- portfolio dosažených úspěchů školy, učitele i žáka
- externí benchmarking – úroveň sledované oblasti zjišťována vzájemnými pracovními návštěvami obdobných škol, zejména těch, které poskytují příklady dobré praxe
- evidence a veřejné vyhodnocování výsledků žáků v předmětových a sportovních soutěžích a olympiádách na úrovni školy, okresu, kraje a ČR, popř. Mezinárodní
- úspěšnost žáků v certifikovaných zkouškách
- rozhovor – setkání a diskuse vedení školy se zástupci žáků
- posouzení expertní skupinou
- marketingový audit školy
- netradiční postupy

6.1.5 OBLASTI, CÍLE, NÁSTROJE, KRITÉRIA A ČASOVÉ ROZVRŽENÍ VLASTNÍHO HODNOCENÍ

Vlastní hodnocení musíme vidět jako proces, nikoli jako jednu událost. Jde o průběžnou aktivitu, která je organicky včleněna do školní práce. Dílčí výsledky jsou každoročně zahrnuty do *Výroční zprávy školy.* K celkovému posouzení všech aspektů školní práce je navrhován průměrný interval tří let, v němž proběhne:

- monitorování a sběr dat
- revize cílů a prostředků, případné změny ŠVP – stanovení priorit vývoje a určování směru postupu, plánování rozvoje

Oblast: **PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ**

Cíl: Monitorování vnitřních a vnějších podmínek

Nástroj: SWOT analýza

Kritérium: množství silných a slabých stránek, hrozeb a příležitostí v porovnání s předchozím stavem

Časové rozvržení: jednou za 3 roky

Cíl: Obnova a modernizace vybavení školy

Nástroj: kontrola plnění požadavků předmětových komisí a plánu údržby

Kritérium: objem investovaných prostředků

Časové rozvržení: dvakrát ročně, červen, prosinec

Oblast: **PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ**

Cíl: Podpora talentovaných žáků

Nástroj: výsledky školy v rámci gymnázií Jihomoravského kraje

Kritérium: počet účastí a dosažené výsledky v předmětových soutěžích a olympiádách

Časové rozvržení: průběžně

Cíl: Zvýšení kvality očekávaných výstupů

Nástroj: testování Scio Vektor

Kritérium: růst přidané hodnoty, posun v pořadí mezi odpovídajícím typem škol

Časové rozvržení: jednou za dva roky, podzim

Oblast: **PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VLIV VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ ŠKOLY, ŽÁKŮ, RODIČŮ A DALŠÍCH OSOB PODÍLEJÍCÍCH SE NA VZDĚLÁVÁNÍ**

Cíl: Podpora profesní orientace žáků

Nástroj: dotazník, rozhovor

Kritérium: rozsah a kvalita nabídky volitelných a nepovinných předmětů

Časové rozvržení: jedenkrát ročně

Cíl: Zvýšení vzájemné informovanosti a spolupráce s rodiči a veřejností

Nástroj: evidence a statistika, výroční zpráva školy

Kritérium: počet a kvalita komunikačních kanálů

Časové rozvržení: jedenkrát ročně, září

Oblast: **VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ**

Cíl: Dosahování objektivně měřitelných výstupů

Nástroj: statistika úspěšnosti žáků v certifikovaných zkouškách

Kritérium: množství dosažených certifikovaných výstupů

Časové rozvržení: průběžné hodnocení

Cíl: Monitorování výsledků vzdělávání

Nástroj: testování

Kritérium: změna pořadí mezi školami obdobného typu

Časové rozvržení: průběžně

Cíl: Zvýšení úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na VŠ

Nástroj: vyhodnocení sběru dat od třídních profesorů a výchovného poradce

Kritérium: procentuální nárůst pro školu jako celek i podle vzdělávacích oborů

Časové rozvržení: jedenkrát ročně, září

Oblast: **ŘÍZENÍ ŠKOLY, KVALITA PERSONÁLNÍ PRÁCE**

Cíl: Zlepšování klima školy

Nástroj: Mapa školy

Kritérium: změna proti předchozímu stavu

Časové rozvržení: za 2 roky

Cíl: Úroveň řídicích procesů

Nástroj: Norma ISO 9000

Kritérium: dosažení certifikace podle ISO 9000

Časové rozvržení: průběžně

Oblast: **KVALITA DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ**

Cíl: Odborný a profesní růst učitelů

Nástroj: Vyhodnocení osobních plánů DVPP a školního plánu DVPP

Kritérium: Množství a kvalita akcí DVPP

Časové rozvržení: jedenkrát ročně

Oblast: **ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY VZHLEDEM K PODMÍNKÁM VZDĚLÁVÁNÍ A EKONOMICKÝM ZDROJŮM**

Cíl: Udržení výkonů školy

Nástroj: Demografická statistika, statistika přijímaných žáků

Kritérium: Procentuální změna stavu počtu žáků

Časové rozvržení: jedenkrát ročně

Cíl: Zvýšení finančních prostředků školy pomocí vícezdrojového financování

Nástroj: Rozbor hospodaření a doplňková činnosti, výroční zpráva o hospodaření školy

Kritérium: Dosažený objem a způsob zapojení finančních prostředků v členění HČ a DČ

Časové rozvržení: čtvrtletně, výroční zpráva o hospodaření – jedenkrát za rok, srpen

6.2 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení je přirozenou součástí výchovně vzdělávacího procesu a pro jeho řízení je zcela nezbytné. Učitel hodnotí nejen výsledky práce žáků, ale i proces učení. Sleduje výkony žáka a porovnává ho s předpokládanými výsledky, s výsledky ostatních žáků, ale hlavně sleduje výkon konkrétního žáka a porovnává ho s jeho předchozími výkony, což mu umožňuje zaznamenat i drobné pokroky. Tím umožní každému žákovi zažít pocit úspěchu – byť dílčího – a budovat si důvěru ve vlastní síly a schopnosti.

Hodnocení a klasifikace žáků má podklady v klasifikačním řádu, který je součástí školního řádu (příloha č. 1). Pravidla pro hodnocení vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Gymnázium INTEGRA BRNO využívá pro zkvalitnění studia moderní informační technologie, zavedla informační systém Bakaláři či osvědčený e-learningový systém Moodle. Získané hodnoty nejsou tedy pouze v indexech, ale i v IS.

6.2.1 ZPŮSOBY HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii

- věcné
- všestranné

Učitel vede žáky k účasti na hodnocení jejich práce. V průběhu klasifikačního období učitel využívá různé způsoby hodnocení (bodování, procentové vyjádření, slovní hodnocení, známky, …). Z možných variant si vybírá podle vlastního uvážení, především pak podle předmětu hodnocení (skupinová práce, testování znalostí,…). Výhodou slovního hodnocení je možnost motivace žáka k další práci i při neúspěchu. Učitel hodnotí i úsilí či snahu, která byla vynaložena – i když zatím nevedla k úspěchu.

Klasifikace pak stanovuje úroveň dosažených znalostí za dané klasifikační období. Známka je jednoduchým, velmi informativním prostředkem komunikace mezi žákem, jeho rodiči a učitelem. Informuje, zda učení probíhá podle očekávání.

Celková klasifikace žáka v jednotlivých předmětech se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí každého školního roku.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků mimořádně nadaných.

6.2.2 KLASIFIKAČNÍ STUPNICE

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, v jeho myšlení se projevuje tvořivost. Ústní i písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledku činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší dopomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětu učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný,

přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledku jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevu je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevu a zákonitosti nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledku jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Žák práce neodevzdává, popř. odevzdává plagiáty.

KRITÉRIA PRO JEDNOTLIVÉ STUPNĚ CHOVÁNÍ

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje ustanovení školního řádu, zásady a pravidla práva a morálky. Ojediněle se může dopustit méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu, se zásadami práva a morálky. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo se opakovaně dopouští přestupků proti zásadám školního řádu, pravidlům práva a morálky. Není přístupný výchovnému působení.

Stupeň hodnocení chování není výchovným opatřením. Současně s klasifikací nižším stupněm z chování může být uděleno výchovné opatření. Toto výchovné opatření může také předcházet vlastní klasifikaci již v průběhu školního roku.

K výchovným opatřením patří pochvala třídního učitele i pochvala ředitele školy. Dalšími výchovnými opatřeními jsou napomenutí třídních učitele, důtka třídního učitele a důtka

ředitele školy. Ředitel školy může rozhodnout i o dalších výchovných opatřeních, např. o podmínečném vyloučení ze školy.

CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA NA VYSVĚDČENÍ

Prospěl (a) s vyznamenáním

Prospěl (a)

Neprospěl

Nehodnocen

Prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených učebním plánem nebo školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených učebním plánem nebo školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků dle zákona 561/2004 Sb. – Školského zákona v současném platném znění.

Prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených učebním plánem nebo školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených učebním plánem nebo školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Celkové hodnocení se určuje na základě výsledků předmětů hodnocených známkou.

POSTUP DO VYŠŠÍHO ROČNÍKU

Postup do vyššího ročníku a pravidla pro konání opravných zkoušek stanoví §52, 53 a 69 zákona 561/2004 Sb. – Školského zákona v současném platném znění.

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

Koná-li opravnou zkoušku, požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální, přezkoušení, pokud ředitel zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení, termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitel školy v tomto případě bez zbytečného odkladu.

Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému předmětu a přísedící, kterýž má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitel školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda v den konání zkoušky. Komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni nejvýše jednu.

6.2.2 KRITÉRIA PRO SLOVNÍ HODNOCENÍ

Slovní hodnocení bylo stanoveno v 1. -3. ročníku nižšího běhu víceletého gymnázia v předmětech s převahou výchovného zaměření. Toto hodnocení se užívá ve výtvarné, hudební a tělesné výchově, ve výchově k občanství, mediální výchově, v předmětu Osobnost a zdraví člověka. Slovní hodnocení je možné užít i v nepovinných předmětech.
Zásady pro používání slovního hodnocení prospěchu žáků – více čl. 5 Klasifikačního řádu.

6.2.3 PODKLADY PRO HODNOCENÍ A KLASIFIKACI

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemná, ústní, grafická, praktická, pohybová), didaktickými testy
- hodnocením výkonu žáka při akcích třídy mimo vyučování
- konzultacemi s ostatními pedagogickými pracovníky a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami
- rozhovory se žákem a zástupcem žáka, popř. se žáky třídy

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá klasifikační přehledy vytištěné z informačního systému zastupujícímu učiteli a vedení školy.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, učitelé tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci odvolat – tj. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 31. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Žák musí být z vyučovacího předmětu vyzkoušen ústně, písemně nebo prakticky alespoň dvakrát za každé klasifikační období. Ve vyučovacích předmětech s dotací tří a více hodin týdně minimálně čtyřikrát, z toho alespoň jednou ústně. Přihlíží se též k samostatným pracím žáka, jsou-li součástí vyučovacího předmětu.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly prokazatelně sděleny zákonným zástupcům. Zákonní zástupci mají ke klasifikaci přístup prostřednictvím informačního systému, přihlašovací údaje do něj získají na počátku žákova studia.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených jevů, výkonu, výtvoru, znalosti. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě. Výsledky hodnocení z písemných zkoušek a prací praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. V tomto termínu učitel žákovi opravenou práci ukáže. Do informačního systému zapíše vyučující známku v průběhu týdne, kdy byla udělena, a to včetně data, váhy známky a popisu předmětu zkoušení.

Pokud tomu nebrání závažné skutečnosti, je zkoušení prováděno před kolektivem třídy.

Počet kontrolních písemných prací stanoví vyučující předmětu, ve sporných případech rozhodne vedoucí týmu školního vzdělávacího programu.

Písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně za celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

V případě, že má žák povolen individuální studijní plán, obsahuje tento plán také podmínky získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.

6.2.4 KRITÉRIA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

Sebehodnocení žáků je jednou z důležitých kompetencí získávaných v průběhu vzdělávání. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně, přiměřeně věku žáků.

Je prováděno ústní i písemnou formou, hodnocení práce ve skupině bude prováděno bezprostředně po ukončení skupinové práce. Žák je veden k posouzení své aktuální úrovně a k přijetí zodpovědnosti za výsledky svého učení, hodnotí, jak se mu v konkrétním případě ve výuce daří, kde má rezervy a jak bude ve svém vzdělávání pokračovat dál a to především v případě svého neúspěchu.

Pro každého žáka je kontinuálně vytvářeno žákovské portfolio, které dokumentuje průběh vzdělávání, rozvoj kompetencí žáka a spolupráci s rodiči.

Sebehodnocení žáků může probíhat ústně i písemně. Při písemném sebehodnocení je možné použít známku i vyjádření slovy. V obou případech je třeba reakce učitele (ne spolužáka, nesrovnávat žáky mezi sebou).

Formativní hodnocení – provádí se například během vyučovacího procesu, po probrání určitého učiva:

- definování učebních činností, které žáky zajímají, baví a naopak
- hodnocení míry zvládnutí učiva, nalezení příčin neúspěchu
- oprava písemných projevů dle vzoru žákem samým
- vyplňování dotazníků při projektové práci vede žáka k hodnocení ostatních i sebe sama v úrovni dosažení klíčových kompetencí

Sumativní hodnocení – provádí se při čtvrtletním hodnocení:

- žák vyjadřuje, čeho dosáhl
- hodnotí svoje dovednosti, schopnosti, postoje, poznatky
- hodnotí míru zapojení do vyučování, vlastní aktivitu
- hodnotí podíl na společné práci, kvalitu prožitků